

Europeiska unionens officiella tidning

C 200

femtioandra årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

25 augusti 2009

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	I <i>Resolutioner, rekommendationer och yttranden</i>	
	YTTRANDEN	
	Regionkommittén	
	79:e plenarsessionen 21–22 april 2009	
2009/C 200/01	Yttrande från Regionkommittén om en "handlingsplan för rörlighet i städerna"	1
2009/C 200/02	Yttrande från Regionkommittén om "en strategisk europeisk ram för internationellt vetenskapligt och tekniskt samarbete"	5
2009/C 200/03	Yttrande från Regionkommittén om "sambandet mellan arbetsmarknaden och de regionala behoven inom turismen"	9
2009/C 200/04	Yttrande från Regionkommittén om "paketet för ekonomisk återhämtning och de lokala och regionala myndigheternas roll"	13
2009/C 200/05	Yttrande från Regionkommittén om "lokala myndigheter: utvecklingsaktörer"	18
2009/C 200/06	Yttrande från Regionkommittén om "lokala och regionala myndigheters roll i den nya östersjöstrategin"	23
2009/C 200/07	Yttrande från Regionkommittén om "de lokala och regionala myndigheternas roll i utvecklingen av det östliga partnerskapet"	31
2009/C 200/08	Yttrande från Regionkommittén om "en förnyad social agenda: möjligheter, tillgång och solidaritet i framtidens europa"	37

SV

Pris: 18 EUR

(forts. på nästa sida)

III Förberedande rättsakter

Regionkommittén**79:e plenarsessionen 21–22 april 2009**

2009/C 200/09	Yttrande från Regionkommittén om "energi: strategisk energiöversyn och byggnaders energiprestanda"	41
2009/C 200/10	Yttrande från Regionkommittén om "förslag till beslut om inrättande av programmet media mundus"	51
2009/C 200/11	Yttrande från Regionkommittén om "lösningar för att uppnå interoperabilitet mellan offentliga förvaltningar i EU (ISA)"	58
2009/C 200/12	Yttrande från Regionkommittén om "patientsäkerhet"	63
2009/C 200/13	Yttrande från Regionkommittén om "upprättande av europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter"	70
2009/C 200/14	Yttrande från Regionkommittén om "konsumenträttigheter"	76

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

79:E PLENARSESSIONEN 21–22 APRIL 2009

Yttrande från Regionkommittén om en ”handlingsplan för rörlighet i städerna”

(2009/C 200/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén beklagar att kommissionen inte har publicerat den utlovade handlingsplanen för rörlighet i städerna, eftersom denna uraktlåtenhet kan innebära en begränsning av de resultat som en politik för rörlighet i städerna kan få.
- Vi välkomnar alla de initiativ som har tagits på EU-nivå om stadspolitik och den EU-finansiering som redan har inneburit stöd till en rad initiativ på det stadspolitiska området. Vi anser därför att det är nödvändigt att gå längre än grönboken och vidga den politiska räckvidden när det gäller politiken för rörlighet i städerna.
- Kommittén understryker vikten av att se till att det finns adekvata finansieringsmekanismer vid sidan av mekanismer som säkerställer ett effektivt partnerskapsarbete. ReK förespråkar därför en modell där planer för rörlighet i städerna genomförs i form av hållbara, långsiktiga offentlig-offentliga eller offentlig-privata överenskommelser eller rörlighetsavtal.
- Vi uppmanar kommissionen att inrätta ett finansieringsinstrument som skulle ge tätortsområden incitament att införa planer för rörlighet i städerna. Detta finansieringsinstrument skulle göras tillgängligt för regioner och tätortsområden direkt, utan krav på medlemsstatens godkännande. Planer för rörlighet i städerna bör utgöra ett ansvar för tätorterna själva.
- Vi uppmanar kommissionen att också berika denna process genom finansieringsincitament, belönings-system och utbyte av bästa praxis. I ReK:s yttrande om grönboken föreslog vi att det skulle införas en märkning av samma typ som det EU-omfattande systemet med den blå flaggan, ett märke som skulle tilldelas enligt vissa kriterier till tätortsområden med låga föroreningsnivåer och få trafikstockningar.

Huvudföredragande: Albert Bore, kommunfullmäktigeledamot i Birmingham City Council (UK-PSE)

Referensdokument

Europaparlamentets remiss av den 10 mars 2009

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Huvudbudskap

1. Regionkommittén beklagar att kommissionen inte har publicerat den utlovade handlingsplanen för rörlighet i städerna, eftersom denna uraktlåtenhet kan innebära en begränsning av de resultat som en politik för rörlighet i städerna kan få.

2. Kommittén välkomnar Europaparlamentets initiativ att utarbeta ett initiativbetänkande och parlamentets beslut att höra Regionkommittén.

3. Vi välkomnar alla de initiativ som har tagits på EU-nivå om stadspolitik och den EU-finansiering som redan har inneburit stöd till en rad initiativ på det stadspolitiska området. Vi anser därför att det är nödvändigt att gå längre än grönboken och vidga den politiska räckvidden när det gäller politiken för rörlighet i städerna. Med tanke på de potentiella fördelar som en förbättrad och hållbar rörlighet i stads- och storstadsområden har för EU-medborgarnas livskvalitet i tätorter, för minskade koldioxidutsläpp och minskat beroende av fossila bränslen samt för den ekonomiska konkurrenskraften, bör EU förnya sina strävanden på detta politikområde. Agendan måste vara konsekvent och EU bör – mot bakgrund av subsidiaritetsprincipen – ha en stödjande roll när det gäller insatser på lokal och regional nivå genom att främja bästa praxis och erfarenhetsutbyte samt forskning och teknisk utveckling.

4. Vi konstaterar att EU redan ger ett omfattande stöd till forskning om rörlighet i städerna, bestämmelser om kollektivtrafik och miljöfrågor. I vårt svar på kommissionens grönbok om rörlighet i städerna framhöll vi det potentiellt långsiktiga värdet av att befrämja att planer för rörlighet i städerna, av det slag som redan utformats för franska och tyska städer, utformas av fler städer i Europeiska unionen som ett sätt att angripa problemen med trängsel i städerna och miljöförstöring. Kommittén förespråkar att städerna i större utsträckning ska engageras i EU-stödda forskningsprojekt som gäller rörlighet i tätorter, bestämmelser om kollektivtrafik och miljöfrågor. Detta kan ske genom motsvarande utformning av forskningsprogrammen

5. Kommittén understryker vikten av att se till att det finns adekvata finansieringsmekanismer vid sidan av mekanismer som säkerställer ett effektivt partnerskapssamarbete. ReK förespråkar därför en modell där planer för rörlighet i städerna genomförs

i form av hållbara, långsiktiga offentlig-offentliga eller offentlig-privata överenskommelser eller rörlighetsavtal. Sådana rörlighetsavtal bör kunna finansieras via den privata sektorn och lokala, regionala och nationella program.

6. Vi menar att EU i nära samarbete med EIB kan spela en viktig roll när det gäller att utveckla innovativa finansieringsinstrument för att finansiera infrastruktur för miljömässigt hållbara transporter och investeringar i fordon med låga koldioxidutsläpp. Initiativ som hittills tagits på detta område välkomnas, men det behövs stegvisa förändringar för att gå från isolerade exemplariska projekt till en mer allmän utbredning i hela unionen. Rörlighetsavtal skulle göra det lättare för berörda aktörer att skapa starka allianser som gör det möjligt att bära de risker som är förenade med de betydande lån som krävs för att utveckla en hållbar transportinfrastruktur i stor skala.

7. Vi stöder förslagen i Europaparlamentets förslag till betänkande om att man inom ramen för budgetplanen för 2014–2020 inleder en undersökning av ett europeiskt finansieringsinstrument som gör det möjligt att samfinansiera

— transportplaner för städer och storstadsområden (planer för rörlighet i städerna) och

— investeringar i transportsätt i stads- och storstadsområden som uppfyller unionens miljömässiga och samhällsekonomiska mål.

8. Vi uppmanar kommissionen att inrätta ett finansieringsinstrument som skulle ge tätortsområden incitament att införa planer för rörlighet i städer och storstäder. Detta finansieringsinstrument skulle göras tillgängligt för regioner och tätortsområden direkt, utan krav på medlemsstatens godkännande. Planer för rörlighet i städerna bör utgöra ett ansvar för tätorterna själva. Ofta är projekt på lokal och regional nivå beroende av en korrekt mix av investeringar från offentlig och privat sektor, och här kan EU spela en underlättande roll.

9. Vi uppmanar kommissionen att också berika denna process genom finansieringsincitament, belöningsystem och utbyte av bästa praxis. I ReK:s yttrande om grönboken föreslog vi att det skulle införas en märkning av samma typ som det EU-omfattande systemet med den blå flaggan, ett märke som skulle tilldelas enligt vissa kriterier till tätortsområden med låga föreningsnivåer och få trafikstockningar.

Allmänna kommentarer

10. Ändamålsenliga, effektiva och hållbara transportsystem i städerna bidrar i hög grad till den ekonomiska konkurrenskraften i städer och regioner och i Europeiska unionen som helhet. Tillämpningen av subsidiaritetsprincipen leder till slutsatsen att ansvaret för att utforma sådana system ligger på de berörda lokala och regionala myndigheterna, men Europeiska unionen kan bidra till att främja bästa praxis, underlätta gemensamt lärande, påskynda tekniköverföring och säkerställa att de olika former av teknik som används är förenliga med varandra i den utsträckning som krävs för att underlätta den fria rörligheten av fordon mellan medlemsstaterna.

11. Med tanke på att den globala recessionen fördjupas och europeiska företag kämpar för att behålla sina marknadsandelar på en alltmer konkurrensutsatt global marknad, måste EU föregå med gott exempel och göra det som krävs för att se till att kvaliteten i stadsinfrastrukturen för transport av personer och varor ger europeiska företag en fördel över globala konkurrenter i stället för att underminera deras konkurrensförmåga. Det är därför nödvändigt att upprätthålla arbetet med det initiativ för rörlighet i städerna som ledde fram till offentliggörandet av grönboken i september 2007. EU måste också förbinda sig att vidta konkreta åtgärder i syfte att föra detta projekt vidare.

Rekommendationer när det gäller Europaparlamentets förslag till betänkande:

Påskynda europeisk forskning och innovation på området för rörlighet i städer

12. Regionkommittén stöder förslaget om en översyn, utvärdering och harmonisering av befintlig statistik och databaser om rörlighet i städerna, så att en bedömning kan göras av behovet att upgradera dem.

13. Vi stöder förslaget att omedelbart starta en europeisk internetportal och ett europeiskt internetforum om rörlighet i städer för att underlätta utbyte och spridning av information, bästa praxis och innovativa erfarenheter, särskilt när det gäller att främja miljövänliga transportmedel.

14. Vi stöder förslaget om att instifta ett årligt europeiskt pris i syfte att belöna framstående initiativ och projekt för stadstransporter som kan tjäna som exempel för andra, men vi föreslår att detta ska utgöra en del av införandet av en märkning av samma typ som det EU-omfattande systemet med den blå flaggan, ett märke som skulle tilldelas enligt vissa kriterier till tätortsområden med låga föreningsnivåer och få trafikstockningar.

15. Vi stöder utvecklingen av ett nytt Civitas-initiativ, men rekommenderar att metoderna för att främja en bred spridning av lärdomar och innovationer från olika Civitas-projekt ses över och om möjligt förbättras.

16. Vi stöder i princip en förstärkt finansiering av ITS-forsknings- och utvecklingsprogrammet, men noterar att det föreligger omfattande utmaningar när det gäller att förverkliga strävandena efter systemens integration och driftskompatibilitet.

Främja en optimering av de olika transportsätten: incitament för hållbar rörlighet i stadsområden med ett mervärde för EU

17. Vi stöder med eftertryck främjandet av integrerade transportplaner för stadsområden (planer för rörlighet i städerna) men med tanke på potentiella subsidiaritetsaspekter ska noteras att även om EU har en roll när det gäller att ge incitament till utformningen av sådana planer i syfte att främja bästa praxis, ligger beslutsansvaret för utformningen av planerna på berörda städer och regioner, vilket innebär att större områden för resa till och från arbetet kan beaktas.

18. Vi stöder med eftertryck förslaget att europeisk finansiering och samfinansiering av projekt för stadstransporter endast ska beviljas om det finns integrerade planer för rörlighet, vilket stärker EU:s förmåga att skapa incitament för utformning av sådana planer.

19. Vi stöder med eftertryck att man utarbetar riktlinjer för EU:s stödfinansiering inom ramen för befintliga regionalpolitiska instrument för samordnade nationella och regionala investeringar, arbeten och projekt som rör transporter mellan medelstora städer och omkringliggande områden, under förutsättning att dessa investeringar ligger i linje med EU:s ekologiska och socioekonomiska mål och likaså säkerställer interoperabilitet mellan transportsätten. Vi stöder vidare att man inom ramen för budgetplanen för 2014–2020 inför ett europeiskt finansieringsinstrument, som gör det möjligt att samfinansiera planer för rörlighet i städerna och som inte bara innebär finansiering av projekt utan även finansiering av resultat som uppfyller EU:s miljömässiga och samhällsekonomiska mål. Vi skulle vilja att man undersöker möjligheterna att bevilja anslag till småskaliga pilotprojekt i ett tidigare skede. Vi rekommenderar vidare att mer ambitiösa instrument införs för att tillhandahålla finansiering i större skala i syfte att stödja genomförandet av planer för rörlighet i städerna, vilket förutsätter offentlig-offentliga eller offentlig-privata rörlighetsavtal som finansieras via den privata sektorn och lokala, regionala och nationella program.

20. Vi välkomnar initiativet att studera erfarenheterna av integrerade avgiftssystem (inbegripet smarta kort) och vi skulle gärna se ytterligare en studie om intermodal information i EU:s storstadsområden. Kommittén anser också att man bör genomföra en studie över driftskompatibiliteten mellan smarta kort så att de i framtiden ska kunna vara giltiga i olika storstadsområden i EU.

21. Vi stöder Europaparlamentets uppmaning till kommissionen att utarbeta en rapport om trängselavgifter och om möjligheten att utforma riktlinjer för sådana avgifter samt om vägullar för tillträde till stora städer och stadskärnor. Det föreligger stora och komplicerade problem i anslutning till ett sådant projekt, men det finns också avsevärda vinster, framför allt eftersom dylika åtgärder bidrar till sammanhängande planer för rörlighet i städerna och innebär ett steg i riktning mot ett sammanhållet intermodalt betalningssystem.

Stadstransporter: en industrisektor och europeisk teknik som ska beaktas inom ramen för Lissabonstrategin och återhämtningsplanen för den europeiska ekonomin

22. Vi stöder med eftertryck förslaget om ett gemenskapsinitiativ för standardisering och certifiering av materiel när det gäller säkerhet, komfort (buller, vibrationer), driftskompatibilitet mellan näten, tillgänglighet för personer med nedsatt rörlighet, miljövänliga transportmedel och ren fordonsteknik med avseende på fordonens koldioxidutsläpp.

23. Vi stöder med eftertryck förslaget om att en betydande andel av de medel som frigörs genom återhämtningsplanen för den europeiska ekonomin ska användas till att finansiera sådana transportinvesteringar och pågående anläggningsarbeten i städerna som omedelbart kan finansieras, om dessa investeringar är förenliga med unionens miljömässiga och socioekonomiska mål.

Bryssel den 21 april 2009

Bättre överensstämmelse med annan EU-politik

24. Vi uppmanar Europeiska kommissionen att på lokal nivå främja ökad samstämmighet med annan EU-politik, t.ex. avseende miljö, hållbar stadsutveckling, transporter av personer och gods i områden utanför städerna, klimatförändringar och regionala frågor.

25. Vi efterlyser på nytt en mekanism på EU-nivå som gör det möjligt att rapportera om framsteg i genomförandet av planer för rörlighet i städerna, i syfte att tillhandahålla goda förebilder för andra städer. Denna process bör inledas med en EU-finansierad benchmarkingstudie där man tittar på städer inom hela EU och deras strategier för att minska trafikbelastningen, förbättra miljön och erbjuda mer hållbara transportsätt, även icke-motoriserade transportsätt.

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”en strategisk europeisk ram för internationellt vetenskapligt och tekniskt samarbete”

(2009/C 200/02)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén vill påpeka att de lokala och regionala myndigheterna har en särskilt viktig roll att spela i arbetet för att förverkliga det europeiska området för forskningsverksamhet.
- Regionkommittén understryker att Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att faktiskt och till fullo involvera de lokala och regionala myndigheterna i arbetet med initiativ med anknytning till det europeiska området för forskningsverksamhet.
- Regionkommittén erkänner behovet av samarbete mellan EU och grannländerna inom vetenskap och teknik. I detta sammanhang bör våra grannländer delta, inte bara i EU:s ramprogram för forskning, utan även i övriga dimensioner av det europeiska området för forskningsverksamhet, t.ex. samordning av forskningsprogram och forskningsinfrastruktur, tillämpning av principer om kunskapsdelning och problemfri rörlighet för forskare.
- Regionkommittén vill att användningen av det sjunde ramprogrammet, strukturfonderna, ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samordnas, eftersom detta krävs för EU:s konkurrenskraft och för samverkans effekter mellan sammanhållning, forskning, högskoleutbildning och innovationsstrategier på nationell och regional nivå, såsom ReK förklarar i tidigare yttranden.

Föredragande: Jyrki Myllyvirta (FI-PPE), borgmästare i Lahtis

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet. En strategisk europeisk ram för internationellt vetenskapligt och tekniskt samarbete

KOM(2008) 588 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Relevans för den lokala och regionala nivån och ReK

1. Regionkommittén vill påpeka att de lokala och regionala myndigheterna har en särskilt viktig roll att spela i arbetet för att förverkliga det europeiska området för forskningsverksamhet. De är centrala aktörer i arbetet med att utveckla regionala forsknings- och innovationsstrategier. De har ofta forskningsinstitutioner under sig och stöder innovativa miljöer eftersom de har den erfarenhet som behövs. Förvaltningarna i städer och regioner brukar dessutom oftast ha erkända lagstiftningsbefogenheter och egna forskningsbudgetar. De kan annars också vara viktiga drivkrafter bakom och initiativtagare till FoU-verksamhet. Ett effektivt och välfungerande institutionellt system på lokal och regional nivå är mycket viktigt för planering och genomförande av framgångsrik och givande forskningsverksamhet.

2. De lokala och regionala myndigheterna hör därför till de viktigaste parterna i politiska strategier och initiativ som syftar till att fördjupa och, ännu viktigare, bredda det europeiska området för forskningsverksamhet, framför allt dess vision om en stark forskning och starka akademiska institutioner i innovativa miljöer samt internationellt samarbete och samordning av forskningsverksamhet.

3. ReK betonar städernas och regionernas viktiga roll i arbetet med att utveckla innovativa miljöer. Deras agerande får betydande återverkningar på såväl genomförandet av det europeiska forskningsområdet i fråga om rörligheten bland forskare (eftersom endast mångsidiga, toleranta och innovativa miljöer lockar forskare) som på utvecklingen av forskningsinfrastruktur. Som exempel kan man nämna lokal innovationspolitik, teknikcentrum, företagskuvöser, vetenskapsparkar och riskkapitalfonder ⁽¹⁾.

Allmänna kommentarer

4. Regionkommittén anser att det föreslagna initiativet är ett viktigt bidrag till insatserna för att fördjupa och bredda det europeiska området för forskningsverksamhet. I sitt yttrande om "Europeiska området för forskningsverksamhet – nya utsikter" ⁽¹⁾ underströk kommittén att man måste intensifiera arbetet med att skapa det europeiska området för forskningsverksamhet som ett steg mot målet att göra Europa till det mest dynamiska ekonomiska området i världen ⁽²⁾.

5. Regionkommittén understryker att Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att faktiskt och till fullo involvera de lokala och regionala myndigheterna i arbetet med initiativ med anknytning till det europeiska området för forskningsverksamhet ⁽²⁾. Kunskap och innovation måste bli drivkraften för ekonomin. De lokala och regionala myndigheternas aktiva deltagande i det europeiska forskningsområdet bidrar till ökad produktivitet och konkurrenskraft.

6. Regionkommittén påpekar att städerna och regionerna är särskilt viktiga i det internationella vetenskapliga och tekniska samarbetet. Inom ramen för sin forskningspolitik och genom stödjande ramvillkor för programplanering, struktur och lagstiftning bidrar städerna och regionerna i hög grad till att skapa ett europeiskt mervärde inom forskningsverksamheten och till arbetet med att skapa ett levande europeiskt område för forskningsverksamhet ⁽¹⁾.

7. Regionkommittén ställer sig positiv till meddelandet, framför allt till målet att stärka EU:s vetenskapliga och tekniska bas, öka näringslivets konkurrenskraft och bidra till att hantera de globala utmaningarna inom ramen för ett "globalt ansvar".

8. Regionkommittén påminner Europeiska kommissionen om att den på nära håll kommer att övervaka den överenskomna principen om att involvera städer och regionala myndigheter, samt intressenter som universitet och forskningsorganisationer, civilsamhället och affärlivet, som aktivt bör engageras i ERA:s styrning ⁽³⁾ och de hänvisningar som gjorts till respekten för subsidiaritetsprincipen och principen om variabel geometri.

9. Regionkommittén erkänner behovet av samarbete mellan EU och grannländerna inom vetenskap och teknik. I detta sammanhang bör våra grannländer delta, inte bara i EU:s ramprogram för forskning ⁽⁴⁾, utan även i övriga dimensioner av det europeiska området för forskningsverksamhet, t.ex. samordning av forskningsprogram och forskningsinfrastruktur, tillämpning av principer om kunskapsdelning och problemfri rörlighet för forskare ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Rådets slutsatser om lanseringen av "Ljubljana-processen" att fullt ut förverkliga det europeiska forskningsområdet, 30 maj 2008.

⁽⁴⁾ Se kommissionens meddelande KOM(2006) 724 av den 4.12.2006 om en allmän strategi för att göra det möjligt för de partnerländer som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken att delta i gemenskapens organ och gemenskapens program.

⁽⁵⁾ KOM(2007) 161 slutlig.

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

10. Regionkommittén framhäver vikten av vetenskapligt och tekniskt samarbete med grannländerna, som också kan få stor inverkan på den regionala utvecklingen inom EU. Detta kan gälla Ryssland och dess stora vetenskapliga och tekniska kapacitet, men också länder i Östeuropa, på Balkan och i Medelhavsområdet som inte är medlemmar av EU.

Vikten av EU:s befintliga forskningsprogram och finansieringsinstrument för att öppna det europeiska området för forskningsverksamhet

11. Regionkommittén välkomnar åtgärderna för att ge grannländerna tillträde till det sjunde ramprogrammet och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation. Detta skulle ge dessa program ytterligare en territoriell dimension.

12. Regionkommittén påminner om slutsatserna från det europeiska forskningsområdets expertgrupp ⁽¹⁾ om den allt större roll som berörda parter på nationell och regional nivå spelar i arbetet med att utveckla viktiga nya europeiska initiativ, t.ex. ERA-Net, Eurostars, Europeiska institutet för innovation och teknik, gemensamt teknikinitiativ och klusteralliansen.

13. Regionkommittén vill att användningen av det sjunde ramprogrammet, strukturfonderna, ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samordnas, eftersom detta krävs för EU:s konkurrenskraft och för samverkans effekter mellan sammanhållning, forskning, högskoleutbildning och innovationsstrategier på nationell och regional nivå, såsom ReK förklarar i tidigare yttranden ⁽²⁾.

14. Regionkommittén betonar med eftertryck att den europeiska forsknings-, utbildnings- och innovationskapaciteten måste utökas genom stöd till forskningsinfrastruktur, forskning till stöd för små och medelstora företag, regionala forskningsdrivna kluster, genom att man frigör forskningspotentialen i EU:s "konvergensregioner", frågor om "vetenskap och samhälle" och övergripande aktiviteter inom det internationella samarbetet ⁽³⁾.

15. Regionkommittén förespråkar en bred tolkning av innovationskonceptet som omfattar samhällsvetenskap och humaniora och en fruktsam interaktion mellan dessa och den lokala kulturen i städerna och regionerna.

16. Regionkommittén påpekar att den kritiska massa man eftersträvar för forskningsinstitutioner och internationella nätverk beror på vilken fråga det handlar om, det tematiska området och deltagarna. Man bör inte tillämpa en universallösning på samtliga internationella partnerskap.

⁽¹⁾ Rapporten från det europeiska forskningsområdets expertgrupp "Öppnande mot omvärlden – internationellt samarbete på det vetenskapliga och tekniska området".

⁽²⁾ CdR 263/2007 fin.

⁽³⁾ CdR 155/2005 fin.

17. Regionkommittén påminner om målsättningarna i grönboken ⁽⁴⁾: en lämplig jämvikt mellan institutionell och konkurrensbaserad finansiering. Regionkommittén uppmanar, med hänvisning till de ståndpunkter som den framfört i tidigare yttranden i närbesläktade frågor, till fortsatt diskussion om vilken jämvikt som bör uppnås mellan institutionell och konkurrensbaserad finansiering.

18. Med hänvisning till sina tidigare synpunkter ⁽⁵⁾ är Regionkommittén benägen att sätta större tillit till forskare och forskarsamfund när det gäller att välja ut intressanta och nyttiga forskningsområden, samt till frivillig (*bottom-up*) och horisontell nätverksbildning än till hårdhänt toppstyrning och det ritualiserade samarbete som detta leder till.

19. Regionkommittén anser att man måste se till att det råder konsekvens i den policy som tillämpas för program som omfattar flera nivåer och aktörer, framför allt för program med partner från länder utanför EU, men detta förutsätter ett effektivt decentraliserat flernivåstyre ⁽²⁾.

Forskares rörlighet inom EU

20. Kommittén instämmer helt och fullt i att forskarnas rörlighet är en viktig aspekt av det internationella vetenskapliga och tekniska samarbetet och betonar följande:

— Kommittén anser att framsteg i fråga om forskares rörlighet, däribland nödvändiga anpassningar av lagstiftningen på områdena uppehållsrätt och pensioner och understödjande åtgärder för att underlätta forskarnas familjesituation, borde betraktas som särskilt viktiga för utvecklingen av det europeiska området för forskningsverksamhet ⁽⁵⁾.

— Man bör förbättra karriärmöjligheterna och forskarnas rörlighet ⁽⁶⁾ genom att fastställa en optimal blandning av politiska åtgärder med nationella och europeiska instrument och ytterligare utveckla alla forskares färdigheter. Man måste stimulera intresset för forskning och innovation i samhället, framför allt bland ungdomar.

21. ReK vill påpeka att man också måste locka toppforskare från länder utanför Europa och betonar den betydelse som EU:s program för rörlighet (t.ex. Marie Curie-programmet) har. Kommittén välkomnar också de stödåtgärder som vidtagits i vissa regioner i form av program för forskare som vill återvända ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ KOM(2007) 161 slutlig.

⁽⁵⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽⁶⁾ Dokument om huvudfrågor – bidrag från rådet (konkurrenskraft) till Europeiska rådets vårmöte.

Global forskningsinfrastruktur och öppna forskningsprogram

22. Regionkommittén instämmer i slutsatserna från mötet inom rådet (konkurrenskraft) den 30 maj 2008, som uppmanade kommissionen och medlemsstaterna att stödja de lokala och regionala myndigheterna när de ansöker om, bygger och genomför modern forskningsinfrastruktur. I detta sammanhang har kommittén föreslagit

- att man ser till att de lokala och regionala myndigheterna helt och fullt involveras i arbetet med att utveckla färdplanen för Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur (ESFRI) ⁽¹⁾ och framför allt i arbetet med att prioritera de 35 nyckelprojekt av europeiskt intresse som redan godkänts,
- att man tar hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas betydelse och deras engagemang i de europeiska forskningsinfrastrukturerna,
- att man ser till att de lokala och regionala myndigheterna verkligen involveras i en effektiv styrning av de europeiska forskningsinfrastrukturerna ⁽²⁾.

23. Regionkommittén betonar hur viktiga de lokala och regionala myndigheterna är i arbetet med att främja de gemensamma forskningsprogrammen, även de program som länder utanför EU deltar i, eftersom de har större kännedom om den specifika lokala situationen i fråga om vetenskap, teknik och ekonomi och därför vet när det krävs samarbete på områden av strategisk betydelse ⁽³⁾. Vissa regioner i Europa deltar redan med framgång i samarbetet för att samordna instrument för olika forskningsprogram. Detta är fallet t.ex. i projekten ERA-Net. Liksom medlemsstaterna bör städerna och de regionala myndigheterna involveras i arbetet med att främja samarbetsavtal inom ramen för den gemensamma programplaneringen ⁽⁴⁾.

Subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning

24. Regionkommittén noterar att kommissionen i sitt meddelande inte tar hänsyn till alla lokala och regionala aspekter och inte lägger fram någon konsekvensbedömning för meddelandet.

Bryssel den 21 april 2009

Detta yttrande handlar om de lokala och regionala myndigheternas befogenheter och framhäver den särskilda betydelse som det internationella vetenskapliga och tekniska samarbetet har för städer och regioner.

II. BILAGA

Bakgrundsinformation om Europeiska kommissionens meddelande

Detta meddelande utarbetades som svar på rådets slutsatser från februari 2008 och är ett av fem initiativ från kommissionens sida som tillkommit efter offentliga debatter om framtiden för det europeiska området för forskningsverksamhet ⁽⁵⁾ och om globaliseringen av informationssamhället. Det är också en uppföljning på slutsatserna från 2005 års världstoppmöte om informations-samhället (WSIS).

Kommissionen ville med detta meddelande öka Europas forskningsansträngningar och göra det enklare att använda ny teknik för att på ett mer effektivt sätt bemöta de stora utmaningar som samhället står inför i dag.

För att tillgodose behovet av att ytterligare fördjupa och bredda det europeiska området för forskningsverksamhet genom ökat samarbete med internationella partner har man gjort det sjunde ramprogrammet för forskning tillgängligt för deltagare utanför EU och tagit med flera nya instrument för att stimulera internationellt samarbete. Det sjunde ramprogrammet omfattar dock bara en liten del av all forskning i Europa. I meddelandet föreslås därför en ny europeisk ram som består av ett antal nyckelprinciper och riktlinjer för åtgärder. Åtgärderna inom denna ram kommer att stärka de offentliga och privata aktörerna i Europa i samspelet med partner och konkurrenter i andra delar av världen. Den ram som föreslås kommer att bidra till den fria rörligheten för kunskap – "EU:s femte frihet" – på global nivå, till att höja Europas profil i fråga om vetenskap och teknik i världen och till att sprida europeiskt kunnande om informations- och kommunikationsteknik i världen. Det kommer att ge det europeiska området för forskningsverksamhet en plats på världskartan, ett område öppet för världen, och öka Europas konkurrenskraft i den globala ekonomin ⁽⁶⁾.

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁾ Europeiska strategiska forumet för forskningsinfrastruktur, <http://cordis.europa.eu/esfri/home.html>

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽³⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁴⁾ CdR 283/2008 fin.

⁽⁵⁾ SEK(2008) 430, 2.4.2008.

⁽⁶⁾ Kommissionens meddelande "En strategisk europeisk ram för internationellt vetenskapligt och tekniskt samarbete", KOM(2008) 588.

Yttrande från Regionkommittén om ”sambandet mellan arbetsmarknaden och de regionala behoven inom turismen”

(2009/C 200/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK är införstådd med att turismen i betydande grad bidrar till den nationella BNP:n i alla medlemsstater, även om dess roll och bidrag som företagsverksamhet skiljer sig mycket åt mellan medlemsstaterna, både när det gäller den nationella ekonomin och den lokala och regionala utvecklingen.
- ReK känner till att turismindustrin står inför en rad utmaningar, varav den största är den ekonomiska krisen. Vi bedömer därför att det är absolut nödvändigt att stärka turistnäringen och företagandet på detta område. Detta beror även på att turismen har en social dimension som påverkar sysselsättningen och den sociala och regionala sammanhållningen.
- ReK understryker att turismens tillväxt måste vara hållbar, så att naturtillgångar inte förlösas eller den naturliga miljön förstörs. Man måste respektera ett områdes naturrikedom och utnyttja den för att skapa en varsam och hållbar turisttillväxt i syfte att bevara och uppvärdera miljön, skydda den åt framtida generationer och skapa förhållanden som leder till nya sysselsättningsmöjligheter.

Föredragande: Konstantinos Tatsis (EL-PPE), ordförande i departementsförsamlingen i Drama-Kavalla-Xanthi

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK är införstådd med att turismen i betydande grad bidrar till den nationella BNP:n i alla medlemsstater, även om dess roll och bidrag som företagsverksamhet skiljer sig mycket åt mellan medlemsstaterna, både när det gäller den nationella ekonomin och den lokala och regionala utvecklingen.

2. ReK konstaterar att turismen är en viktig och lukrativ inkomstkälla för många regionala ekonomier, men att turismens EU-dimension hittills dock har varit mycket begränsad. ReK välkomnar därför kommissionens meddelanden "En ny turistpolitik för EU – Mot ett starkt partnerskap för turismen i Europa" och "Agenda för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism".

3. ReK välkomnar att turismen erkänns som ett område för ytterligare EU-insatser i den nya artikel 195 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (Lissabonfördraget) och hoppas därför att ratificeringen av detta fördrag kan uppnås så snart som möjligt för att EU:s åtgärder på detta område ska få en solid rättslig grund.

Turismens roll

4. ReK konstaterar att turismens betydelse och turistnäringens roll är av många slag, eftersom de har betydande påverkan på den europeiska ekonomin totalt sett, men i många medlemsstater även på den nationella ekonomins utveckling och ökningen av den nationella BNP:n. Samtidigt får tillväxt inom turismen – som redan har stor betydelse för bildning och folkhälsa, fritidsaktiviteter och rekreation – också betydande konsekvenser för sysselsättningen, eftersom det är många yrken som är beroende av turistströmmarna och många yrkesverksamma som får arbete inom turistnäringen och i närbesläktade branscher.

5. ReK vill tillägga att turismen på ett positivt sätt medverkar till att främja en bredare social sammanhållning, genom att den skapar utsikter till tillväxt och företagsutveckling för regionerna, i synnerhet för dem som inte har andra lukrativa inkomstkällor, genom att en del av den framställda ekonomiska produkten sprids till samhället i övrigt. I de områden som lever med en långvarig befolkningsminskning och en ansträngd ekonomi kan en växande turistnäring till och med vara en motkraft som i vissa fall vänder en negativ utveckling och främjar en nödvändig strukturuomvandling.

6. ReK understryker att man bör betona turismens betydelse för att utveckla ett europeiskt samhällsmedvetande genom EU-medborgarnas rörlighet. Turismens medverkan till att befästa detta medvetande genom att medborgarna blir bekanta med och

får kontakt med andra medlemsstater, andra samhällskulturer och annorlunda länder, framhäver å ena sidan känslan av skillnad, men stärker å andra sidan också känslan av att ha en gemensam framtid. Medborgarnas rörlighet är central för innebörden av att vara EU-medborgare och den gynnas av att turismen utvecklas i de europeiska regionerna.

7. ReK noterar att utveckling av turismen har ett direkt samband med områden som miljö och kultur. När det gäller miljön är det viktigt att främja en hållbar politik och en hållbar turismtillväxt, så att miljön kan utnyttjas, men även skyddas genom detta utnyttjande. När det gäller kulturen ger turismen möjlighet att ta del av både den samtida kulturproduktionen och det rika europeiska kulturarvet.

8. ReK understryker att turismen på regional nivå är en stabil källa till arbete och att den medverkar till att stärka och öka sysselsättningen, genom att på ett betydande sätt medverka till att uppnå sysselsättningsmålen i Lissabonstrategin.

Utmaningar för turismen på regional nivå

9. ReK känner till att turismindustrin står inför en rad utmaningar, varav den största är den ekonomiska krisen. Vi bedömer därför att det är absolut nödvändigt att stärka turistnäringen och företagandet på detta område. Detta beror även på att turismen har en social dimension som påverkar sysselsättningen och den sociala och regionala sammanhållningen.

10. ReK understryker att turismens tillväxt måste vara hållbar, så att naturtillgångar inte förslösas eller den naturliga miljön förstörs. Man måste respektera ett områdes naturrikedom och utnyttja den för att skapa en varsam och hållbar turismtillväxt i syfte att bevara och uppvärdera miljön, skydda den åt framtida generationer och skapa förhållanden som leder till nya sysselsättningsmöjligheter.

11. ReK konstaterar att den fysiska planeringen för turism på regional nivå är ett instrument för att finna en gyllene medelväg mellan incitamentet för att stärka företagandet och utnyttjandet av den naturliga miljön och för att undvika att natur- och energitillgångar i regionerna går förlorade. I vissa regioner har det redan satts ett tak för hur många hotellanläggningar som får finnas och vi föreslår att man diskuterar denna praxis inom ramen för ett utbyte av bästa praxis. Vi rekommenderar att man i detta sammanhang inför konkreta kriterier för hur taket ska fastställas och att underlag för detta blir de regionala utvecklingsbehoven, samhällsbehoven och skapandet av nya arbetstillfällen.

12. ReK konstaterar att konkurrensen inom turismen verkar på tre nivåer. Till att börja med har vi den yttre konkurrensen, mellan nationella destinationer inom och utanför EU. Sedan har vi den inre konkurrensen mellan olika europeiska destinationer. Och till slut har vi den inhemska konkurrensen mellan olika destinationer i ett land. Var och en av dessa konkurrensformer har sina särskilda kännetecken och måste hanteras på olika sätt.

13. ReK noterar att ännu en utmaning för den regionala turistnäringen är säsongsbundenheten. På grund av problemets karaktär bör lösningen inte sökas på nationell nivå, utan på regional, eftersom säsongindelningen hör samman med särskilda sociala och regionala särdrag, som direkt påverkar turistströmmarna. På nationell nivå är det däremot möjligt att på ett mångsidigt sätt utveckla och differentiera turismen så att den anpassas till årstiderna.

14. ReK anser att turismen huvudsakligen är en tjänstproducerande industri som karaktäriseras av hög konkurrens och kundernas sökande efter kvalitet. Följaktligen bör den personal som arbetar inom turistnäringen ha kunskaper på hög nivå och en utbildning som motsvarar kraven.

15. ReK understryker att man måste stärka de företag som är verksamma inom turistnäringen, så att de kan locka till sig kvalificerad personal med hög utbildning. Turismprodukten kommer då att bli mer dynamisk på EU-nivå och de tjänster som erbjuds besökarna kommer i hög grad att förbättras. På detta sätt blir de europeiska turistdestinationerna mer lockande.

16. ReK understryker att det är nödvändigt att stärka de små och medelstora företagen, på grundval av principen om "Think Small First", som nämns i förordningen om små och medelstora företag. Inom turistnäringen verkar till största delen små och medelstora företag. Den gällande lagstiftningsramen skulle därför behöva vara mer gynnsam för dem och åtgärderna bör vara direkta, så att befintliga arbetstillfällen behålls och nya skapas.

Förslag

17. ReK noterar att turistnäringen bör stärkas inom ramarna för en bredare europeisk utvecklingspolitik, med beaktande av unionens grundläggande prioriteringar och med användning av de främsta utvecklingsverktygen.

18. ReK föreslår att offentliga och privata initiativ ska utnyttjas för att främja flyg- och sjöförbindelserna mellan de europeiska regionerna och därmed öka rörligheten bland EU:s medborgare.

19. ReK konstaterar att inom ramen för en hållbar tillväxt utgör utnyttjandet och skyddet av miljön en av de två viktigaste pelarna.

20. Den andra pelaren går ut på att stärka turismens arbetsmarknadsdimension, inom ramarna för skyddet av sysselsättningen och behovet av att sprida de inkomster som turismen genererar till samhället i vidare mening.

21. ReK föreslår att man inom denna ram ska ta initiativ till att stärka sysselsättningen inom turistnäringen genom att vidareutbilda arbetstagarna, sammanlänka turismen med miljön och främja utvecklingen av en hållbar turism. Man bör även stärka införande av ny teknik i den regionala turismprodukten, genom att sammanlänka den med kulturen och de vanligaste tjänsterna och främja nätverkande mellan turistdestinationer på EU-nivå, med fokus på miljöskydd, uppvärdering av lokal produktion och ökad kvalitet på de tillhandahållna tjänsterna. Dessutom bör man främja företagsverksamhet som bidrar till generella samhällsframsteg och till att inkomsterna kommer lokalsamhällena till godo.

22. ReK understryker att befintliga metoder och EU-insatser, t.ex. den förberedande åtgärden för social turism inom EU och initiativet "Destinations of Excellence" (EDEN) bör stärkas och få en mer branschpassad utformning. Vi välkomnar därför att fler kategorier uppmärksammas varje år och att de återkommer år från år, så att inte innehållet ändras och blir inkonsekvent från det ena året till det andra. Kommittén uppmanar vidare kommissionen att ta initiativ till att främja det gränsöverskridande samarbetet, både nationellt och regionalt, mellan de lokala och regionala myndigheterna i syfte att sprida gemensamma turismprodukter.

23. ReK understryker att det är nödvändigt att främja alternativa former av turism, så att vi utnyttjar alla möjligheter vi har att skapa nya tjänster och främja nya produkter.

24. ReK föreslår att det införs en europeisk modell för hållbar utveckling av turismen, på grundval av ett program som innefattar att kulturen införlivas i turismprodukten, att miljön skyddas, att konkurrenskraften hos europeisk turism främjas, att flyg- och sjöförbindelserna förbättras mellan regionerna, att företagsamheten stimuleras och att ny teknik införs.

25. ReK föreslår att relationerna mellan Cedefop och de regionala myndigheterna stärks och att Cedefop bör fortsätta att utreda kompetensbehoven inom turismen, på grundval av regionernas behov och ambitioner, så att möjligheterna till sysselsättning ökar och kvaliteten på de tillhandahållna tjänsterna blir bättre.

26. ReK föreslår att man ska utnyttja de europeiska erfarenheterna från de lokala handlingsplanerna för sysselsättningen, med de 89 pilotprojekten för lokala sysselsättningspakter som förebild, och att planer ska utarbetas på regional nivå, i samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna, representanter för hotell-, fritids- och kultursektorerna, arbetstagarrepresentanter från dessa sektorer och sociala aktörer från den alternativa turismen, så att det tillämpas en konsekvent politik på regional nivå för att stärka

sysselsättningen inom turismen. Vi föreslår att åtgärderna i dessa handlingsplaner kan ges stöd från strukturfonderna.

27. ReK föreslår att man vidtar åtgärder för att tillfälligt sänka avgifterna på regionala flygplatser, för att stimulera till ökad trafik på dem och till flera direktförbindelser till turisternas avreseorter.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”paketet för ekonomisk återhämtning och de lokala och regionala myndigheternas roll”

(2009/C 200/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar det tydliga budskap som Europeiska kommissionens ordförande Barroso förmedlade vid G20-toppmötet den 2 april 2009 i London, då han betonade vikten av fem samordnade åtgärder för ekonomisk återhämtning: global samordning av finanspolitiska stimulansåtgärder, förtroendeskapande incitament för varaktig efterfrågan, incitament för globalt styre, handelsfrämjande åtgärder samt utvecklings- och klimatförändringsincitament.
- Regionkommittén understryker vikten av syftet med territoriell sammanhållning i anslutning till de föreslagna åtgärderna för att rädda eller skapa arbetstillfällen och att stimulera ekonomin, eftersom krisen förväntas drabba olika regioner på olika sätt.
- Regionkommittén stöder Europeiska unionens strategi att ge det massiva stöd som behövs för ekonomisk återhämtning, både genom att försöka öka köpkraften och genom åtgärder inom Lissabonstrategins prioriterade områden (konkurrenskraft och innovation, hållbar utveckling och social sammanhållning).

Föredragande: Dietmar Brockes (DE–ALDE), ledamot av Nordrhein-Westfalens delstatsparlament

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europeiska rådet "En ekonomisk återhämtningsplan för Europa"

KOM(2008) 800 slutlig

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén känner mycket stark oro över den snabba försämringen av den ekonomiska situationen i EU:s medlemsstater och i regionerna och kommunerna och över det faktum att krisen har fått så omfattande konsekvenser för hela världsekonomin.

2. Kommittén ser positivt på att Europeiska kommissionen snabbt har sammanställt ett paket för ekonomisk återhämtning som svar på den globala finansiella och ekonomiska krisen. Kommittén noterar samtidigt att de ekonomiska prognoser som utgör underlag för paketet redan har justerats nedåt mot bakgrund av utvecklingen.

3. Regionkommittén välkomnar det tydliga budskap som Europeiska kommissionens ordförande Barroso förmedlade vid G20-toppmötet den 2 april 2009 i London, då han betonade vikten av fem samordnade åtgärder för ekonomisk återhämtning: global samordning av finanspolitiska stimulansåtgärder, förtroendeskapande incitament för varaktig efterfrågan, incitament för globalt styre, handelsfrämjande åtgärder samt utvecklings- och klimatförändringsincitament.

4. Regionkommittén betonar att den finansiella och ekonomiska krisen i världen innebär en prövning för marknadsekonomin och uppmanar därför alla i beslutsfattande ställning inom ekonomin att vidta åtgärder mot krisen på ett beslutsamt och lugnt sätt och att ingjuta förtroende hos medborgarna genom att föregå med gott exempel.

5. Kommittén riktar skarp kritik mot den finansiella sektorns excesser, t.ex. belåning av tillgångar (*leveraging*) och användning av derivat såsom kreditkorgar av typen CDO (*collateralised debt obligations*), tillgångsbaserade värdepapper och kreditswappar, de nationella, europeiska och internationella tillsynsmyndigheternas och institutionernas bristfälliga kontroll samt svagheter i regleringen av finansmarknaderna.

6. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att i de kommande diskussionerna om en ny finansiell världsordning arbeta för en genomgripande och effektiv översyn av hela finanssystemet (inbegripet *investment banking*, hedgefonder och onoterat kapital), så att dessa excesser kan förhindras från att återuppträda. Detta omfattar bland annat följande:

— Ett avskaffande av systemet med conduiter och ett införande av obligatoriska krissäkra grundläggande kapitalkvoter för finansinstitutioner.

— Förbud mot sådana derivat som genom sin struktur inte kan regleras eller som trots reglering innehåller oförutsägbara systemiska risker.

— Förebyggande av incitamentsystem inom finanssektorn (bonussystem, skatteförmåner osv.) som befrämjar systemiska risker.

— En offentlig uppsättning bolagsordningar för kreditvärderingsinstitut och internationellt organiserad tillsyn av dessa institut.

7. Kommittén är mer än någonsin övertygad om att den reella ekonomin och dess finanssystem måste stå i folkets tjänst. Regionkommittén anser att regelverket och kontrollen i enlighet med Basel II-avtalet måste utvidgas till att omfatta det finansiella systemets samtliga aktörer, även hedgefonder, privat riskkapital och andra oreglerade finansinstrument.

8. Regionkommittén anser att en strukturell och grundläggande reform av det globala finanssystemet är lika viktigt som EU:s och medlemsstaternas finanspolitiska stimulansåtgärder för att komma till rätta med den ekonomiska krisen. Nytt förtroende för finansmarknaderna kommer att förhindra att hela marknadsekonomin varaktigt misskrediteras. Endast en tydlig, effektiv, begriplig och väl förankrad korrigerande av den nuvarande turbulensen inom vissa delar av finansmarknaderna kommer att kunna återställa detta förtroende.

9. Regionkommittén anser att exceptionella tider kräver exceptionella åtgärder. Det gäller nu att agera snabbt, lägga inkörda tankemönster åt sidan och hålla fast vid Maastrichtkriterierna i deras omarbetade version samt göra kriterierna i stabilitets- och tillväxtpakten för de offentliga finanserna flexibla (offentlig skuld och offentligt underskott).

10. Regionkommittén understryker vikten av syftet med territoriell sammanhållning i anslutning till de föreslagna åtgärderna för att rädda eller skapa arbetstillfällen och att stimulera ekonomin, eftersom krisen förväntas drabba olika regioner på olika sätt.

11. Regionkommittén noterar att de offentliga tjänster som mest direkt påverkar invånarnas förmåga att klara sig igenom den ekonomiska krisen i världen är de som tillhandahålls av medlemsstaterna och kommunerna. De stora budgetnedskärningarna i medlemsstaterna gör att kommunerna endast i begränsad utsträckning kan fullgöra sina uppgifter. Samtidigt gäller det att också under sådana omständigheter upprätthålla rättsstatsprincipen i EU och varje medlemsstat som en grund för invånarnas förtroende för de offentliga myndigheterna.

Om den allmänna bedömningen av den europeiska återhämtningsplanen

12. Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen så snabbt och beslutsamt utarbetat den europeiska återhämtningsplanen för att stoppa den nedåtgående ekonomiska spiralen.
13. Kommittén betonar att EU:s medlemsstater måste agera som en gemenskap i denna kris och inte kan återfalla i ett nationalistiskt och protektionistiskt beteende.
14. Regionkommittén understryker därför behovet av nära samordning på EU-nivå och ett tydligt europeiskt tillvägagångssätt som kan utgöra en gemensam handlingsram för nationella åtgärder avpassade för den specifika ekonomiska situationen och de möjligheter som de offentliga budgetarna skapar i de enskilda medlemsstaterna. Regionkommittén anser dessutom att vissa medlemsstaters agerande som påverkar det lokala styrets grundläggande funktioner försvårar för dessa medlemsstater och för hela Europeiska unionen att uppnå Lissabonmålen och förvärrar de skillnader som råder i utvecklingshänseende mellan olika europeiska regioner.
15. Kommittén stöder de förslag om investeringar i projekt som rör energi- och bredbandsinfrastrukturen som Europeiska kommissionen presenterat som del av genomförandet av den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, antagen av Europeiska rådet i december 2008 och i mars 2009. Kommittén anser dock att både begränsningarna av kommissionens handlingsutrymme när det gäller outnyttjade resurser i EU:s budget och de alltför långdragna förhandlingarna med medlemsstaterna om användningen av dessa resurser utgör ett bevis på att det krävs en strukturell reform av EU:s budget och ökad flexibilitet, vilket Regionkommittén också betonar i sitt yttrande om "Reformen av EU:s budget – att förändra Europa" ⁽¹⁾.
16. Regionkommittén stöder Europeiska unionens strategi att ge det massiva stöd som behövs för ekonomisk återhämtning, både genom att försöka öka köpkraften och genom åtgärder inom Lissabonstrategins prioriterade områden (konkurrenskraft och innovation, hållbar utveckling och social sammanhållning).
17. Regionkommittén välkomnar det åtagande som Europeiska rådet gjorde den 19–20 mars avseende den förnyade Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning och betonar att det pågående arbetet med den framtida strategin för tillväxt och sysselsättning efter 2010 är en högaktuell fråga. Mot denna bakgrund vill Regionkommittén påminna om att kommittén beslutat att inleda en remissrunda om den framtida strategin för tillväxt och sysselsättning efter 2010 som riktar sig till Europas kommuner och regioner ⁽²⁾.
18. Regionkommittén välkomnar det uttryckliga erkännande som Europeiska rådet gav prioriteringen att ta itu med de sociala konsekvenserna av krisen vid toppmötet den 19–20 mars genom att "stimulera sysselsättningen, i synnerhet genom att främja förvärvande av ny kompetens för nya arbetstillfällen [...] bygga på solidaritet och låta systemen för socialt skydd fullt ut spela sin roll som automatiska stabilisatorer [...]" (Ordförandeskapets slutsatser, punkt 19).
19. ReK beklagar att Europeiska rådet vid sitt senaste möte i Bryssel den 19–20 mars 2009 inte uttryckligen erkände den roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar för att bekämpa den ekonomiska krisen.
20. Regionkommittén uppmanar kommissionen att i internationella förhandlingar verka för en hållbar nyordning och stabilisering av de finansiella systemen i världen.
21. Kommittén anser att program för offentliga investeringar och finansiella incitament, avsedda att stödja den ekonomiska återhämtningen, också måste bidra till övergången till en koldioxidnål ekonomi. Vi uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utforma sina ekonomiska återhämtningsplaner i enlighet med detta. EU:s klimatmål för tiden efter 2012 får inte äventyras av den rådande finanskrisen.
22. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att snabbt utarbeta nationella återhämtningsplaner och avsätta tillräckliga medel för att dessa ska kunna genomföras, såvida sådana program inte redan har lanserats.
23. När man utarbetar de nationella ekonomiska återhämtningsplanerna måste man noggrant försöka bedöma vilket inflytande sparåtgärderna i planerna kommer att ha på den socioekonomiska situationen på lång sikt. Ogenomtänkta beslut att spara även begränsade medel kan leda till att förlusterna blir större än vinsterna, och förlusterna kan på lång sikt ytterligare öka. Å andra sidan måste man också beakta att skuldsättningen kan begränsa handlingsutrymmet vad gäller statsbudgeten. Därför måste man för varje enskild utgift bedöma om den är nödvändig och ekonomiskt effektiv.
24. Regionkommittén insisterar på att man kopplar in de europeiska strukturfonderna för att påskynda investeringar och modernisera den europeiska infrastrukturen.
25. Kommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att föreslå ytterligare flexibilitet inom EU:s strukturfonder, vilket kan bidra till att lösa aktuella svårigheter när det gäller att få tillgång till samfinansiering från offentlig och privat sektor.
26. Regionkommittén uppmanar kommissionen att undersöka hur man på kort sikt genom undantagsbestämmelser kan motverka effekterna av sådana mekanismer i finansekonomiska och budgetrelaterade bestämmelser som under rådande omständigheter kan bidra till att förvärra krisen.

⁽¹⁾ CdR 16/2008 fin.

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63cae7&sm=bb54a097-28c8-4025-88cc-b9f8a63cae7>.

27. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna, framför allt de medlemsstater som ingår i euroområdet, att överväga möjligheten att införa ett omfattande EU-lån och andra möjligheter som garanteras gemensamt av samtliga medlemsstater.

28. Regionkommittén stöder det förslag som kommissionen nyligen presenterade om ökad flexibilitet för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, så att detta styrinstrument kan användas på ett effektivt sätt för att lindra de negativa effekterna av krisen på arbetsmarknaderna. Regionkommittén vill i detta sammanhang påminna om att många av de åtgärder som kommissionen nu presenterar redan föreslagits av ReK i kommitténs yttrande från 2006 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter. Kommittén välkomnar därför att kommissionen nu tar fasta på ReK:s förslag.

Regionala och lokala aspekter på konjunkturkrisen

29. Regionkommittén vill uppmärksamma att många projekt avseende offentlig medborgarnära infrastruktur på regional och lokal nivå och utvecklingsprojekt genomförs av de myndigheter som bär ansvaret på dessa nivåer. De ansvarar för en tredjedel av de offentliga utgifterna och för mer än två tredjedelar av de offentliga investeringarna i EU.

30. Regionkommittén vill påpeka att många regioner och kommuner på senare tid har slutit gränsöverskridande leasingavtal för att finansiera viktig infrastruktur. Många regioners och kommuners ekonomi hotas nu på grund av den ekonomiska krisen och den otillräckliga information som gavs i många fall. Många låneupplägg innebär fortfarande ekonomiska och rättsliga risker som inte går att beräkna och det kan därför bli nödvändigt med gemensamma åtgärder för att begränsa de eventuella skador som dessa problem kan orsaka för medborgarna.

31. Regionkommittén uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att beakta den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i arbetet med att övervinna konjunkturkrisen och den ekonomiska krisen. Kommittén uppmanar också medlemsstaterna att undvika direkta nedskärningar av stödet till kommuner och regioner, som redan drabbats av minskade intäkter på grund av den ekonomiska krisen.

32. Regionkommittén vill fästa uppmärksamheten på bästa praxis i många medlemsstater, som oavsett den ekonomiska situationen har hittat sätt att stödja de lokala förvaltningarna genom att kompensera dem för det ökade behovet av offentliga tjänster via ytterligare lån och anslag.

33. Regionkommittén påminner om att de konsolideringsinsatser som gjorts i det förgångna lett till att den offentliga kapitalstocken krympt i den mån det skett på bekostnad av de offentliga nettoinvesteringarna. I dag finns det därför ett behov av att ta igen de offentliga investeringar som inte gjorts, framför allt också på lokal och regional nivå. Det handlar om offentlig infrastruktur, gator, daghem, skolor, högskolor, sjukhus, bredbandsnät och energieffektivitet. Å andra sidan måste konsolideringsinsatser som syftar till att hålla nere konsumtionsutgifterna intensifieras för att undvika skulder och för att kommande generationer ska få handlingsutrymme.

34. Kommittén uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag till bestämmelser för beviljande av mikrokrediter inom EU. Detta förslag skulle syfta till att införa grundläggande parametrar för beviljande av mikrokrediter, så att man kan undvika snedvridning av konkurrensen och underlätta säker gränsöverskridande tillgång till mikrokrediter och samfinansiering från EU:s budget. I detta sammanhang ger Regionkommittén sitt stöd till Jasmine-initiativet, som lanserades av Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken i september 2008.

De regionala och lokala myndigheternas bidrag till arbetet med att övervinna krisen

35. Regionkommittén betonar att de konjunkturstimulerande åtgärderna enligt subsidiaritetsprincipen måste vidtas på alla regionala nivåer inom EU. I princip vore det lämpligt med ytterligare åtgärder som snabbt låter sig genomföras och snabbt stimulerar efterfrågan. Om EU bland annat betalade ut förskott på stödmedel skulle detta bidra till att åtgärderna kom i gång snabbare.

36. Regionkommittén påminner i detta sammanhang om att åtgärderna måste vara meningsfulla också på lång sikt och effektiva ur Lissabonstrategins perspektiv. Det är inte bara åtgärderna själva utan även följdkostnaderna som måste vara betalbara.

37. Regionkommittén uppmanar kommissionen att göra tilldelningen av uppdrag enklare och mer flexibel, framför allt för regionala och kommunala myndigheter vid investeringar med låg tröskel, så att medlen strömmar ut snabbt och de små och medelstora företagen och hantverksföretagen snabbare får uppdrag som gör att de kan behålla arbetstillfällena.

38. Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen lagt fram förslag om hur man kan påskynda och underlätta användningen av strukturfondsmedel i medlemsstaterna. Endast om man lyckas med stora förenklingar kan infrastrukturprojekt snabbt omsättas med strukturfondsmedel som betalas ut snabbt.

39. ReK understryker att kommissionen måste öka sina ansträngningar i detta avseende och eventuellt överväga en mer övergripande översyn av den institutionella ramen för sammanhållningspolitiken i syfte att göra förfarandena för genomförandet av den enklare och smidigare (förvaltning, uppföljning och kontroll), så att det blir mer attraktivt att investera och investeringarna sker i snabbare takt.

40. Regionkommittén ber kommissionen att lämna hjälp och stöd till arbetet med att besvara frågan om hur ekonomiskt svaga lokala och regionala myndigheter kan delta i programmen, också med sammanhållning som mål. Diskussioner måste föras om huruvida nya samfinansieringssatser bör utarbetas för att göra det enklare att utnyttja EU-stöd.

41. ReK uppmanar därför kommissionen att vidta åtgärder som hjälper lokala och regionala myndigheter och små och medelstora företag att lättare få tillgång till respektive erbjudna samfinansiering. Även om ReK välkomnar initiativ att öka förhandsfinansieringen av EU-projekt, kommer de rådande svårigheterna att säkerställa tillräcklig samfinansiering att medföra en begränsning av vad som kan uppnås i praktiken.

42. Regionkommittén vill understryka att man bör överväga särskilda stödåtgärder på lokal och regional nivå i områden med snabbt ökande arbetslöshet. Man bör också i detta sammanhang överväga en eventuell översyn av stödkartan för statligt stöd till regionerna.

43. Regionkommittén insisterar på att man väljer ut åtgärderna på ett sådant sätt att de kommer små och medelstora företag till nytta.

44. Regionkommittén förväntar sig att kommissionen gör en för finanskrisen avpassad beräkning av vilket värde borgensförbindelser har som stöd, framför allt för små och medelstora företag. Framför allt är det viktigt att stärka systemen för ömsesidig garanti och riskkapital och omedelbart och i denna speciella situation förse dem med anslag i syfte att underlätta de små och medelstora företagens tillgång till lämplig finansiering, i synnerhet mot bakgrund av den aktuella krissituationen som drabbar dessa företag särskilt hårt.

45. Regionkommittén anser att det krävs ett omfattande stöd för yrkesutbildning och kompetensutveckling, och vi uppmanar kommissionen att undersöka om ytterligare flexibilitet kan föreslås för att skapa förutsättningar för att medel från regionala utvecklingsprogram ska kunna omriktas till stöd för prioriteringar

inom Europeiska socialfonden, t.ex. omskolning och minskad arbetslöshet.

46. Regionkommittén hänvisar till beprövade instrument som rådgivning, nätverkskapande, informationscentrum för faktiskt stöd till företag i svårigheter. Framför allt små och medelstora företag som drabbas av konjunkturkrisen trots en solid bas bör stå i centrum för åtgärderna. Just dessa kommer sedan krisen övervunnits att bidra till att befästa uppsvinget.

47. Regionkommittén uppmanar kommissionen att göra en första utvärdering i juni och undersöka vilka effekter de åtgärder som hittills vidtagits – både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå – fått och huruvida ett andra program behövs.

48. Regionkommittén föreslår att regionerna utvärderar genomförandet av åtgärderna inom ramen för en bästa praxis-strategi.

49. Kommittén ger sin ordförande i uppdrag att skicka denna resolution till Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, rådet och den medlemsstat som innehar EU:s ordförandeskap.

50. Regionkommittén vill göra Europeiska kommissionen uppmärksam på att det krävs garantier för att medlemsstaterna villkorslöst tillämpar Europarådets stadga om lokalt självstyre.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om "lokala myndigheter: utvecklingsaktörer"

(2009/C 200/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens dokument som redan i titeln öppet erkänner den roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i det internationella samarbetet för att bistå utvecklingsländerna.
- Med tillfredsställelse kan vi konstatera att merparten av de inslag som kommittén har lyft fram i sina yttranden från 2005, 2007 och 2008 i denna fråga återfinns i meddelandet.
- Samtidigt som vi understryker de lokala och regionala myndigheternas särskilda bidrag anser kommittén att det är viktigt att harmonisera samarbetsinsatserna på samtliga nivåer och vill se verkliga framsteg när det gäller att fullt ut involvera utvecklingsländernas lokala och regionala myndigheter i utvecklings- och samarbetspolitiken.
- Regionkommittén välkomnar och godtar förslaget att ReK ska utgöra EU-institutionernas kontaktpunkt i en strukturerad utvecklingsdialog med de lokala och regionala myndigheterna, ett förslag som är helt i linje med den roll som ReK tillerkänns i fördragen.
- ReK förbinder sig att vidta nödvändiga åtgärder för att tillsammans med Europeiska kommissionen anordna de årliga konferenserna om decentraliserat samarbete och involvera "alla aktörer som deltar i detta samarbete". Kommittén föreslår att de hålls i anslutning till en av ReK:s plenarsessioner. Om möjligt bör den första upplagan hållas före utgången av 2009.
- ReK har för avsikt att tillsammans med Europeiska kommissionen inrätta och förvalta en informationsbörns för decentraliserat samarbete i form av en internetportal som ska utgöra en förlängning av de årliga konferenserna i virtuell form.
- Vi rekommenderar att det utarbetas dokument där de lokala och regionala myndigheternas behov av information om EU:s utvecklingspolitik beaktas.
- ReK erinrar om att det är nödvändigt att veta vem som gör vad för att undvika dubbelarbete och att man i detta sammanhang kan utnyttja tillgänglig information.

Föredragande: Christophe Rouillon (FR–PSE), borgmästare i Coullaines

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Lokala myndigheter: utvecklingsaktörer

KOM(2008) 626 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens meddelande, som redan i titeln öppet erkänner den roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i det internationella samarbetet för att bistå utvecklingsländerna.

2. Kommittén ser positivt på kommissionens tillvägagångssätt, som tar sin utgångspunkt i detta erkännande, för att sedan successivt strukturera förhållandet mellan den europeiska utvecklingspolitiken och de lokala och regionala myndigheternas decentraliserade samsamarbetsinsatser. I meddelandet föreslås även olika sätt att i praktiken omsätta detta erkännande av de lokala och regionala myndigheterna bland utvecklingsaktörerna.

3. Regionkommittén vill framhålla att den tredje upplagan av de europeiska utvecklingsdagarna hölls den 15–17 november 2008 i Strasbourg efter det att kommissionen offentliggjorde detta meddelande. Mot bakgrund av den globala ekonomiska krisen fokuserade man under utvecklingsdagarna på utvecklingens lokala dimension. Det gav tillfälle att på olika sätt och inför en stor publik framhålla värdet av de lokala och regionala myndigheternas många olika insatser: officiell presentation och distribution av den europeiska stadgan för utvecklingssamarbete till stöd för lokala styrelseformer, som bygger på följedokumentet till kommissionens meddelande; officiell lansering av de lokala och regionala myndigheternas utvecklingsplattform (Regionkommittén förespråkade redan i sitt yttrande från november 2005 att en sådan skulle inrättas); främjande av decentraliserat utvecklingssamarbete och vänortssamarbete genom en ceremoni med deltagande av kommissionären för utveckling och humanitärt bistånd och av Regionkommitténs ordförande.

4. Regionkommittén uppskattar kommissionens redogörelse för de lokala och regionala myndigheternas särskilda bidrag till utvecklingsprocessen och lokalt självstyre. En nyhet är att man utgår från konkreta exempel för att visa på mångfalden och värdet av dessa insatser.

5. Med tillfredsställelse kan vi konstatera att merparten av de inslag som kommittén själv har lyft fram i sina tidigare yttranden från 2005, 2007 och 2008 om de lokala och regionala myndigheternas utvecklingssamarbete återfinns i meddelandet.

6. Vi vill inte i onödan återupprepa det decentraliserade samarbetets alla aspekter, som vi redan tidigare har behandlat i detalj, utan vi vill endast erinra om att det kännetecknas av många olika rättsliga grunder beroende på vilken medlemsstat det rör sig om samt av det stora mervärde som det innebär för utvecklingen runt om i världen. Dess effektivitet förklaras av att de lokalt folkvalda befinner sig på fältet, nära de mottagande befolkningsgruppernas behov. De lokala och regionala myndigheter som medverkar i det decentraliserade samarbetet kumulerar erfarenheter som ger dem möjlighet att spela en rådgivande roll och tillhandahålla sakkunskap som är av stort värde för att bekämpa fattigdomen och bidra till att uppfylla millennieutvecklingsmålen ⁽¹⁾.

7. Vi vill erinra om att de lokala och regionala myndigheterna kan spela en ledande roll i det internationella samarbetet för att främja demokratiskt styre på lokal nivå. ReK ser därför positivt på att kommissionens meddelande kompletteras av principerna och riktlinjerna i den europeiska stadgan för utvecklingssamarbete till stöd för lokala styrelseformer som nämns i punkt 3. Vi uppmanar till en så stor spridning som möjligt av denna text, som är resultatet av samråd i de olika medlemsstaterna och utvecklingsländerna, och som bland annat lägger tonvikten på behovet av en koppling mellan de olika aktörerna på lokal nivå men även på samtliga insatsnivåer (lokalt, nationellt och internationellt).

8. Vid sidan av det demokratiska styret, som främjar deltagande av berörda befolkningsgrupper, är de lokala och regionala myndigheternas samarbete en viktig faktor för lokal utveckling tack vare de många insatsområdena och de olika privata och offentliga aktörer som det kan föra samman. Det kan stimulera en produktionsorganisation och system för marknadsföring och

⁽¹⁾ År 2005, fem år efter det att millennieutvecklingsmålen antogs (de ska uppfyllas senast 2015), erinrade FN:s generalsekreterare i sin rapport (A/59/2005) om att över en miljard personer fortfarande lever under fattigdomsgränsen med mindre än en dollar per dag. Hela rapporten finns på <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/270/79>.

ekonomisk verksamhet som respekterar befolkning och miljö. Denna dimension är särskilt viktig när det gäller missgynnande landsbygdsområden, eftersom man på så vis kan bekämpa fattigdom och motverka utflyttning till städerna och försök till olaglig migration till utlandet.

9. Kommittén uppskattar att meddelandet understryker de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller att göra allmänheten medveten om utvecklingsfrågorna och fattigdomsbekämpningen runt om i världen. Vi är övertygade om att effekterna av denna information kan bli ännu större om utgångspunkten är ett samarbete mellan en europeisk lokal eller regional myndighet och en eller flera myndigheter i utvecklingslandet. Dessa insatser för att öka medvetenheten är ett konkret resultat av de partnerskap som bildas av olika sammanslutningar och grupper som verkar för utveckling; de bygger till stor del på medverkan av lokala sammanslutningar av medborgare som är intresserade av utvecklingsfrågor. Genom att öka allmänhetens intresse för det akuta utvecklingsbehovet kan myndigheterna dessutom bidra till en bättre integration av invandrarbefolkningen. Dessa insatser för att visa solidaritet och dela med sig kan utgöra ett tillfälle för invandrarbefolkningen att återupptäcka sin ursprungskultur och komma till rätta med sin känsla av rotlöshet.

B. Särskilda kommentarer

10. Regionkommittén vill framföra flera kommentarer som vi betraktar som grundläggande för att bättre kartlägga de lokala och regionala myndigheternas ställning i den europeiska utvecklingspolitiken.

11. Kommittén ifrågasätter den definition av decentraliserat samarbete som ges i meddelandet. Tidigare betraktade kommissionen decentraliserat samarbete som samarbete på nivån under den statliga, oavsett vilka aktörer som medverkar. Vi vill påpeka att enligt kommitténs uppfattning avser decentraliserat samarbete i strikt bemärkelse samarbete som inbegriper lokala och regionala myndigheter.

12. Kommittén uppmanar kommissionen att erkänna att det decentraliserade samarbetet även spelar en väsentlig roll i att skydda och förbättra miljön, och att samarbetet är betydelsefullt på lokal nivå med tanke på den globala oron kring farorna runt klimatförändringarna samtidigt som det fäster den berörda befolkningens uppmärksamhet på problemen.

13. Kommittén vill fästa uppmärksamhet på att omnämmandet av de lokala och regionala myndigheternas finansiella bidrag till det offentliga utvecklingsbiståndet inte får leda till att det kvalitativa bidraget hamnar i skymundan. Mervärdet av dessa insatser ligger främst i att insatserna på lokal nivå är resultatet av partnerskap som de lokala och regionala myndigheterna har beslutat att inrätta, inte av avtal undertecknade av de olika länderna. Det finns exempel på mindre lokala och regionala myndigheter med små ekonomiska medel som gör viktiga och relevanta insatser.

14. Regionkommittén vill åter framhålla att de lokala och regionala myndigheternas samarbete utgör den lokala dimensionen i en global strategi för solidaritet mellan rika och fattiga regioner på vår planet. Myndigheter har kunnat gå samman och bilda grupper på olika grundvalar. Denna samordningsinsats välkomnas för övrigt i de slutsatser avseende kommissionens meddelande som Europeiska unionens ministerråd antog vid sitt möte den 10 november 2008.

15. Kommittén anser att det är viktigt att harmonisera insatserna för utvecklings-samarbete på samtliga nivåer och menar att Parisförklaringen om biståndets effektivitet innebär ett avgörande framsteg. Vi förväntar oss att kommissionen med stöd av sina delegationer i mottagarländerna till att börja med fokuserar på att främja utvecklingen av relevanta partnerskap, med respekt för subsidiaritetsprincipen och hänsyn tagen till de särdrag som utmärker de lokala och regionala myndigheternas insatser.

16. I syfte att främja bättre styresformer är egenansvar⁽¹⁾ när det gäller politik och strategier för samarbete och utveckling en av de grundläggande principerna i Parisförklaringen. Regionkommittén vill särskilt framhålla denna princip och anser att decentraliserat samarbete är en lämplig tillämpningsform, eftersom det bygger på närhet. Regionkommittén vill i sammanhanget se att verkliga framsteg görs för att fullt ut involvera utvecklingsländernas lokala och regionala myndigheter i utvecklings- och samarbetspolitiken.

II. PRAKTISKA ASPEKTER

17. Regionkommittén välkomnar med största intresse de förslag som kommissionen lägger fram för att omsätta erkännandet av de lokala och regionala myndigheterna som utvecklingsaktörer i praktiken, och vill framföra följande synpunkter:

Om organisationen av en strukturerad dialog

18. Regionkommittén ser särskilt positivt på kommissionens förslag att tillsammans med de lokala och regionala myndigheterna anordna en dialog om utvecklingen. Detta är i linje med de lokala och regionala myndigheternas fortlöpande ansträngningar de senaste åren för att få erkännande inte bara som aktörer utan även som fullvärdiga samtalspartner i grupper av internationella, bilaterala och multilaterala biståndsgivare.

19. Regionkommittén välkomnar och godtar kommissionens förslag att ReK ska utgöra EU-institutionernas kontaktpunkt, ett förslag som är helt i linje med den roll som ReK tillerkänns i fördragen, nämligen att ge uttryck för de lokala och regionala myndigheternas synpunkter.

(1) Egenansvar är det främsta av de "partnerskapsåtaganden" som nämns i Parisförklaringen från 2005. I texten anges att partnerskapsländerna genom detta åtagande utövar en verklig kontroll av politiken och strategierna för utveckling och säkerställer samordningen av verksamheten för utvecklingsbistånd. Se Parisförklaringen och andra dokument om dess genomförande på OECD:s webbplats: www.oecd.org.

20. ReK förbinder sig att vidta nödvändiga åtgärder för att tillsammans med Europeiska kommissionen anordna de årliga konferenser om decentraliserat samarbete som föreslås i meddelandet, och ställer sig bakom förslaget att låta dem stå "öppna för alla aktörer som deltar i detta samarbete" på EU-nivå. Bortsett från andra deltagare innebär det att Europeiska kommissionen skulle kunna företrädas av både sina berörda generaldirektorat och flera av dess delegationer från olika delar av världen i egenskap av drivkrafter bakom det europeiska samarbetet. Förutom ReK kommer de lokala och regionala myndigheterna i EU och i utvecklingsländerna att delta, bland annat via sina sammanslutningar. ReK återupprepar sin begäran om ekonomiskt stöd från Europeiska kommissionen i syfte att komplettera de resurser som kommittén själv kommer att mobilisera. För att främja ett brett deltagande av kommitténs ledamöter i konferensernas debatter vore det önskvärt att de hålls i anslutning till en av ReK:s plenarsessioner. Om möjligt bör den första upplagan hållas före utgången av 2009.

Om verktygen för ett samrådsbaserat förfarande

21. Regionkommittén välkomnar kommissionens avsikt att utarbeta "operativa riktlinjer", samtidigt som vi undrar om de riktar sig till delegationerna i de olika länderna – i syfte att tillhandahålla vägledning i deras förbindelser med de lokala och regionala myndigheterna – eller till de lokala och regionala myndigheterna själva. Under alla omständigheter ser vi positivt på alla dokument som syftar till att klargöra de olika aktörernas roll, även om det bara skulle handla om att främja samordningen mellan olika insatser.

22. Om dessa riktlinjer riktar sig till de lokala och regionala myndigheterna, anser vi att de bör ta hänsyn till det decentraliserade samarbetets särdrag och den erfarenhet som redan finns befäst inom de lokala och regionala myndigheterna på detta område. Enligt vår uppfattning handlar det mindre om att styra än om att ta hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas *informationsbehov* och ge dem möjlighet att förstå målsättningarna, logiken och mekanismerna – för att inte tala om terminologin – i EU:s utvecklingspolitik, vars komplexitet ofta medför att det blir en fråga för specialister.

23. Därför rekommenderar vi att det utarbetas dokument som är resultatet av ett gemensamt arbete mellan kommissionen och de lokala och regionala myndigheterna. Det är viktigt att dessa dokument kan få en bred användning tack vare ett lämpligt innehåll och ett tydligt språk och att de är ett verkligt uttryck för den strukturerade dialog som Regionkommittén fått ansvaret för. Det skulle göra det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att inta en mer central plats i den europeiska utvecklingsdynamiken och dess internationella miljö, framför allt när de har reducerade team till sitt förfogande för att bedriva samarbetsinsatser.

Om identifieringen av aktörer och åtgärder för decentraliserat samarbete

24. Vi vill erinra om att ReK redan i sitt första yttrande i denna fråga ansåg att en kartläggning av insatserna för decentraliserat samarbete borde utgöra en prioritering. Att veta vem som gör vad

och var det sker är nödvändigt för att man ska kunna bedöma fördelarna med denna sorts samarbete, men även för att främja en samordning av den verksamhet som de lokala och regionala myndigheterna i medlemsstaterna bedriver inom ett och samma territorium, eller för att i strävan efter komplementaritet fördela insatserna i linje med mottagarmyndigheternas intressen.

25. ReK konstaterar med tillfredsställelse att rådet i sina slutsatser av den 10 november 2008 om kommissionens meddelande ställer sig positivt till att kommissionen påbörjar ett sådant arbete på grundval av tillgänglig information. Uppgifter från databaser tillhandahålls redan, både på initiativ av vissa medlemsstater och via det observationsorgan som inrättats i Barcelona och som bland annat kartlägger förbindelserna mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och i Latinamerika.

Om bildandet av nya partnerskap

26. Vi har understrukit att det finns ett akut behov att få en uppfattning om redan befintliga förbindelser för decentraliserat samarbete, om man vill främja informationsutbyte och nya partnerskap som lever upp till förväntningarna inom de lokala och regionala myndigheterna i utvecklingsländerna. Till följd av en alltmer utbredd decentraliseringspolitik åläggs dessa nya ansvarsområden. Av denna anledning vill kommittén fästa uppmärksamheten på behovet av att i största möjliga utsträckning reducera riskerna för förvirring och fragmentering till följd av nya partnerskap där man inte tar hänsyn till vad som redan finns – utan i stället för att stärka förbindelser som leder till goda styresformer åstadkommer överlappningar, vilket är just vad som bör undvikas.

27. Dessa nya partnerskap bör snarare vara av kvalitativ natur, och vi uppskattar det stöd som ges till ett förslag som framförts i ett tidigare yttrande från ReK om att hitta ett sätt att främja utbyte av information. Den informationsbörs om decentraliserat samarbete som nämns i meddelandet bör snarare utformas som ett instrument för en ständig dialog med och mellan alla de lokala och regionala myndigheter runt om i världen som deltar i decentraliserad samarbetsverksamhet. Därför har ReK för avsikt att tillsammans med Europeiska kommissionen inrätta och förvalta nämnda informationsbörs i form av en internetportal som ska utgöra ett slags förlängning av de årliga konferenserna om decentraliserat samarbete i virtuell form. Kommittén kommer att beakta befintliga initiativ i utarbetandet av denna informationsbörs för att undvika risken för dubbelarbete.

Om förstärkningen av befintliga kopplingar mellan de lokala och regionala myndigheterna

28. Regionkommittén är införstådd med att kopplingar mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och i utvecklingsländerna, där en partnermyndighet får hjälp med att strukturera sin utveckling i enlighet med principen om goda styrelseformer, inte alltid handlar om decentraliserad samarbetsverksamhet i egentlig mening.

29. Vi ställer oss bakom tanken att vänskapsrelationer kan utvecklas till mer konkreta insatser om samtliga lokala och regionala myndigheter har bättre kunskap om möjligheterna till decentraliserat samarbete. I egenskap av en EU-institution som företräder europeiska territoriella myndigheter på olika nivåer kan ReK spela en central roll och bidra till att utvidga de lokala och regionala myndigheternas medverkan i utvecklingssamarbetet via konkreta insatser inom ramen för det decentraliserade samarbetet. I enlighet med de lokala och regionala myndigheternas behov skulle dessa insatser kunna innefatta kortvariga tekniska utbyten.

30. Som vi redan underströk i vårt första yttrande om decentraliserat samarbete, anser vi att de representativa instanserna och de nationella sammanslutningarna av lokala och regionala myndigheter i partnerländerna spelar en grundläggande roll. De skapar inte bara band som möjliggör utbyten mellan lokalt folkvalda som står inför liknande problem, utan de kan även etablera en dialog med centralregeringarna i syfte att fastställa strategiska prioriteringar som på ett lämpligt sätt tar hänsyn till nivåerna under den statliga när det gäller utveckling.

31. Därför rekommenderar kommittén att man främjar att sådana instanser inrättas och struktureras, bland annat genom att stödja bildandet av regionala grupperingar, och vi uppmanar till en mobilisering i detta syfte, via stöd av motsvarigheterna i de europeiska länderna eller i EU.

Kompletterande kommentar

32. Regionkommittén anser att det är mycket viktigt att man ser till att det råder överensstämmelse mellan de principer som anges i texten och Europeiska unionens insatsprogram, oavsett vilken region i världen det rör sig om och vilket samarbetsinstrument som används. Ett par exempel:

- Förhållandena mellan *mekanismerna för budgetbistånd* – via vilka den övervägande delen av EU:s och medlemsstaternas bidrag för närvarande beviljas – dvs. de anslag som överförs

till de lokala och regionala myndigheterna av centralregeringarna och de befogenheter som de lokala och regionala myndigheterna tilldelas genom de decentraliseringslagar som antagits i många av mottagarländerna.

- Stadgan för utvecklingssamarbete till stöd för lokala styrelseformer visar på olika sätt – vilket har bekräftats på annat håll, bland annat i Världsbankens och OECD:s studier – att en framgångsrik decentralisering bygger på en god samverkan mellan samtliga myndighetsnivåer, vilket förutsätter en hållbar och effektiv central nivå. Därför skulle Regionkommittén gärna se att man som ett led för att främja halvtidsöversynen av *det tematiska programmet* för icke-statliga aktörer och lokala myndigheter i utvecklingsprocessen, som kommer att ske 2009, ställer frågan om det är relevant att ge stöd åt de lokala och regionala myndigheterna i länder där det enligt programmet råder "svåra förhållanden".
- När det gäller tillgängliga ekonomiska medel är det tematiska programmet bara toppen av isberget. ReK skulle gärna se att man tillhandahåller de berörda aktörerna både i EU och i utvecklingsländerna detaljerad information om på vilket sätt de lokala och regionala myndigheterna konkret deltar i genomförandet av samarbetsavtal, så att man vid behov kan vidta förbättringar. Kännedom om och spridning av bästa praxis skulle under alla omständigheter vara mycket välkommet.

33. Regionkommittén anser att kommissionens dokument innebär ett stort framsteg, och vi vill understryka dess positiva förhållningssätt till decentraliserat samarbete i de lokala och regionala myndigheternas regi. Vi är övertygade om att det finns ett starkt behov av att ständigt upprätthålla en konstruktiv dialog mellan samtliga berörda aktörer, för att på ett lämpligt sätt stödja både EU:s och mottagarländernas lokala och regionala myndigheter i samarbets- och utvecklingsprocessen. Regionkommittén är redo och vill gärna fullt ut axla den roll som tillkommer kommittén i egenskap av EU-institution som sammanför och företräder de lokala och regionala myndigheterna på samtliga territoriella nivåer.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om "lokala och regionala myndigheters roll i den nya östersjöstrategin"

(2009/C 200/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar Europeiska rådets uppdrag till Europeiska kommissionen att utarbeta en strategi för Östersjöregionen. Av flera skäl lämpar sig Östersjöregionen särskilt väl som pilotprojekt för att introducera en intern EU-strategi för en makroregion och, som är fallet med Östersjöstrategin via den nordliga dimensionen, för att utöka samarbetet med tredje land.
- Regionkommittén understryker behovet av att Östersjöstrategin måste involvera lokala och regionala myndigheter och ges ett tydligt medborgarperspektiv. Regionkommittén framhåller att Östersjöstrategin från utarbetande till genomförande måste inkludera Ryssland och Norge och integreras med den nordliga dimensionen för att kunna bli framgångsrik.
- Regionkommittén föreslår att rådet ska definiera gemensamma mål och aktiviteter inom ramen för strategin och fatta beslut rörande dessa. Samtliga beslut ska under ledning av Europeiska kommissionen beredas inom en arbetsgrupp med representanter för Östersjöregionens regeringar, Europeiska kommissionen, Europaparlamentarikern samt folkvalda representanter för regional och lokal nivå som bl.a. utsetts bland Regionkommitténs ledamöter.
- Regionkommittén föreslår att ett "Baltic Sea Forum" som möts en gång om året ska stödja arbetet. I forumet möts ett brett urval av intressenter, utvalda enligt samma principer som för de konferenser för berörda aktörer som anordnats under utarbetandet av Östersjöstrategin, för att diskutera strategins inriktning och handlingsprogrammets genomförande.

Föredragande: Uno Aldegren Vice ordförande i regionstyrelsen, Skåne läns landsting (SE-PSE)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar Europeiska rådets uppdrag till Europeiska kommissionen att utarbeta en strategi för Östersjöregionen. Av flera skäl lämpar sig Östersjöregionen särskilt väl som pilotprojekt för att introducera en intern EU-strategi för en makroregion och, som är fallet med Östersjöstrategin via den nordliga dimensionen, för att utöka samarbetet med tredje land.

2. Regionkommittén ställer sig positiv till avsikten att överväga liknande makroregionala initiativ och strategier för Svartahavsområdet, Donauområdet och Nordsjön/Engelska kanalen i syfte att inrätta en multilateral samarbetsram som skulle förbättra befintliga samarbetsformer. Kommittén vill hänvisa till sitt yttrande från 2007 om Svartahavsområdet och det yttrande som för närvarande håller på att utarbetas om Donauområdet. Det är viktigt att Östersjöområdet i egenskap av pilotområde intar en ledande roll när det gäller utformningen av andra strategier samt att vunna erfarenheter förs vidare och på så vis bidrar till utvecklingen av framtida samarbete.

3. Regionkommittén understryker att inom samtliga mål som kommissionen identifierat för strategin spelar lokala och regionala myndigheter en viktig roll som aktörer.

4. Regionkommittén noterar att av de nio länder som gränsar till Östersjön är åtta medlemsstater i EU och svarar tillsammans för nästan hela Östersjöns kustområde. Det återstående landet Ryssland är av geopolitiska och ekonomiska skäl av särskild betydelse för EU. Det gäller även Norge som medlem i EES och en traditionell samarbetspartner av stor betydelse för Östersjöregionen. Ser vi till Östersjöns avrinningsområde är också Vitryssland och Ukraina betydelsefulla ur miljömässig synvinkel.

5. ReK vill peka på att Östersjöregionen uppvisar flera särskilda utmaningar som är väl lämpade att hantera på regional basis. Östersjön är ett ömtåligt och grunt inlandhav med bräckt vatten. Det är ett av världens mest trafikerade inlandhav. Energitransporterna i Finska viken har t.ex. ökat 7 ggr sedan 1995 och uppgår för närvarande till ca 140 miljoner ton per år. Vidare är de ekonomiska skillnaderna mellan länderna runt Östersjön stora och den ekonomiska dynamiken är stark.

6. Regionkommittén erinrar om att regionen uppvisar särskilt stora territoriella skillnader. I norra Sverige och Finland finns extremt glesbefolkade regioner med mycket stora avstånd till marknader i Centraleuropa. På Östersjöns södra strand är befolkningstätheten mer "normal" med europeiska mått mätt och avstånden till marknaderna i Centraleuropa är kortare.

7. ReK vill påminna om att det i Östersjöregionen finns viktiga råvaror för EU, t.ex. malm och skogsråvaror och om vi inkluderar Ryssland och Norge också olja och gas.

8. Regionkommittén understryker behovet av att Östersjöstrategin måste involvera lokala och regionala myndigheter och ges ett tydligt medborgarperspektiv.

9. Regionkommittén framhåller att Östersjöstrategin från utarbetande till genomförande måste inkludera Ryssland och Norge och integreras med den nordliga dimensionen för att kunna bli framgångsrik. Via den nordliga dimensionen täcker Östersjöstrategin geografiskt även Barentsområdet.

10. Under de senaste tjugo åren har en rik flora av samarbete skapats på samtliga nivåer, inte minst inom ramen för fördjupade relationer mellan gränsregioner och vänorter. Detta är en viktig resurs i en Östersjöstrategi enligt ReK. Det gäller inte minst i arbetet med att utveckla en tydligare gemensam Östersjöidentitet, vilket är en viktig förutsättning för strategins framgångsrika genomförande.

11. Sammanfattningsvis erbjuder Östersjöregionen särskilda möjligheter och utmaningar i fråga om att introducera ett makroregionalt perspektiv i EU-samarbetet. Detta perspektiv bygger på övertygelsen att positiv utveckling i en del av regionen inte sker på bekostnad av utvecklingen i en annan del, dvs. den hållbara tillväxten är inte ett nollsummespel. Man bör emellertid i största möjliga utsträckning undvika att detta makroregionala perspektiv leder till att det skapas konkurrerande regleringsområden som ifrågasätter gemenskapens regelverk: EU får inte bli en uppsättning skilda, konkurrerande interna marknader.

12. Regionkommittén framhåller att Östersjöstrategin kan utgöra ett exempel på genomförandet av en territoriell sammanhållningspolitik.

13. Regionkommittén understryker också att den inriktning på strategin som Europeiska kommissionen valt på ett utmärkt sätt illustrerar hur hållbar tillväxt vilar på tre pelare – miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Till detta måste läggas den särskilda betydelse som energifrågorna har i Östersjöområdet, vilket måste återspeglas på ett tillfredsställande sätt i strategin. Säker och miljömässigt hållbar tillgång till energi är av avgörande betydelse för en ekonomiskt hållbar utveckling i regionen.

14. Kommittén påpekar att det regionala genomförandet av den europeiska havspolitikerna bör utgöra en viktig del av Östersjöstrategin. Östersjöstrategin bör kompletteras med en satsning på målet att utveckla Östersjöregionen till en förebild när det gäller Europas havsområden, något som efterlysts av flera organisationer i Östersjöområdet och även av den parlamentariska Östersjökonferensen. Den europeiska havspolitikens integrerande karaktär passar väl ihop med Östersjöstrategins sektorsövergripande ansats, och de bör därför genomföras i samklang.

15. Kommittén stöder förslaget från sex organisationer i Östersjöområdet ⁽¹⁾ till en handlingsplan med fem punkter, "Ren sjöfart i Östersjön". Det är samtidigt lämpligt att lyfta fram Östersjöstrategins integrerande karaktär och att angripa ett av regionens allvarligaste problem, nämligen ökningen av skadliga utsläpp från fartyg. Därför rekommenderar vi att konceptet lyfts fram som ett flaggskeppsprojekt i den handlingsplan som planeras inom strategin.

16. Kommittén erinrar om att det finns flera goda exempel på de lokala partnerskapens betydelse för en positiv ekonomisk och social utveckling. Lokala och regionala partnerskap mellan den sociala ekonomin, privata företag samt lokala och regionala myndigheter bör därför stimuleras i Östersjöstrategin.

17. ReK anser att de mål som kommissionen ställt upp för Östersjöstrategin – miljömässig hållbarhet, en ekonomiskt blomstrande region, en tillgänglig och attraktiv region samt en trygg och säker region – är bra om än mycket breda. Särskilda krav på prioritering och fokus kommer därför att krävas i handlingsprogrammen. Samverkan med behöriga administrativa organ kommer att bli avgörande för en framgångsrik strategi, liksom förmågan att skapa system för flernivåstyre där den regionala och lokala nivån involveras i genomförandet.

18. Regionkommittén vill understryka att om Östersjöstrategin ska uppfattas av invånarna i detta område som ett gemensamt projekt och ett gemensamt ansvar måste vi vidareutveckla de band som knyter samman människor runt Östersjön. Det bör ske i form av en mellannationell process som involverar medborgarna och i synnerhet de unga. En handlingslinje skulle kunna vara att undersöka och förbättra vår ömsesidiga förståelse av historien, exempelvis genom att gemensamt utarbeta en historiebok för Östersjöområdet. Målsättningen skulle vara att etablera och stärka en gemensam Östersjöidentitet.

Genomförande och styrformer

19. Regionkommittén erinrar om att det inom Östersjöregionen redan finns många strategier för olika politikområden, såväl makroregionala och nationella. Dessutom finns det en rad exempel på framgångsrika projekt inom delområden. Östersjöstrategins stora möjlighet att skapa mervärde ligger i att ta ett territoriellt och politiskt helhetsgrepp och att se till att ett samlat och kraftfullt genomförande kommer till stånd.

20. Regionkommittén understryker att strategin, för att bli en framgång, måste utgå från en bred samling av europeiska, makroregionala, nationella, regionala och lokala aktörer som involveras från utformandet till genomförandet.

21. Kommittén välkomnar därför den breda konsultationsprocess som Europeiska kommissionen genomför om Östersjöstrategin. Värdefulla konferenser och rundabordsdiskussioner har genomförts. Dessa har visat att det finns ett brett och djupt engagemang för Östersjöfrågorna, ett engagemang som är en viktig

resurs att bygga på i genomförandet av strategin. Evenemangen har också visat att regionala och lokala myndigheter är nyckelaktörer inom alla de fyra mål som identifierats.

22. ReK understryker att det krävs resurser för genomförandet om Östersjöstrategin ska lyckas. Blir beslutet att inga nya resurser ska skjutas till måste dessa i stället frigöras genom en omprioritering av befintliga resurser. Diskussionerna om hur detta ska åstadkommas måste inledas snarast, med siktet inställt på Östersjöstrategins mål och krav. På flera politikområden pågår utvärderingar eller reformdiskussioner och Östersjöstrategins perspektiv behöver lyftas in i dessa diskussioner.

23. Även om det finns en bred kunskap om utmaningarna, och även om de åtgärder som krävs för att komma tillrätta med dessa, bör svårigheterna enligt ReK:s åsikt inte underskattas. Det förefaller finnas en ovilja att bygga nya institutioner och att skjuta till nya resurser. I stället har det hävdats att det gäller att använda befintliga strukturer och resurser på ett effektivare sätt. Detta är en lovvärd utgångspunkt men Regionkommittén påpekar att den inte får bli en ursäkt för att inte göra de omprioriteringar och insatser som krävs. Kraven på ledarskap och ett tydligt ägarskap blir därför särskilt stora.

24. Även om en utgångspunkt har varit att det inte ska byggas upp nya strukturer och organisationer krävs enligt ReK arenor och fora där strategins utformning och genomförandet diskuteras och där lämpliga beslut fattas.

25. Regionkommittén föreslår att rådet ska definiera gemensamma mål och aktiviteter inom ramen för strategin och fatta beslut rörande dessa. Samtliga beslut ska under ledning av Europeiska kommissionen beredas inom en arbetsgrupp med representanter för Östersjöregionens regeringar, Europeiska kommissionen, Europaparlamentariker samt folkvalda representanter för regional och lokal nivå som bl.a. utsetts bland Regionkommitténs ledamöter.

26. Regionkommittén föreslår att ett "Baltic Sea Forum" som möts en gång om året ska stödja arbetet. I forumet möts ett brett urval av intressenter, utvalda enligt samma principer som för de konferenser för berörda aktörer som anordnats under utarbetandet av Östersjöstrategin, för att diskutera strategins inriktning och handlingsprogrammets genomförande. Vid det årliga mötet i forumet framläggs en rapport om uppföljning och resultat baserad på regionala indikatorer och exempel. I den mån det finns ansvariga för särskilda politikområden rapporterar dessa. Inom miljöområdet svarar t.ex. HELCOM för rapporteringen. I forumet är också Ryssland och Norge representerade.

27. Regionkommittén begär att få bli representerad i Baltic Sea Forum. Den interna ReK-grupp för Östersjöpolitiken som redan finns täcker in frågan om Östersjöstrategin på ett tillfredsställande sätt och fortsätter sitt arbete.

(1) Östersjöstaternas subregionala samarbete (BSSSC), CPMR:s Östersjökommitté, Baltic Development Forum, Euroregion Baltic, Östersjöstaternas förbund (UBC), B7-gruppen (samarbetsnätverket Baltic Islands Network).

28. Regionkommittén framhåller att även om Östersjöstrategin är en strategi för medlemsstaterna i regionen spelar Ryssland en viktig roll för strategins framgångsrika genomförande inom flertalet av de politikområden som omfattas. Inom ramen för strategin och i konkreta frågor måste därför en dialog med Ryssland ske, byggd på en jämbördig relation, och som komplement till den övergripande formella dialogen inom ramen för den nordliga dimensionen.

29. ReK anser att det i vart och ett av länderna som omfattas av Östersjöstrategin bör utses en ledande regeringsföreträdare med särskilt ansvar för strategins genomförande. Denna person kan också fungera som kontaktpunkt. Modellen kan bygga på modellen för Lissabonstrategins genomförande sedan 2005.

30. När det gäller projekt som omfattas av Östersjöstrategin hanteras dessa inom den befintliga strukturen för strukturfonderna. Östersjöstrategins prioriteringar integreras i godkännandekriterierna och beslutsorganet följer upp resultaten. Ett särskilt ansvar blir att främja ett antal s.k. flaggskeppsprojekt. Dessa projekt ska stärka Östersjöperspektivet i frågor som är särskilt viktiga för strategins framgångsrika genomförande. De bör enligt ReK också ha hög synlighet och belysa ambitionen att Östersjöregionen ska vara en "Best Practice Region".

31. I och med att projekt kommer att spela en central roll för genomförandet ställs särskilda krav på ett resultatinriktat och effektivt lärande bland projektägare och intressenter, med utgångspunkt i erfarenheter från framgångsrika projekt. Ett exempel på hur detta skulle kunna gå till är det lärandeuppdrag som formulerats inom ramen för den svenska nationella strategin för strukturfondernas genomförande 2007–2013.

32. Regionkommittén rekommenderar att befintliga samarbetsorganisationer i Östersjöregionen tilldelas en särskild roll, t.ex. genom att delta i Baltic Sea Forum. Organisationerna illustrerar väl den tradition av samarbete som byggts upp i regionen under snart 20 år. I organisationerna finns många exempel på hur de länder i Östersjöregionen som gränsar till EU deltar i arbetet på ett konstruktivt och framgångsrikt sätt.

33. Samarbetet i Östersjöregionen tydliggörs också av de tusentals vänortsrelationer som existerar i regionen. De har dels tjänat som utgångspunkt för ett fördjupat samarbete inom kommunala och regionala kärnverksamheter, dels som arena för möten mellan människor från olika delar av regionen. Genom dessa möten har broar slagits och en gemensam bank av kunskap och förståelse har byggts upp. Gemensamma bilder av historia, utmaningar och problem har skapats.

34. Regionkommittén rekommenderar att deltagarna i Baltic Sea Forum ges ett särskilt ansvar för att sprida kunskap och informera om Östersjöstrategin till medborgarna, utan vars aktiva engagemang och medverkan vi inte kan skapa det gemensamma medvetande som krävs.

Miljömässig hållbarhet

35. Regionkommittén understryker att Östersjöstrategin måste utgå från befintliga strategier och initiativ och från att dessa fullföljs på ett kraftfullt sätt. Framför allt gäller detta HELCOM:s handlingsplan för Östersjön och ramdirektivet om en marin strategi. HELCOM:s program har dessutom fördelen av att ha godkänts av Ryssland.

36. Det övergripande målet bör enligt ReK vara en hållbar utveckling som vilar på de tre pelarna i Lissabonstrategin och Göteborgsagendan, dvs. ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Strategin måste också tydligt vila på insikten att hållbar utveckling inte är ett nollsummespel där det bara kan finnas vinnare och förlorare. Helhetsperspektivet måste bevaras och utgå från hur olika politikområden hänger ihop och tillsammans utgör grunden för hållbar utveckling.

37. Den dramatiska försämringen av det ekonomiska läget i Östersjöregionen under den senaste tiden får inte innebära att de miljömässiga aspekterna sätts på undantag, anser ReK.

38. Målet miljömässig hållbarhet illustrerar särskilt väl hur viktigt det är att beakta Ryssland och hela Östersjöregionens avrinningsområde i Östersjöstrategin, dvs. också Vitryssland och Ukraina. Det räcker att erinra om frågor som rör rening av vatten, transporter, energianvändning, Kaliningrad och Sankt Petersburg.

39. Kommittén anser att ett mål för arbetet på miljöområdet bör vara att göra Östersjöregionen till en miljömässig föregångsregion, en "Best Practice Region", inom miljömässig hållbarhet.

40. Ett särskilt problem i Östersjön är att det är ett grunt hav med begränsad kontakt med det öppna havet. Vattnet är förhållandevis kallt vilket innebär att kemikalier bryts ner långsamt. Slutligen är antalet arter litet på grund av det bräckta vattnet och det kalla klimatet. Vattnet omsätts över en lång tid. Sammantaget innebär det att det tar avsevärd tid att minska halterna av kemikalier eller att komma till rätta med övergödning.

41. Regionkommittén framhåller behovet av en utvecklad fysisk planering av kustområdena i enlighet med de förslag som framförts av de 6 baltiska regionalt baserade organisationerna/nätverken (BSSC, B7 Baltic Islands Network, Euroregion Baltic, Baltic Development Forum, CPMR:s Östersjökommitté, UBC – Union of Baltic Cities). Samtidigt måste man här utgå från de planeringskompetenser som finns och fullt ut respektera subsidiariteten.

42. ReK framhåller att utsläppen av växthusgaser måste minskas genom användning av förnybar och mer miljövänlig energi samt effektivare rening av utsläpp. Utsläppen från såväl landtransporter, sjötransporter och flygtransporter måste minskas till en nivå som är förenlig med hållbarheten.

43. Kommittén vill påpeka att övergödningen är ett av de allvarligaste miljöproblemen i Östersjöregionen. HELCOM:s handlingsplan för Östersjön har som mål att Östersjöns miljöstatus ska vara god år 2021. När det gäller övergödning är detta ett ambitiöst mål. Inledningsvis kan betydande resultat till rimliga kostnader uppnås genom insatser riktade mot de största utsläppen. Efterhand kommer emellertid marginalkostnaden för insatser att öka och kraven på uthållighet likaså.

44. I samband med den pågående översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken måste de miljömässiga konsekvenserna klargöras och beaktas, menar ReK. En annan åtgärd som rekommenderas är förbud mot fosfater i rengöringsmedel. Ett sådant förbud har redan genomförts i Tyskland, Sverige och andra medlemsstater, framför allt med avseende på tvättmedel för hushållsbruk. Det finns nu behov av att se över direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 och förordning (EG) 648/2004 av den 31 mars 2004 i syfte att på EU-nivå förbjuda användningen av denna substans i alla tvättmedel, inklusive rengöringsmedel för industriellt bruk och maskindiskmedel. Mer effektiv borttagning av fosfater i avloppsvatten skulle också ge goda resultat.

45. Regionkommittén konstaterar att marina transporter spelar och kommer att fortsätta spela en avgörande roll för den ekonomiska integrationen i Östersjöregionen. De växande miljömässiga konsekvenserna måste emellertid hanteras. HELCOM:s handlingsplan utgör då en god grund att stå på och det finns flera kostnads-effektiva åtgärder som skulle kunna vidtas. Framför allt måste utsläppen av svavel- och kväveoxider reduceras. Vid rundabordskonferensen i Gdansk i oktober redovisades flera förslag om att t.ex. förbjuda fartyg som inte uppfyller gällande sjösäkerhetskrav (s.k. undermåliga fartyg). En annan åtgärd skulle vara att introducera handel med utsläppsrätter för svavel- och kväveoxid för fartyg enligt samma modell som gäller för landbaserad verksamhet. Vidare bör koppar förbjudas i påväxthämmande system för fartyg och båtar. Möjligheterna för fartyg att använda landström när de ligger i hamn bör även förbättras.

46. ReK anser att vattenrening också är ett viktigt förbättringsområde där kommunal och regional kompetens spelar en central roll. Här kan nämnas det "Water Users Partnership" som Euroregion Baltic lyfter fram i sitt bidrag till konsultationerna om Östersjöstrategin och som tar fasta på bättre förvaltning av vattentillgångar.

47. Regionkommittén understryker att fiskebestånden inte bara ska bevaras på dagens nivå utan att de ska byggas upp igen. Förvaltningen av fiskebestånden måste ske utifrån principer anpassade till Östersjöns ömtåliga ekosystem. Regionkommittén välkomnar i sammanhanget det faktum att Östersjöns fiskeresurser särskilt erkänns i förordning (EG) nr 2187/2005 av den 21 december 2005 om bevarande av fiskeresurser genom tekniska åtgärder i Östersjön, Bälten och Öresund. Regionkommittén vill i synnerhet framhålla att denna förordning, som antogs efter ett brett samråd med berörda aktörer, sedan januari 2006

påtagligt har förenklats förvaltningen av fiskeresurserna i Östersjön och gjort det möjligt att ersätta den multilaterala fiskeriförvaltningen mellan kuststater inom Internationella fiskerikommissionen för Östersjön (IBSFC) med en bilateral förvaltning (EU och Ryska federationen).

48. Regionkommittén erinrar om att samtidigt som turism ses som ett viktigt inslag i en ekonomiskt blomstrande Östersjöregion måste denna turism vara miljömässigt hållbar. God och oförstörd miljö är en viktig del av det varumärke som ska locka till turism i regionen men samtidigt riskerar turismen att slita på miljön och underminera detta varumärke.

En ekonomiskt blomstrande region

49. Regionkommittén noterar att ekonomierna efter en längre tid av stark tillväxt i Östersjöregionen nu har gått in i en djup lågkonjunktur. Krav ställs på akuta insatser men samtidigt får inte det strategiska perspektivet som är Östersjöstrategins utgångspunkt gå förlorat. Omvandling är en integrerad del av ekonomisk utveckling och även om de akuta problemen skymmer det strategiska perspektivet kvarstår de övergripande utmaningarna demografisk utveckling och internationell konkurrens i globaliserings spår.

50. Regionkommittén understryker att man måste arbeta vidare för att den inre marknaden ska vara genomförd på ett effektivt och samordnat sätt i Östersjöregionen. Detta är en viktig framgångsfaktor för att Östersjöregionen ska vara en ekonomiskt blomstrande region. I första hand är det små och medelstora företag som drabbas av handelshinder och försärande byråkratisk hantering. Olika tolkningar av bestämmelser riskerar att skapa nya regionala handelshinder. Kunskaperna om den inre marknaden behöver bli bättre i ländernas förvaltningar och domstolar. Det är viktigt med arenor för avstämning och utbyte av erfarenheter. I detta sammanhang vill vi hänvisa till onlinenätverket SOLVIT (<http://ec.europa.eu/solvit/>), dit man kan vända sig vid problem i samband med genomförandet av lagstiftningen för inre marknaden.

51. Regionkommittén betonar att företagerverksamhet, framför allt i små och medelstora företag, är en förutsättning för en ekonomiskt blomstrande Östersjöregion. Entreprenörskap och företagande behöver därför stödjas. Tillgången till riskkapital för små och medelstora företag bör förbättras.

52. Kommittén anser att insatser bör göras för att förbättra tillgången till riskkapital för nyföretagande, framför allt s.k. såddkapital (seed money). Insatser bör också göras för att uppmuntra entreprenörskap, framför allt bland unga entreprenörer.

53. Nyföretagande handlar ofta om kommersialisering av innovationer, vare sig dessa har hög teknikhöjd eller inte. Regionkommittén rekommenderar därför att Östersjöstrategin behandlar frågor som samordnad klusterpolitik, samordnade innovationssystem, innovationsprogram och flaggskeppsprojekt. Möjligheterna för aktörer att söka FoU-stöd i andra Östersjöländer än det egna landet bör öka.

54. Regionkommittén erinrar också om att attityderna till entreprenörskap utvecklas på ett tidigt stadium. Därför krävs undervisning om entreprenörskap och utbildning i detta i skolan och på universitet och högskolor.

55. Kommittén anser att länderna som omfattas av Östersjöstrategin bör utarbeta gemensamma program för ökad hållbar turism i regionen. I det sammanhanget bör särskilt naturvärden och miljö lyftas fram liksom det rika kulturarvet och det historiska arvet.

56. Östersjöregionen besitter rika råvarutillgångar, framför allt i form av mineraler och skogsråvaror. Man bör överväga att utforma en särskild mineralstrategi för Östersjön, med beaktande av förslaget till ett direktiv om inrättande av rambestämmelser för markskydd (KOM(2006) 232 slutlig) (se ReK:s yttrande CdR 321/2006), som anger gemensamma bestämmelser om markskydd men samtidigt ger medlemsstaterna stor flexibilitet när det gäller hur dessa mål ska uppnås (krav på att uppnå resultat, men fritt val av instrument). En viktig faktor för ekonomisk blomstring är att dessa råvaruresurser kan utvinnas och förvaltas på ett hållbart och effektivt sätt. Detta ställer också stora krav på en infrastruktur för hållbara transporter.

57. Regionkommittén konstaterar att energifrågorna är och förblir centrala för Östersjöregionens ekonomiska utveckling. Satsningar på ökad energieffektivitet är en viktig del, men säker och stabil tillgång till energiråvaror och el är central. Av historiska skäl är de baltiska länderna fortfarande knutna till det ryska elnätet. De måste i stället integreras i ett nordiskt och europeiskt elnät och medverka i en energimarknad för EU och Östersjöregionen. Det kräver anslutningar, anpassade regelverk och infrastruktursatsningar.

58. ReK understryker att arbetskraftens rörlighet är en viktig del av integrationen i Östersjöregionen. Ett konsekvent genomförande av den fria rörligheten för personer är viktigt.

59. Kommittén ställer sig bakom den ståndpunkt som framförts av Baltic Sea Trade Union Network (BASTUN) att den sociala dimensionen bör inkorporeras i Östersjöstrategin. Strategin bör användas för att skapa en rättvis och välfungerande arbetsmarknad i denna region. Anständiga arbetsvillkor bör ses som en viktig aspekt av regionens konkurrenskraft. Sådana villkor är en all viktigare fördel i konkurrensen om välutbildad arbetskraft.

60. För framtida konkurrenskraft och ekonomisk utveckling kommer kunskap enligt kommittén att spela en central roll och därmed den s.k. 5:e friheten, dvs. fri rörlighet för kunskap. Studenter rörlighet inom Östersjöregionen är en viktig aspekt. I dag är denna inte i första hand inriktad på regionen. Andelen studenter som väljer studier i Östersjöregionen är liten trots att detta är en viktig del i en fördjupad ekonomisk integration. Studier i Östersjöregionen upplevs uppenbarligen inte ha ett karriärmässigt mervärde. En viktig uppgift för Östersjöstrategin är att analysera

varför det förhåller sig så och vad som kan göras för att studier i andra Östersjöländer ska framstå som ett attraktivare alternativ. Det handlar om studiernas kvalitet och sannolikt också om språkkunskaper.

61. ReK anser att rörligheten hos forskare och för forskningsresultat är en viktig framgångsfaktor för utvecklingen i Östersjöregionen. För att främja rörlighet bland forskare är tillgången på intressanta projekt och finansiering central. Samarbete mellan olika aktörer behöver utvecklas, dels mellan universitet och högskolor men också mellan den akademiska världen, näringsliv och offentliga aktörer inom ramen för en triple-helix-modell.

En tillgänglig och attraktiv region

62. Regionkommittén framhåller att satsningarna på att göra Östersjöregionen till en tillgänglig och attraktiv region bör utgå från att det handlar om både fysisk infrastruktur, t.ex. transportsystem, och kunskapsbaserad infrastruktur för överföring av kunskap, information, tjänster m.m. Vidare handlar det i särskilt hög grad om att knyta samman nationella strukturer och system till ett regionalt system. Det finns i dag en tendens att låta infrastrukturplaneringen göra halt vid gränsen. Slutligen måste perspektiven vara att skapa en integrerad Östersjöregion, vilket förutsätter att de öst-väsliga perspektiven är lika viktiga som det nord-sydliga. Öst-väsliga transportkorridorer innebär även en öppning till marknaderna öster och sydost om regionen.

63. Kommittén erinrar om att det territoriella mönstret i Östersjöregionen är mycket obalanserat, med mycket glest befolkade områden i norr och mer tätbefolkade områden i söder. Avståndet mellan befolkningscentrumen är långa i norr och transportnätet är glest. Förbindelserna för de baltiska länderna och de nordligaste regionerna med Östersjöområdets centrala områden bör förbättras och ingå i de transeuropeiska transportnäten. Det finns ett akut behov av förbättrade järnvägsförbindelser.

64. För att påskynda integreringen bör gränsöverskridande transportflöden i långt högre grad än i dag samplaneras, menar kommittén. Exempelvis skulle ett mer sammanhållet sätt att hantera järnvägstransporter och en mer samordnad tolkning av EG-direktiv som rör järnvägssektorn ge betydande vinster i form av bättre transportflöden.

65. Ett särdrag hos ett regionalt transportsystem i Östersjöregionen är att samtliga transportmedel kommer att vara lika viktiga. Transporterna måste ske till lands och till sjöss, t.ex. godstransporter på järnväg och korta sjötransporter, men även i lufttrummet. Därför anser ReK att det är viktigt att tänka i transportkorridorer med smidiga övergångar mellan transportslag, dvs. intermodalitet. Det ställer stora krav på logistik och på att hållbarhetsaspekterna inte minskar i betydelse.

66. Kommittén understryker att en viktig uppgift blir att utgå från befintliga system och använda dessa bättre. Flaskhalsar måste kartläggas och åtgärdas. Transnationella, nationella och regionala och lokala transportsystem behöver kopplas ihop.

67. ReK anser att de gränsöverskridande delarna av TEN-T skyndsamt måste utvecklas med siktet inställt på förbättrad "modalitet" och samarbete inom konkurrenskraftiga logistiska nätverk.

68. Även om transporter till lands och sjöss kommer att utgöra ryggraden i transportsystemen för godstransporter och för huvuddelen av persontransporter får inte flygtrafikens betydelse för människors rörlighet inom regionen glömmas bort. Det finns ett behov av att också utveckla infrastrukturen för luftburna transporter, inte minst när det gäller regionala flygplatser.

69. Regionkommittén erinrar om den betydelse som en infrastruktursatsning som Öresundsbron haft för den regionala ekonomin och hur den eliminerat en flaskhals. En bro över Fehmarn kommer också att spela en viktig roll och måste byggas så fort som möjligt.

70. Vid sidan av investeringar i fysisk infrastruktur måste utbyggnaden av en fungerande och integrerad kunskapsbaserad infrastruktur, t.ex. för ITK, prioriteras, anser ReK. Sådana satsningar kommer att vara särskilt viktiga för den framtida konkurrenskraften och utvecklingen och kräva satsningar på såväl mjukvara som hårdvara. Till den senare kategorin hör fortsatt utbyggnad av bredband i regionen, vilket kan bli ett flaggskeppsprojekt. En regionalt baserad tillsyn bör inrättas för att säkerställa transparens och samordning. Leverantörsneutralitet är viktig för att bredbandsutbyggnaden inte ska bli leverantörsspecifik och leda till lokala eller regionala monopol. Den mjuka infrastrukturen består t.ex. av gemensamma standarder för exempelvis elektronisk identifiering i hela Östersjöregionen. Det är en förutsättning för handel med IT-baserade tjänster.

En trygg och säker region

71. Regionkommittén erinrar om att Östersjön är och kommer att fortsätta vara ett av världens mest trafikerade inlandhav. För närvarande trafikerar det av mer än 2 000 fartyg dagligen. Även om lågkonjunkturen kommer att sätta spår kommer antalet enligt trenden att öka. Vidare har Östersjön, bortsett från de ryska territorialvattnen, av FN:s sjöfartsorganisation IMO klassats som ett särskilt känsligt havsområde (PSSA) vilket innebär möjligheter att vidta skyddsåtgärder avseende trafiken i Östersjön.

72. I spåren av ökad trafik kommer kraven på gemensam beredskap och insatsförmåga att öka. Frågan har drastiskt formuleras som att den relevanta frågan inte är om, utan snarare när det kommer att inträffa en större olycka i Östersjön. Konsekvenserna

kommer då att vara gränsöverskridande och kraven på gränsöverskridande beredskap och insatsförmåga blir därefter.

73. Regionkommittén förespråkar en samordnad insatsberedskap och en samordnad struktur för effektiva insatser. Lokala och regionala perspektiv måste integreras från början. Regionkommittén föreslår att "Baltic Master Project Action Plan" genomförs genom förebyggande beredskapsplanering, utvecklande och förstärkande av planeringen av kustområden i hela Östersjöregionen samt förbättrad övervakning av fartygs förflyttningar i Östersjön. Regionkommittén vill i sammanhanget fästa uppmärksamheten på förordningen om oljetankfartyg med enkelskrov⁽¹⁾ och välkomnar Europaparlamentets antagande av det tredje lagstiftningspaketet om sjösäkerhet – det så kallade Erika III-paketet – den 11 mars 2009. Paketet, som träder i kraft 2012, behandlar inte bara ersättningen till passagerare utan även inspektioner, fiskefartygs utrustning med automatiska identifieringssystem (AIS), hamnstatskontroller, fartygsförsäkringar, utredningar av sjöolyckor och valet av vilken myndighet som ska besluta om nödhamn för fartyg i sjönöd. Kommittén vill emellertid framhålla behovet av att utvidga den kapacitet att övervaka transporter som finns i Finska viken till att omfatta hela Östersjön. Vidare rekommenderas att det inrättas en gemensam mekanism för att övervaka att bestämmelserna följs.

74. ReK konstaterar att ett viktigt område att hantera inom ramen för Östersjöstrategin är folkhälsoområdet. Problemen kan ha sin utgångspunkt i den snabba ekonomiska omvandlingen där unga människor flyttar från landsbygd till stad. Stora klyftor mellan befolkningsgrupper, där fattigdomen t.o.m. kan öka bland t.ex. barn, är och förblir ett stort socialt problem. Utslagning som leder till alkohol- och drogmissbruk, livsstilsrelaterade hälsoproblem är andra sociala problem som behöver hanteras samordnat och på regional basis.

75. Kommittén anser att det är särskilt viktigt att folkhälsoarbetet sker i samarbete med de länder i Östersjöregionen som gränsar till EU. I Ryssland, Vitryssland och Ukraina finns betydande problem på folkhälsoområdet. En viktig utgångspunkt måste då vara den nordliga dimensionen och den plattform som finns inom denna, den nordliga dimensionen när det gäller folkhälsa och socialt välbefinnande (NDPHS). Detta partnerskap bör vara en viktig utgångspunkt och medvetandet om det behöver öka.

76. Regionkommittén erinrar om att den första prioriteringen för NDPHS är att minska spridningen av smittosamma sjukdomar. Dit hör t.ex. hiv/aids, tuberkulos och antibiotikaresistenta mikroorganismer. En andra prioritering gäller att förbättra invånarnas sociala välbefinnande.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 417/2002 av den 18 februari 2002 om ett påskyndat införande av krav på dubbelskrov eller likvärdig konstruktion för oljetankfartyg med enkelskrov.

77. Kommittén vill också påpeka att organiserad brottslighet utgör ett allvarligt hot mot tryggheten och säkerheten i Östersjöregionen. Brottsliga nätverk blir alltmer sofistikerade och verkar över gränserna. Länderna runt Östersjön måste därför fortsätta att ta ett samlat grepp i kampen mot organiserad brottslighet, narkotikasmuggling och trafficking i regionen. Detta bör betonas i Östersjöstrategin. Det finns redan ett regionalt polisiärt samarbete inom aktionsgruppen mot organiserad brottslighet i Östersjöområdet (BSTF). Detta samarbete inkluderar också Norge, Island och Ryssland samt organisationer som Europol och Interpol. Inom ramen för Östersjöstrategin bör detta samarbete förstärkas som

komplement till det samarbete som också sker inom ramen för EU.

78. Regionkommittén erinrar om behovet av att skydda kritisk infrastruktur, dvs. anläggningar eller system som är nödvändiga för att upprätthålla centrala samhällsfunktioner, hälsa, säkerhet, trygghet och människors ekonomiska eller sociala välfärd. Driftstörning eller förstörelse av dessa skulle få betydande konsekvenser. Transporter, energiförsörjning och informationsdelning är exempel på centrala verksamheter som bygger på en fungerande infrastruktur.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
LUC VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”de lokala och regionala myndigheternas roll i utvecklingen av det östliga partnerskapet”

(2009/C 200/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK understryker lokala och regionala myndigheters roll inom ramen för grannskapspolitiken, i fråga om det östliga partnerskapet. De kan framför allt bidra till den territoriella utvecklingen samt till att förbättra de ekonomiska förbindelserna, utveckla respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, underlätta rörlighet och stödja upprättande av ömsesidiga kontakter.
- ReK har för avsikt att utveckla former för ett närmare samarbete med länderna som deltar i det östliga partnerskapet. Inrättandet av en lokal och regional församling för östra Europa och södra Kaukasus, som en institutionell plattform för en regelbunden dialog och ett regelbundet samarbete skulle kunna vara en målsättning på kort sikt för ett formellt samarbete efter det att man lyckats utveckla konkreta och handfasta samarbetsformer.
- ReK insisterar på att de lokala och regionala myndigheterna, jämsides med centralregeringarna, redan i ett tidigt skede involveras i utarbetandet av associeringsavtal, strategiska dokument och handlingsplaner som antas bilateralt av EU och de östliga partnerländerna, och i synnerhet inom ramen för EU:s grannskapspolitik, när det gäller arbetet med att förbereda, genomföra och utvärdera de nationella vägledande planerna.
- ReK uppmuntrar främjandet av närmare förbindelser mellan lokala och regionala myndigheter i EU och de östliga partnerskapsländerna via de befintliga europeiska institutionella plattformarna för regelbunden politisk dialog och genom konkreta gemensamma projekt i syfte att staka ut en gemensam väg för det framtida inrättandet av en lokal och regional församling för östra Europa och södra Kaukasus.

Huvudföredragande: István Sértő-Radics (HU–ALDE) Borgmästare i Uszka

Referensdokument:

Remiss från det tjeckiska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd om "De lokala och regionala myndigheternas roll i utvecklingen av det östliga partnerskapet" och meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om *Östligt partnerskap*,

KOM(2008) 823 slutlig

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK understryker att inrättandet av det nya östliga partnerskapet inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken är betydelsefullt. Skillnaderna mellan länderna inom grannskapspolitiken och den senaste politiska utvecklingen i dessa, klyftan mellan förväntningarna och verkligheten och debatten om utvidgningsprocessen, EU:s strategiska förbindelser med Ryssland samt kravet på att inrätta en östlig dimension jämsides med Barcelona-processen (Medelhavsunionen) har lett fram till det östliga partnerskapet, efter ett svensk-polskt förslag. Av länderna inom grannskapspolitiken kommer Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland att övervägas vid upprättandet av det östliga partnerskapet. Med undantag för Vitryssland är dessa länder medlemmar i Europarådet. Europeiska kommissionen har utarbetat ett förslag som man kommer att fatta beslut om under toppmötet för det östliga partnerskapet under våren 2009. Viktiga inslag i det östliga partnerskapet kommer att bli att stärka gränsöverskridande och interregionalt samarbete samt verka för institutionell uppbyggnad. I detta arbete kan lokala och regionala myndigheter bidra till att skapa kontakter och främja europeisk integration, och därigenom avhjälpa bristerna i den nuvarande grannskapspolitiken.
2. ReK understryker lokala och regionala myndigheters roll inom ramen för grannskapspolitiken, i fråga om det östliga partnerskapet. De kan framför allt bidra till den territoriella utvecklingen samt till att förbättra de ekonomiska förbindelserna, utveckla respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, underlätta rörlighet och stödja upprättande av ömsesidiga kontakter.
3. Kommittén välkomnar den framgång som vissa åtgärder och initiativ har haft och det faktum att grannskapspolitiken bygger på befintliga partnerskaps- och samarbetsavtal, vilket även fortsättningsvis kommer att utgöra grunden för förbindelserna. Vägledande och bilaterala handlingsplaner för grannskapspolitiken antas av EU och partnerlandet, och dessa bestämmer dagordningen för de politiska och ekonomiska reformerna. Stimulansåtgärder som erbjuds för att göra framsteg i reformerna är: ökad integration i EU-program och EU-nätverk, ytterligare bistånd och förbättrat marknadstillträde. Samtidigt som differentiering, ansvar och regional integration är huvudprinciper inom grannskapspolitiken, så omfattar den vitt skilda länder med olika problem, och det behövs därför ett mer riktat tillvägagångssätt.
4. ReK instämmer i förslagens krav på en fördjupning av det existerande bilaterala samarbetet genom viseringsfrihet, ett frihandelsområde, ökat stöd till sektorsspecifika reformer, intensifierade kontakter mellan människor, nya handlingsplaner med tydliga riktmärken som är knutna till en tillnärmning till europeiska standarder samt kraftfullare efterföljare till partnerskaps- och samarbetsavtalen. I kommissionens förslag efterlyses dessutom ett stärkande av det multilaterala samarbetet, som ett komplement till den nordliga dimensionen och Svartahavssynergin, och att samarbetet ska vara projektorienterat. I förslaget fastställs att prioriterade områden för samarbetet är: politik och säkerhet, gränser och gränsöverskridande rörlighet, ekonomi, miljö och sociala frågor.
5. ReK instämmer även i kommissionens förslag om att fördjupa den ekonomiska integrationen genom djupgående och breda frihandelsområden, på grundval av partnerländernas WTO-medlemskap, ökad rörlighet genom viseringslättnader och gränsförvaltning, energisäkerhet genom erkännande av det ömsesidiga energiberoendet, samt stöd till ekonomisk och social utveckling genom regionala och gränsöverskridande program. I syfte att främja det multilaterala samarbetet kommer det östliga partnerskapet att vara ett forum för att utbyta information, skapa gemensamma aktiviteter och följa moderniseringsprocessen. Det multilaterala samarbetet planeras att ske på regerings- och ministernivå samt genom tematiska plattformar för att fastställa mål och bevaka framstegen. Man planerar plattformar för demokrati, goda styresformer och stabilitet, samt för ekonomisk integration, energisäkerhet och kontakter mellan människor.
6. Utan att det påverkar den bestämmelse som fastställdes då budgetplanen antogs om att två tredjedelar av den europeiska grannskapspolitikens budget skulle örönmärkas för grannländerna i söder och en tredjedel för grannländerna i öster, stöder ReK kommissionens förslag om att öka anslagen från 450 miljoner euro 2008 till 785 miljoner euro 2013. Detta skulle innebära ett tillskott på 350 miljoner euro och en omfördelning av 250 miljoner euro från anslagen till grannskapspolitikens regionala program 2007–2013. Man planerar att lansera det östliga partnerskapet vid ett särskilt toppmöte för det östliga partnerskapet under våren 2009. Till dess gäller den gamla grannskapspolitiken och dess instrument.

7. ReK konstaterar att instrumentet för den europeiska grannskapspolitiken, som även omfattar Ryssland, är utformat för att vara mer flexibelt och strategibaserat och för att inrikta sig på hållbar utveckling och tillnärmning till EU:s politik och standarder. För budgetperioden 2007–2013 har ungefär 12 miljarder euro anslagits. Detta innebär en ökning av finansieringen med 32 %, men 62 % av denna finansiering har öronmärkts för grannländerna i söder och endast 38 % för grannländerna i öster. Skillnaden blir mindre uttalad om man slår ut den per capita, men den motsvarar ändå inte ansträngningarna att stärka den östliga dimensionen.

8. ReK konstaterar också att de nationella programmen inom instrumentet för grannskapspolitiken utvecklas i landstrategidokumenterna och att medlen fördelas i enlighet med de nationella vägledande programmen. I landstrategidokumenterna ingår en lista på tre-fyra prioriteringar för varje partnerskapsland. Samtliga dokument innehåller dock hänvisningar till stärkande av administrativ kapacitet och goda styresformer. För alla partnerländer del bör kommunerna och regionerna tas upp som en underkategori till prioriteringen av rättsstaten i de nationella vägledande programmen. En annan aspekt som minskar grannskapspolitikens effekter för lokala och regionala myndigheter är att landstrategidokumenterna och de nationella vägledande programmen innehåller åtgärder för kontakter mellan människor, men att de i nästan alla fall avser utbildning och forskning. Kommunerna och regionerna kan spela en viktig roll på detta område, vilket har visat sig i de gränsöverskridande samarbetsprogrammen, och de bör få erkännande för detta.

9. ReK noterar även att kommissionen i den strategiska planen för instrumentet för grannskapspolitiken 2007–2013 fastställer fyra samarbetsområden: ekonomisk och social utveckling, gemensamma utmaningar inom miljö, folkhälsa och kampen mot organiserad brottslighet, gränsförvaltning och kontakter mellan människor. Detta kräver ett kraftfullt engagemang från lokala och regionala myndigheters sida, vilket även innefattar mer småskaligt samarbete, förbättrat stöd till kapacitetsbyggande åtgärder för lokala och regionala myndigheter och en prioritering av åtgärder som syftar till förbättrad levnadsstandard i gränsområden.

10. Regionkommittén understryker att ett flertal utmaningar som länderna i regionen står inför, t.ex. att utveckla transnationella korridorer, förvaltningen av gränsöverskridande miljöproblem, gränsförvaltning och migrationshantering, kampen mot terrorismen och transnationell organiserad brottslighet samt direkta kontakter mellan människor har en gränsöverskridande karaktär och ibland endast kan hanteras effektivt genom subnationellt samarbete. När det gäller EU:s strategiska plan för instrumentet för grannskapspolitiken 2007–2013 bör därför samarbetet mellan partnerländerna samt mellan EU och partnerländerna erbjuda stöd som verkar i riktning mot de gemensamma målen för grannskapspolitiken, där det finns en tydlig fördel med bistånd på subnationell nivå.

11. ReK är övertygad om att initiativ från EU och de östliga partnerskapsländerna som endast bygger på diplomatiska kontakter inte kommer att leda till varaktiga lösningar så länge den lokala demokratin inte har en central plats i debatten. Denna bör vara inriktad på hur den lokala nivån kan stärkas och på att ett direkt samarbete inleds mellan EU-länderna och de östliga partnerskapsländerna.

12. I linje med ovanstående välkomnar ReK det faktum att det interregionala programmets uppgift är att stödja ett effektivt genomförande av grannskapspolitiken och att det syftar till att successivt stärka dialogen och samarbetet mellan EU och dess grannländer samt mellan grannländerna, i enlighet med den strategiska planen för programmet för instrumentet för grannskapspolitiken 2007–2013. Att främja samarbetet mellan lokala aktörer kommer att innebära ett utbyte av erfarenheter om grannskapsprogrammen och syftar till att stärka det demokratiska styret och en hållbar regional och lokal utveckling. Tyngdpunkten läggs vid ett nedifrån-och-upp-perspektiv när det gäller att finna och utveckla partnerskap samt vid projekt med många aktörer och spridning av resultaten till andra kommuner i partnerskapsländerna.

13. ReK understryker att det östliga partnerskapet bör göra det möjligt att övergå från ett rent mellanstatligt samarbetsystem till ett projekt för dialog mellan medborgarna och i synnerhet för ett samarbete mellan EU och de östliga partnerskapsländerna, genom att involvera de lokala och regionala myndigheterna i konkreta projekt som utformats i samförstånd, utifrån en övergripande strategi som baseras på medborgarnas behov och på solidaritet.

14. ReK anser att ett av villkoren för ett framgångsrikt samarbete mellan EU och de östliga partnerskapsländerna och för ett starkare partnerskap genom grannskapspolitiken, är att nya pådrivande frågor fastställs i syfte att få medborgarna att förstå den praktiska nyttan genom att principdeklarationer omvandlas till konkreta åtgärder. Detta kräver ett starkt engagemang från de lokalt och regionalt valda ledarna samt en tydlig och aktiv kommunikation.

15. ReK noterar att möjligheten för de lokala och regionala myndigheterna och det civila samhället att bidra mer till den offentliga politiken ofta begränsas av att den lokala demokratin är svag och att en sann decentraliseringsprocess saknas i de östliga partnerskapsländerna.

16. ReK konstaterar också att decentraliseringen och den lokala deltagardemokratin inte alltid går hand i hand. I vissa stater inom och utanför EU står de lokala och regionala myndigheterna inför utmaningen att öka valdeltagandet samt att främja medborgarnas och organisationslivets medverkan i utformningen av strategier och planer som rör större kommunala eller regionala projekt.

17. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna är beredda att åta sig att bidra till det östliga partnerskapet. Det bör inte hanteras endast av nationella regeringar och kommissionen. Det civila samhället i allmänhet och olika aktörer bör också vara parter i det östliga partnerskapet. Lokala och regionala myndigheter, företag och icke-statliga organisationer (både från EU och från partnerländerna) måste bli en integrerad del av hela den östliga partnerskapsprocessen.

18. I enlighet med tidigare yttranden i detta ämne, understryker ReK att det är viktigt att involvera lokala och regionala myndigheter så att de blir en integrerad del av processen för att planera, genomföra och övervaka/utvärdera det östliga partnerskapet och grannskapspolitiken. Detta gäller i synnerhet för områden där lokala och regionala myndigheter har omfattande och direkt tillämpliga befogenheter.

19. Kommittén upprepar därför sin begäran om att de lokala och regionala myndigheterna ska erkännas som viktiga partner i grannskapspolitiken, i fråga om det östliga partnerskapet.

20. ReK erkänner den roll som spelas av de olika nätverken och sammanslutningarna av lokala, regionala, nationella, europeiska och internationella myndigheter i det decentraliserade samarbetet inom det östliga partnerskapet samt deras erfarenhet, sakkunskap och lokalkännedom. För att uppnå optimala resultat är det därför nödvändigt att i högre grad vidta gemensamma åtgärder och att samordna målsättningarna för decentraliserade samarbetsprojekt med målsättningarna för det östliga partnerskapet.

21. ReK anser att grannskapspolitikens syfte att stödja omvandlingsprocessen i grannländerna är i linje med EU:s standarder. Huvudsyftet med grannskapspolitiken har varit att gå längre än den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och längre än enbart EU:s yttre förbindelser med tredjeländer. Partnerländerna inom grannskapspolitiken har getts utsikter till deltagande i EU:s integrerade område med fyra friheter om de genomför motsvarande gemenskapsregelverk, dock utan några utsikter till att bli EU-medlemmar.

22. ReK stöder den politiska, ekonomiska och sektors specifika moderniseringen av länderna inom det östliga partnerskapet genom de nya institutionerna, t.ex. det nya partnerskapsinstrumentet och sektorsverktygen.

23. ReK välkomnar att kommissionen har inbjudit kommittén att delta i det östliga partnerskapet, i synnerhet i arbetet inom de tematiska plattformarna om demokrati, goda styresformer och stabilitet samt kontakter mellan människor.

24. ReK har för avsikt att utveckla former för ett närmare samarbete med länderna som deltar i det östliga partnerskapet. Inrättandet av en lokal och regional församling för östra Europa och södra Kaukasus, som en institutionell plattform för en regelbunden dialog och ett regelbundet samarbete skulle kunna vara en målsättning på kort sikt för ett formellt samarbete efter det att man lyckats utveckla konkreta och handfasta samarbetsformer.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

25. Regionkommittén uppmanar kommissionen att se över förberedelserna för de nationella vägledande programmen, som ska förhandlas fram mellan EU och varje enskilt land inom det östliga partnerskapet, baserat på landets behov och förmåga samt på landets respektive EU:s intressen. Planeringen på nationell nivå måste göras i samarbete mellan regeringen i partnerlandet och kommissionen, och kommissionen bör arbeta tillsammans med partnerländerna för att ta fram deras nationella vägledande program.

26. ReK uppmanar därför partnerländerna att se till att prioriteringarna och målen i det nationella vägledande programmet genomförs successivt. Kommittén anser även att systemet för kommunikation mellan EU och partnerlandet måste ses över. Om syftet med det östliga partnerskapet är att det ska vara mer effektivt, bör det vara obligatoriskt med regelbunden rapportering och återkopplingsmöten och ett kontrollorgan bör inrättas för att övervaka denna process.

27. ReK välkomnar det östliga partnerskapets inriktning på rörlighet, men anser att kommissionens förslag inte är tillräckligt tydligt när det gäller innehållet i de planerade "rörlighets- och säkerhetspakterna" (punkt 3.3 i meddelandet). Kommittén uppmanar därför kommissionen att förtydliga sitt förslag så att de östliga partnerskapsländerna är medvetna om och förstår vad som behöver göras och vad de kan förvänta sig i utbyte från EU.

28. ReK välkomnar Europaparlamentets avsikt att uppfylla kommissionens önskan om att integrera den gemensamma parlamentariska församlingen Euronest i det östliga partnerskapet.

29. Vi stöder att ReK och den lokala och regionala församlingen inom det östliga partnerskapet ska ha en övervakande roll, i synnerhet när det gäller att övervaka arbetet i de gemensamma underkommittéer som har hand om frågor som gäller de tematiska plattformarna om demokrati, goda styresformer och stabilitet samt kontakter mellan människor, inklusive frågor om social och ekonomisk utveckling, regional utveckling, gränsöverskridande samarbete, administrativa reformer och decentralisering i de östliga partnerskapsländerna.

30. ReK uppmanar de styrande organen i det östliga partnerskapet att inte bara politiskt erkänna de lokala och regionala myndigheterna, utan att också formellt och konkret integrera dem i samarbetet och i det östliga partnerskapet.

31. ReK insisterar på att de lokala och regionala myndigheterna, jämsides med centralregeringarna, redan i ett tidigt skede involveras i utarbetandet av associeringsavtal, strategiska dokument och handlingsplaner som antas bilateralt av EU och de östliga partnerländerna, och i synnerhet inom ramen för EU:s grannskapspolitik, när det gäller arbetet med att förbereda, genomföra och utvärdera de nationella vägledande planerna.

32. Vi uppmanar därför regeringarna i EU och det östliga partnerskapet att fastställa former för en strukturerad nationell dialog och ett samråd med lokala och regionala aktörer, arbetsmarknadens parter och det civila samhället, via de lokala och regionala myndigheternas nätverk och sammanslutningar.

33. ReK anser att nuvarande sektorsspecifika granskingsverktyg (tematisk dialog, utnyttjande av gemenskapsprogram och EU-organ samt sektorsspecifika avtal) bör harmoniseras med innehållet i det östliga partnerskapet, vilket skulle kunna sammanfattas som följer: "ett avtalsreglerat och sektorsspecifikt förhållande baserat på två grundprinciper – en obligatorisk tillnärmning till EU:s regelverk för respektive sektor och tillgång till EU:s sektorsspecifika program och institutioner". Observationsstatus när det gäller de sektorsspecifika avtalen bör vara en grundläggande tanke för det östliga partnerskapet och helt i linje med det uttalade behovet av att stärka EU:s åtaganden gentemot unionens grannar i öster, och tvärtom.

34. ReK föreslår särskilt att både det nya partnerskapsinstrumentet och sektorsverktygen bör bli en integrerad del av ett östligt partnerskapspaket som EU förhandlar fram individuellt med varje partnerland. Detta östliga partnerskapspaket skulle kunna bilda grunden både för harmonisering och för en insynsvänlig utvärdering av olika östliga partnerskapsverktyg. De östliga partnerskapsländerna bör få transparenta och tydliga riktmärken så att de vet vart de är på väg i förhållande till EU inom det östliga partnerskapet.

35. ReK vill verka för att utvidga och uppgradera samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter från EU och de östliga partnerskapsländerna, och göra detta till en integrerad del av EU-förbindelserna med partnerländerna i östra Europa. Det går inte att ersätta den roll som lokala och regionala myndigheter kan spela inom vissa politikområden som omfattas av det östliga partnerskapet, t.ex. goda styresformer, administrativa reformer och decentralisering, social och ekonomisk utveckling, regional utveckling och sammanhållningspolitik, gränsöverskridande samarbete, miljöskydd, frågor om allmän ordning, förebyggande och hantering av naturkatastrofer och katastrofer förorsakade av människan, kulturellt samarbete, utbildning, turism samt skolungdoms- och studentutbytte.

36. ReK vill föra en dialog med kommissionen i syfte att finna vägar för hur man ska engagera lokala och regionala myndigheter i de östliga partnerskapsländerna i ett heltäckande program för institutionell uppbyggnad. Det syftar till att förbättra de östliga partnerskapsländernas administrativa kapacitet och bör därigenom omfatta alla relevanta sektorer av samarbete, inklusive de sektorer där lokala och regionala myndigheter inte går att ersätta. Dessutom bör ReK ta fram en egen plan över hur man ska bidra till genomförandet av det heltäckande programmet för institutionell uppbyggnad med samarbetspartnerna i det östliga partnerskapet.

37. ReK åtar sig att i betydande grad bidra till genomförandet av det östliga partnerskapet på området för ekonomisk och social utveckling i de östliga partnerskapsländerna. ReK bör stödja kommissionens förslag om att man ska underteckna samförståndsavtal om regionalpolitiken med de östliga partnerskapsländerna i syfte att bygga upp deras administrativa kapacitet på nationell och lokal nivå. Detta bör kombineras med programmet för institutionell uppbyggnad och ReK:s program för åtgärder och/eller samarbete med partner från lokala och regionala myndigheter i de

östliga partnerskapsländerna. Samarbetet bör syfta till att dela med sig av bästa praxis och erfarenheter från EU:s regionala utveckling och sammanhållningspolitik.

38. Dessutom åtar sig ReK att bistå och/eller rådfråga kommissionen och de nationella regeringarna – i samarbete med lokala och regionala myndigheter från det östliga partnerskapet – när det gäller att fastställa regionala pilotutvecklingsprogram som innefattar behoven för den regionala och lokala utvecklingen i de östliga partnerskapsländerna och bygger på EU:s sammanhållningspolitik. ReK bör också ta initiativ till diskussioner med sina partner inom det östliga partnerskapet för att stödja deras direkta samarbete med EU-regionerna och för att uppmuntra dem att delta i befintliga gränsöverskridande program i sydöstra, centrala och norra Europa. ReK bör också uppmuntra lokala och regionala myndigheter i de östliga partnerskapsländerna att använda det nya tillfälle som ges genom det östliga partnerskapet när det gäller projekt som finansieras via granskings- och partnerskapsinstrumentet och som avser gränsöverskridande samarbete vid de östliga partnerskapsländernas gränser.

39. ReK vill föra en diskussion med kommissionen i syfte att närmare beskriva sitt eget deltagande i de tematiska plattformarna om demokrati, goda styresformer och stabilitet samt om kontakter mellan människor. ReK bör ta initiativ till att det inrättas ett antal specifika paneler (det östliga partnerskapets fjärde operativa nivå) för frågor som ligger nära lokala och regionala myndigheters huvudsakliga dagordning, i syfte att stödja arbetet inom de tematiska plattformarna (den tredje operativa nivån). Kommissionen skulle i sin tur kunna inbjuda företrädare för lokala och regionala myndigheter att delta i arbetet med de tematiska plattformarna och/eller specifika panelerna när så är lämpligt och/eller behövs. För att fastställa vilken roll ReK ska spela i ovan nämnda två tematiska plattformar samt för att uppnå bättre samarbete med kommissionen, behövs det ytterligare diskussioner.

40. ReK åtar sig att bistå kommissionen när det gäller att utforma programmet för utbildning och nätverkande för lokala myndigheter i syfte att stärka den administrativa kapaciteten och främja lokala styresreformer inom den tematiska plattformen om demokrati, goda styresformer och stabilitet. ReK ska utarbeta och lägga fram förslag om ett särskilt östligt kulturprogram, som ska lanseras inom den tematiska plattformen om kontakter mellan människor. ReK kommer att inleda en diskussion med kommissionen om sitt eventuella deltagande i arbetet med de tematiska plattformarna om ekonomisk integration och konvergens med EU:s politik och om energisäkerhet, eftersom det delvis är inom dessa politikområden som lokala och regionala myndigheter skulle kunna lämna ett betydande bidrag.

41. ReK tänker särskilt på sitt bidrag till ett högprofilinitiativ om att förebygga, ha beredskap för och reagera på naturkatastrofer och olyckor orsakade av människan i syfte att stärka katastrofhanteringskapaciteten på lokal, regional och nationell nivå. ReK kommer att inleda en diskussion med sina partner från det östliga partnerskapet om lokala och regionala myndigheters eventuella bidrag till genomförandet av detta högprofilinitiativ.

42. ReK uppmanar främjandet av närmare förbindelser mellan lokala och regionala myndigheter i EU och de östliga partnerskapsländerna via de befintliga europeiska institutionella plattformarna för regelbunden politisk dialog och genom konkreta gemensamma projekt i syfte att staka ut en gemensam väg för det framtida inrättandet av en lokal och regional församling för östra Europa och södra Kaukasus.

43. Vi uppmanar kommissionen att harmonisera, samordna och länka samman det nya initiativet med de olika befintliga programmen, projekten och instrumenten i gemenskapen för att dra nytta av tidigare erfarenheter, undvika dubbelarbete och göra allt större framsteg.

44. ReK anser att om lokalt och regionalt folkvalda får ett ökat ansvar så kommer detta att bidra till ett flernivåstyre där de institutionella nivåerna samverkar för att fatta beslut om, utarbeta, genomföra och utvärdera den offentliga politiken och utvecklingspolitiken.

45. Regionkommittén föreslår att de lokala mänskliga, tekniska och akademiska resurserna utnyttjas när projekten genomförs och att medborgarna får delta så mycket som möjligt så att de känner sig delaktiga i samarbetsprocessen och de projekt som den mynnar ut i.

46. ReK är införstådd med ett öppet initiativ för tredjeländers deltagande (i synnerhet Ryssland och Turkiet) som skulle kunna inbegripas i arbetet med en tematisk plattform, en panel eller ett initiativ, på fall till fall-basis och förutsatt att man är överens om att ett sådant samarbete är värdefullt p.g.a. gemensamma intressen, geografisk närhet eller befintliga ekonomiska förbindelser.

47. ReK uppmanar sin ordförande att översända detta yttrande till EU:s ordförandeskap, Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt till stats- och regeringscheferna i länderna inom det östliga partnerskapet.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”en förnyad social agenda: möjligheter, tillgång och solidaritet i framtidens europa”

(2009/C 200/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén ser positivt på att agendan sammanför kommissionens socialpolitiska arbeten. Den förnyade agendan och de föreslagna åtgärder som ingår i den består till stor del av praktisk förberedande verksamhet, som kommissionen redan har inlett. Agendan erbjuder därmed relativt få nya perspektiv för ökad synlighet eller förändrat innehåll för unionens socialpolitik.
- ReK vill betona den sociala och regionala samhörighetens betydelse för att man ska kunna uppnå målen i hela den förnyade Lissabonstrategin. Kommittén vill särskilt erinra om den lokala och regionala nivåns betydelse i arbetet med att främja detta.
- ReK påminner om att ekonomiska och sociala åtgärder inte stöder och kompletterar varandra automatiskt, utan att det är nödvändigt att kontinuerligt följa upp att det föreligger en reell och ömsesidig balans mellan mål och metoder. Detta är särskilt viktigt i nuläget, då de snabba förändringarna i världsekonomin ökar medborgarnas känsla av osäkerhet.
- Uppmärksamhet bör systematiskt riktas på de sociala återverkningarna av EU:s politik. De sociala återverkningarna har ibland varit oförutsebara, exempelvis på unionens inre marknad, och det har inte alltid varit möjligt att i tillräcklig mån bereda sig på dem.
- ReK vill uppmana kommissionen att samla in jämförbar och mångsidig forskningsinformation om hur välfärdssystemen kan fungera bättre, med särskild inriktning på den regionala och lokala nivåns verksamhetsförutsättningar i egenskap av betydande tillhandahållare av sociala och hälsovårdsrelaterade tjänster.

Föredragande: Veikko Kumpumäki (FI-PSE), ledamot av landskapsfullmäktige för Lapplands förbund

Referensdokument:

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En förnyad social agenda: Möjligheter, tillgång och solidaritet i framtidens Europa

KOM(2008) 412 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén ser positivt på att agendan sammanför kommissionens socialpolitiska arbeten. Den förnyade agendan och de föreslagna åtgärder som ingår i den består till stor del av praktisk förberedande verksamhet, som kommissionen redan har inlett. Agendan erbjuder därmed relativt få nya perspektiv för ökad synlighet eller förändrat innehåll för unionens socialpolitik.

2. ReK påminner om att den offentliga hearing som anordnades i anslutning till kartläggningen av de sociala förhållandena i EU visade att medborgarnas förtroende för Europeiska unionen i viss mån är beroende av trovärdigheten hos den europeiska socialpolitiken, som är en viktig del av den europeiska sociala modellen. Det är mycket viktigt för framsteg, förnyelse och viljan till förändring att detta förtroende byggs upp.

3. ReK vill betona den sociala och regionala samhörighetens betydelse för att man ska kunna uppnå målen i hela den förnyade Lissabonstrategin. Kommittén vill särskilt erinra om den lokala och regionala nivåns betydelse i arbetet med att främja detta.

Europas sociala dimension

4. ReK påminner om att ekonomiska och sociala åtgärder inte stöder och kompletterar varandra automatiskt, utan att det är nödvändigt att kontinuerligt följa upp att det föreligger en reell och ömsesidig balans mellan mål och metoder. Detta är särskilt viktigt i nuläget, då de snabba förändringarna i världsekonomin ökar medborgarnas känsla av osäkerhet.

5. Uppmärksamhet bör systematiskt riktas på de sociala återverkningarna av EU:s politik. De sociala återverkningarna har ibland varit oförutsebara, exempelvis på unionens inre marknad, och det har inte alltid varit möjligt att i tillräcklig mån bereda sig på dem.

6. ReK ser åtagandet i agendan gällande de sociala basmålsättningarnas varaktighet i Europa samt unionens engagemang för harmoniska, enhetliga och deltagande samhällen som mycket viktiga frågor.

7. Socialpolitiken måste även ses som en garant för en harmonisk samhällsutveckling och som ett stabiliserande element, inte bara som en faktor för flexibilitet och förändring.

8. ReK håller med om att det behövs ett mer omfattande socialt handlingsprogram samt att det är viktigt att livslångt lärande utgör en betydande del av agendan. Utbildningen får dock inte uteslutande ses som en konkurrensfördel, utan även dess stora sociala betydelse bör ges erkänsla. Förutom att trygga individens möjligheter till framgång måste man även säkerställa mindre framgångsrika medborgares sociala trygghet och deltagande.

9. Kommittén vill betona vikten av solidaritet mellan olika befolkningsgrupper, generationer och regioner. Diskussionen om förändringar i befolkningens åldersstruktur och välfärdssystemens tillräcklighet och varaktighet bör utvidgas att gälla samtliga ålders- och befolkningsgrupper med särskild uppmärksamhet riktad på aktivt deltagande även i fråga om funktionshindrade och personer med nedsatt arbetsförmåga.

10. ReK vill uppmana kommissionen att samla in jämförbar och mångsidig forskningsinformation om hur välfärdssystemen kan fungera bättre, med särskild inriktning på den regionala och lokala nivåns verksamhetsförutsättningar i egenskap av betydande tillhandahållare av sociala och hälsovårdsrelaterade tjänster.

11. Kommittén ställer sig positiv till en utveckling av det europeiska samarbetet för att underlätta integrationen av invandrare, och betonar att den regionala och lokala nivån har sakkunskap som bör utnyttjas i detta arbete.

Målsättningarna för den förnyade agendan

12. Regionkommittén konstaterar följande om agendans tre inssemellan sammanhängande huvudmålsättningar:

— Att lägga tonvikt vid skapandet av *lika möjligheter* får inte överskugga jämlikhetens betydelse i politikens slutresultat.

— Att erbjuda *tillgång* får inte innebära en överbetoning av behovsprövning av tjänster och förmåner, utan även universella möjligheter till tillgång måste beaktas och säkerställas.

— Att visa *gemensamt ansvar* innebär att även olika regioners olika behov tas i beaktande på ett flexibelt sätt i EU-politiken och vid tilldelningen av medel.

13. Den regionala och lokala nivån har mycket att bidra med när det gäller innovation och utveckling, som EU är i behov av. Denna sakkunskap bör effektivt tas till vara som en del av den förnyade sociala agendan.

Primära målsättningar

14. ReK ser positivt på att verksamheten till förmån för barn och unga fortsätter och vill särskilt fästa uppmärksamhet vid förebyggande åtgärder.

15. Vid utvecklingen och utvärderingen av skolsystemens kvalitet bör man inte bara fästa uppmärksamhet vid studieframgångarna, utan även vid barns och ungas välbefinnande, trygghet och trivsel. Särskild uppmärksamhet bör även fästas vid lärarnas pedagogiska kunnande samt vid målsättningen om jämlikhet på samtliga utbildningsnivåer.

16. ReK stöder att den öppna samordningsmetoden på detta område inriktas på att kartlägga och utveckla goda lokala och regionala lösnings- och verksamhetsmodeller samt på spridningen av denna kunskap i syfte att göra det möjligt att tillämpa den mer allmänt. I detta sammanhang vill ReK betona att den öppna samordningsmetoden är ett frivilligt samarbete mellan medlemsstaterna.

17. Tillväxt och sysselsättning är inte i sig tillräckligt för att säkerställa ett rättvist samhälle ur social synvinkel, utan på samtliga nivåer krävs det även en effektiv och ansvarsfull socialpolitik.

18. Det finns ett behov av att mångsidig och pluralistisk information samlas in och sprids i syfte att möjliggöra framgångsrika flexicuritymodeller.

19. Livslångt lärande bör vara av intresse för samtliga ålders- och befolkningsgrupper och tillgängligt för alla, men för detta krävs omfattande satsningar på att höja medvetenheten bland befolkningen. Utvecklingen av vuxenutbildning av hög kvalitet kräver ett brett samarbete på samtliga myndighetsnivåer och mellan olika aktörer. När det gäller yrkesrelaterad utbildning är det särskilt viktigt att utbildningen svarar mot arbetslivets behov och att utbildningssystemet vid behov kan reagera mycket snabbt på nya utbildningsbehov. Framförhållningen i fråga om utbildningsbehov bör därför om möjligt utvecklas i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna.

20. I samhället finns även behov av personer med utbildning inom vård och omsorg, och dessa bör därför ingå som en del av den "kompetens" på en modern arbetsmarknad som nämns i agendan.

21. ReK betonar behovet av nya utbildningsformer som förenar arbete och studier samt stöder en öppen diskussion om de offentliga myndigheternas och arbetsgivarnas ansvar respektive individens eget ansvar när det gäller anordnandet av dylika möjligheter till kombination av arbete och studier.

22. Kommittén fäster vikt vid målet att samtidigt förbättra såväl arbetslivets kvalitet som arbetsresultatet, och anser det vara viktigt att sprida forskningsresultat och goda metoder på detta område.

23. Kommittén är nöjd med kommissionens åtagande att se till att det inte finns några motsättningar mellan de grundläggande friheterna enligt fördraget och skyddet av de grundläggande rättigheterna, och uppmanar kommissionen att samla erfarenheter av detta även på regional och lokal nivå.

24. Vid analys och utveckling av de europeiska vårdssystemen bör man beakta att det handlar om ett brett spektrum som även inbegriper planeringsmöjligheterna, kvaliteten och tillgången på tjänster och arbetskraft. Regionala och lokala myndigheter är den viktigaste tillhandahållaren av offentliga social- och hälsovårdstjänster och bör därför vara en nyckelaktör i samarbetet på detta område.

25. Kommissionens åtagande att säkerställa att inre marknaden och konkurrensreglerna främjar utvecklingen av sociala tjänster av hög kvalitet som är tillgängliga för alla är ytterst tillfredsställande. Detta förutsätter en solid rättslig grund för tjänster av allmänt intresse samt att man skapar de kanaler som krävs för att man öppet ska kunna diskutera och finna lösningar på problem vid samordningen av reglerna för sociala tjänster å ena sidan och inre marknaden å den andra. För att säkerställa tillgången till tillräckligt mycket information och omfattande tillämpning av goda metoder bör erfarenheterna på den lokala och regionala nivån samlas in och sammanställas på ett systematiskt sätt. Detta åtagande inbegriper emellertid ingen omfattande rapporteringsplikt för medlemsstaterna och bör därför inte leda till någon oproportionerligt hög kostnad för regionala och lokala myndigheter.

26. ReK uppmanar till större tonvikt på sociala rättigheter och gemensamt ansvar i anslutning till unionens strävanden efter att undanröja fattigdom och social utslagning. Man bör allvarligt överväga om livsmedelsprogram och livsmedelsbanker är förenliga med en europeisk välfärdsstat på 2000-talet.

27. ReK anser det mycket viktigt att främja jämlikhet mellan könen, överbrygga löneskillnaderna mellan könen och att skapa verkliga möjligheter att förena arbete och familj.

28. ReK stöder att det nya prioriterade området för icke-diskriminering lyfts fram genom att framhäva Europeiska unionens stora potential som föregångare på området.

Regionkommitténs centrala synpunkter

29. Regionkommittén ställer sig positiv till det breda angreppssättet i agendan, i vilken insatserna inom olika sektorer sammanförs. Samtidigt uppmanar kommittén dock kommissionen att säkerställa att detta angreppssätt inte döljer viktiga utmaningar inom traditionell socialpolitik, till exempel växande inkomstskillnader och ökande ojämlikhet och de åtgärder som krävs för att man ska komma till rätta med dessa fenomen.

30. ReK vill peka på att de insatser som föreslås i agendan ofta har många olika – och ibland motstridiga – dimensioner, som kräver noggranna överväganden. Till exempel i anslutning till främjandet av rörlighet måste man fästa uppmärksamhet även på de problem som uppstår i vissa regioner då unga flyttar bort och åldersstrukturen därmed blir skev. ReK betonar att även den befolkningsandel som inte är rörlig och de regioner som är mindre attraktiva bör tillförsäkras samma rättigheter. Samtidigt bör man beakta till exempel den ökade rörlighetens återverkningar på miljön.

31. Den öppna samordningsmetoden liksom även andra möjligheter till metoder inom europeisk socialpolitik bör utvecklas utgående från medlemsstaternas egna socialpolitiska behov, och i detta sammanhang finns kunskapen om de bästa metoderna på regional och lokal nivå. Eftersom medlemsstaterna och regionerna uppvisar mycket olika förhållanden är det inte problemfritt att

uppställa kvantitativa mål för socialpolitiken. Den öppna samordningen på europeisk nivå bör i första hand förbättras genom att den inriktas på vissa centrala frågor, genom att rapporteringen och forskningen effektiviseras samt genom att större uppmärksamhet fästs vid det konkreta kunnandet på regional och lokal nivå i anslutning till implementeringen och utvecklingen av samordningsförfarandena. På detta sätt kan metodens genomslagskraft och synlighet avsevärt förbättras. Den europeiska socialpolitikens kvalitet kan därmed höjas, vilket är en viktig del av det europeiska integrationsarbetet. De nuvarande samordningsmetodernas band till regional och lokal förvaltning har varit alldeles för svaga.

32. Regionkommittén påminner om uppgifterna och möjligheterna för den sociala dialogen på EU-nivå inom de regionala och lokala förvaltningarna vid beredningen och genomförandet av initiativen i agendan. Kommittén ser det som viktigt att dialogen ytterligare byggs ut.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

III

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

79:E PLENARSESSIONEN 21–22 APRIL 2009

Yttrande från Regionkommittén om "energi: strategisk energiöversyn och byggnaders energiprestanda"

(2009/C 200/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén beklagar att inget förslag läggs fram om ett tvingande lagstiftningsinstrument som syftar till att förverkliga målet om att öka energieffektiviteten med 20 %,
- Regionkommittén understryker de möjliga lösningar som förenar industriell verksamhet med energiproduktion (utnyttjande av spillvärme, kylning, energiåtervinning, kraftvärmeproduktion och kombinerad produktion av olika energiformer osv.),
- Regionkommittén påminner om det viktiga arbete som utförs av regionala och lokala energiorgan inom hela unionen. Dessa är strategiska partner i den europeiska energipolitiken, och deras åtgärder bör stödjas och utnyttjas i högre grad av EU,
- Regionkommittén understryker betydelsen av att påskynda användningen av strukturfonderna för investeringar i byggnaders energieffektivitet,
- Regionkommittén stöder kommissionens initiativ i syfte att under överskådlig framtid tillåta lägre mervärdesskattesatser inom bostadssektorn, inbegripet renoveringsarbeten,
- Regionkommittén stöder kommissionens satsning på att utveckla finansiella instrument till stöd för förbättrad energieffektivitet, i partnerskap med EIB och EBRD. Vi påminner om att en av de viktiga frågorna i samband med att dessa finansieringsinstrument skapas är att se till att de blivit tillgängliga för de lokala och regionala myndigheterna i syfte att stödja dessa i deras roll som centrala aktörer i genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda.

Föredragande: Jean-Louis Joseph (FR–PSE), borgmästare i Bastidonne

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Andra strategiska energiöversynen – En handlingsplan för energitrygghet och energisolidaritet för EU KOM(2008) 781 slutlig och

Omarbetning av direktiv 2002/91/EG av den 16 december 2002 om byggnaders energiprestanda

KOM(2008) 780 slutlig – 2008/0223 (COD)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Andra strategiska översynen av EU:s energipolitik

1. Regionkommittén anser att de politiska utmaningarna för EU och dess medborgare i fråga om energipolitiken är centrala i dagsläget och i framtiden, liksom de globala klimatfrågorna. Kommittén påminner om den nyckelroll som de lokala och regionala aktörerna har som partner i utformning, programplanering och ett framgångsrikt genomförande av den europeiska energipolitiken. Kommittén beklagar därför att de regionala och lokala aktörerna beaktats i så liten omfattning i den andra strategiska översynen.

2. Kommittén konstaterar att försörjningstryggheten har en central plats i den andra strategiska översynen och är en ytterst känslig politisk fråga, och att situationen skiljer sig åt mellan medlemsländerna när det gäller denna fråga. Dessa skillnader, som bl.a. har historiska orsaker, kräver samordnade åtgärder på EU-nivå för att minska obalanser, knyta tätare band mellan parterna och minska riskerna för unionen som helhet.

3. ReK konstaterar att viktiga framsteg har gjorts sedan den första strategiska översynen, bl.a. definitionen av "20–20–20"-målen och de första lagstiftningsåtgärderna, som bekräftades genom den överenskommelse om energi- och klimatpaketet som nyligen slöts mellan Europaparlamentet och rådet.

4. Kommittén anser att dessa framsteg visserligen är avsevärda, men att de trots detta endast utgör ett första steg. Av det skälet är det viktigt att 20–20–20-målen förblir den viktigaste prioriteringen för EU:s energipolitik så att man säkerställer den enhetlighet och kontinuitet som krävs för att de åtgärder som inletts ska lyckas.

5. ReK understryker att energieffektiviteten bör vara en av de främsta prioriteringarna i EU:s energipolitik. Kommittén påminner om "trias energetica", en modell enligt vilken effektivare energianvändning kan stimuleras i tre steg. Enligt denna modell rangordnas efter betydelse de politiska åtgärder som gör det möjligt att minska den klimatpåverkan som energikonsumtionen

medför: energieffektivitet, främjande av förnybar energi samt optimering av användningen av fossil energi. Energieffektiviteten utgör ryggraden för 20–20–20-målen, och är dessutom viktig för försörjningstryggheten. Man kan därför beklaga att energieffektiviteten är det enda av de tre 20–20–20-målen som ännu inte regleras genom ett tvingande lagstiftningsinstrument.

6. Mot den bakgrunden välkomnar kommittén de åtgärder för energieffektivitet som kommissionen föreslår genom offentliggörandet av den andra strategiska översynen (i synnerhet översynen av direktivet om byggnaders energiprestanda – se nedan), men vi beklagar följande:

6.1 Energieffektiviteten hamnar generellt sett endast på fjärde plats bland de fem prioriteringar som utgör den europeiska handlingsplanen för energitrygghet och energisolidaritet.

6.2 Inget förslag läggs fram om ett tvingande lagstiftningsinstrument som syftar till att förverkliga målet om att öka energieffektiviteten med 20 %. En klarare koppling bör dock göras till de mål och styrinstrument som följer av direktivet om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster (2006/32/EG). Det är ett konkret verktyg som möjliggör ett första steg mot 20 %-målet.

6.3 Kommissionen räknar enligt de prognoser som presenteras i bilagan till den andra strategiska översynen delvis med en faktor som ligger utanför dess kontroll (ökade oljepriser) för att uppnå 20-procentsmålet för energieffektiviteten. Detta visar på bristande politisk vilja och för små investeringar i energieffektivitet. Denna inställning är beklaglig eftersom de förväntade fördelarna gör investeringarna inom dessa områden till kraftfulla instrument för ekonomisk stimulans och för sysselsättningen, som är viktiga mot bakgrund av den aktuella krisen.

6.4 De förslag om energieffektivitet som åtföljer den andra strategiska översynen omfattar inte särskilda åtgärder för industrin, som ändå är en stor energiförbrukare. I fråga om försörjningstrygghet måste man emellertid understryka de möjliga lösningar som förenar industriell verksamhet med energiproduktion (utnyttjande av spillvärme, kylning, energiåtervinning, kraftvärmeproduktion och kombinerad produktion av olika energiformer osv.).

6.5 Kommittén ser positivt på erkännandet av transportsektorns avgörande roll i uppfyllandet av energimålen. Med tanke på att den europeiska transportsektorn är så beroende av olja beklagar ReK emellertid att den andra strategiska översynen inte omfattar någon strategi för denna sektor, som ensam står för mer än 30 % av EU:s slutförbrukning av energi. Sektorn berörs direkt av försörjningstrygghetsproblematiken eftersom den är nästan helt beroende av olja, varav mer än 80 % importeras till EU. ReK uppmanar därför kommissionen att lägga fram förslag om transporteffektivitet tillsammans med paketet för energieffektivitet. Här finns en mycket stor outnyttjad potential för minskade utsläpp av växthusgaser såsom satsningar på spårbunden trafik och annan kollektivtrafik, energieffektiva fordon, bilpooler, sparsam körning, ökat cyklande etc.

7. Regionkommittén understryker den viktiga roll som de regionala och lokala myndigheterna har när det gäller energieffektivitet. Mot den bakgrunden vill kommittén framföra följande:

- a. ReK understryker sitt stöd till borgmästaravtalet och påminner om sitt förberedande yttrande på temat, där kommittén bland annat betonade att *"lokala insatser är en avgörande faktor för att målet att öka energieffektiviteten med 20 % ska nås. Att regioner och kommuner har en viktig roll för att uppnå detta mål är redan ett erkänt faktum inom kommissionen och Europaparlamentet"* ⁽¹⁾.
- b. Den fysiska planeringen på lokal nivå är en viktig arena för att uppnå en klimatanpassad och energieffektiv samhällsstruktur ur ett helhetsperspektiv. Där hanteras lokalisering av infrastruktur, arbetsplatser, handel och bostäder som kan leda till minskat transportbehov och energieffektiva transporter, samt utbyggnad av fjärrvärme, vindkraft och jordvärme.
- c. Det finns i allmänhet stora energibesparingar att göra inom den offentliga sektorn, en betydande potential som ännu inte är realiserad. Rätt utformade stöd och incitament kan ge både energieffektivitet, minskade energikostnader och stimulera sysselsättningen.
- d. ReK välkomnar tillkännagivandet av "ett nytt initiativ för finansiering av hållbar energi" och uppmanar kommissionen att se till att en betydande del av medlen inom initiativet tilldelas projekt på regional och lokal nivå med fokus på energieffektivitet.
- e. ReK påminner om det viktiga arbete som utförs av regionala och lokala energiorgan inom hela unionen. Dessa är strategiska partner i den europeiska energipolitiken, och deras åtgärder bör stödjas och utnyttjas i högre grad av EU.
- f. ReK efterlyser en arbetsgrupp med företrädare för kommissionen och lokala och regionala myndigheter och deras nätverk, med syfte att utveckla en ny vision för energieffektiviteten på grundval av arbetssättet nedifrån-och-upp.

8. När det gäller den förteckning med sex prioriterade projekt som anges som centrala för unionen vill Regionkommittén (utan att uttala sig om grunden för de föreslagna projekten) framföra följande:

- a. Det finns skäl att ange kostnadsberäkningar för dessa projekt så att en välunderbyggd jämförelse kan göras med andra initiativ innan man formellt godkänner de projekt som lagts fram som "prioriterade". Det finns en risk för att dessa projekt slukar en avsevärd del av den disponibla budgeten.
- b. Vissa av de sex projekten tycks vara högre prioriterade än andra, eftersom ganska detaljerade bestämmelser om genomförandet (utarbetande av meddelanden och handlingsplaner, inbegripet finansiering) redan planerats, medan tidsplaneringen för genomförandet av andra projekt är betydligt vagare.
- c. En sammankoppling är nödvändig för att sprida riskerna och öka solidariteten mellan medlemsstaterna. För att kunna garantera både gas- och elförsörjningen för alla EU-medborgare krävs det stora ändringar i EU:s interna energiinfrastruktur. ReK betonar att ändringar i den europeiska energiinfrastrukturen är minst lika viktiga när det gäller utvecklingen av decentraliserad energiproduktion och förnybar energi i Europa. Samtliga beslut om investeringar i energiinfrastrukturen i Europa bör fattas utifrån EU:s mål på området. Utan att uttala sig om grunden för de sex föreslagna projekten för energiinfrastruktur, räknar kommittén med att de detaljerade finansiella behoven som ska fastställas 2009–2010 kommer att vara massiva, och yrkar på att även projekt för energieffektivitet prioriteras liksom en minskning av internationella resors inverkan på EU:s framtida budget.

9. I fråga om investeringar vill Regionkommittén också understryka att omvandlingen av det europeiska energisystemet i riktning mot ökad decentralisering kräver avsevärda investeringar, samråd med lokala och regionala aktörer och ökat erkännande av deras roll i energipolitiken.

10. När det gäller avsnittet om de inhemska energireserverna vill kommittén påpeka följande:

- a. En grundläggande roll bör tillerkännas förnybar energi i enlighet med 20–20–20-målen, och hänsyn bör tas till dess fördelar med avseende på ekonomi, sociala frågor och miljö. ReK påminner om sitt yttrande om "Främjande av förnybara energikällor" ⁽²⁾. Dessutom anser kommittén följande:
 - Vi välkomnar förslaget om att utarbeta "ett meddelande om undanröjande av hinder för förnybar energi i EU". Meddelandet bör offentliggöras så snart som möjligt, dock senast 2010, och det bör uppdateras regelbundet och innehålla erforderliga åtgärder för att undanröja de hinder som identifieras.

⁽¹⁾ CdR 241/2008 fin.

⁽²⁾ CdR 160/2008 fin.

- Vi påminner om att problem kopplade till överförings- och distributionsnäten är centrala för utvecklingen av förnybar energi. Kommissionen uppmanas att utarbeta ett "Meddelande om utveckling av ett europeiskt supernät" i linje med tankegångarna i den andra strategiska översynen. Det meddelandet skulle i första hand ägnas åt infrastrukturfrågor och de möjligheter som tekniken för intelligenta nät ("smart grids") erbjuder med avseende på genomförandet av EU:s 20–20–20-mål och arbetet med att decentralisera energiproduktionen med utgångspunkt i förnybar energi. Man bör för övrigt föra över förslagen om överförings- och distributionsnät i den andra strategiska översynen till det meddelande som föreslås ovan, för att skapa en helhetsstrategi i frågan.
- b. Kärnkraften är beroende av ett bränsle som i huvudsak importeras, och kan därför inte räknas som inhemsk energi. Att använda kärnkraft får däremot inhemska konsekvenser som drabbar regioner och kommuner, i synnerhet när det gäller riskerna med detta energislag och hanteringen av avfallet. Mot den bakgrunden välkomnar kommittén tillkännagivandet av det "reviderade förslaget till direktiv om gemenskapsbestämmelser för kärnsäkerhet" och föreslår att frågan om en långsiktigt hållbar hantering av kärnavfall och kostnaderna för detta också tas upp i sammanhanget.
- c. Kol är också i allt större utsträckning ett bränsle som importeras, och transportererna, förbränningen och restprodukterna av kol orsakar avsevärda problem med utsläpp. Om man ska fortsätta att använda kol bör detta ske i högeffektiva anläggningar med låga utsläpp.
- d. Regionkommittén uppmanar kommissionen att upprätthålla striktast möjliga miljönormer vid bedömningen av möjligheter att utvinna "icke-traditionella" inhemska reserver av fossil energi (av det slag som kommissionen hänvisar till i det sjunde och det åttonde stycket i punkt 2.5 i den andra strategiska översynen) och att beakta alla externa effekter kopplade till utvinningen av dessa reserver i bedömningen av lönsamheten.
- e. Kommittén anser att prioriteringsordningen för stöden bör uppmantra forskning och utveckling som syftar till att utnyttja ren, förnybar marin energi – som kan utvinnas t.ex. från vindkraft, vågor, tidvatten och havsströmmar – eftersom denna typ av energi ännu inte utnyttjas i kommersiellt syfte. På detta område kan EU fortfarande uppnå konkurrensfördelar och få en ledande ställning på miljöområdet.

11. Regionkommittén välkomnar kommissionens avsikt att offentliggöra ett "meddelande om finansiering av teknik med låga koldioxidutsläpp". Med tanke på att det meddelandet kommer att beakta de inkomster som genereras inom ramen för översynen av direktivet om handel med utsläppsrätter påminner kommittén om sin ståndpunkt i yttrandet i frågan: "ReK rekommenderar att minst

30 % av inkomsterna från utauktioneringen av utsläppsrätter av medlemsstaterna ska tilldelas de regionala och lokala myndigheterna i syfte att främja användningen av förnybar energi och energieffektivitet i slutanvändning" (1).

Kommittén understryker också att man för att så effektivt som möjligt använda tillgängliga budgetresurser inte bör ge oproportionerligt stor finansiering till teknik för avskiljning och lagring av koldioxid (CCS) i förhållande till annan teknik för energieffektivitet eller förnybar energi, eftersom CCS-tekniken befinner sig i början av sin utveckling och inte kan lösa vare sig problemet med energiproduktion eller problemet med försörjningstryggheten.

12. Regionkommittén välkomnar förslaget att lägga fram en politisk dagordning för 2030 och en vision för 2050. Verkliga strategiska riktlinjer, investeringsbeslut och infrastrukturprojekt kan inte planeras på ett korrekt sätt utan ett långsiktigt perspektiv. Kommittén är emellertid förvånad över den (icke uttömmande) förteckningen över de teman som visionen för 2050 ska omfatta. "Elförsörjning utan koldioxidutsläpp i EU senast 2050" tycks vara ett prioriterat ämne, eftersom kommissionen föreslår att man tar itu med det redan i nästa strategiska plan för energiteknik. Detta mål är utan tvekan både viktigt och lovande, men det finns andra mål som är lika viktiga eller viktigare. En vision för 2050 bör innehålla en övergripande strategi, och man bör inte koncentrera sig på ett begränsat antal prioriterade ämnen.

B. Omarbetning av direktivet om byggnaders energiprestanda

I. Politiska rekommendationer

13. Regionkommittén välkomnar principen bakom omarbetningen av direktivet om byggnaders energiprestanda.

14. Kommittén understryker behovet av en snabb och bred satsning inom sektorn för byggnaders energiprestanda med tanke på de fördelar detta medför:

- För EU:s energi- och klimatmål.
- Socialt (de ökade kostnaderna för uppvärmning av bostaden drabbar medborgarna allt hårdare). Kommittén betonar dessutom att den aktuella krisen kan öka de befintliga socioekonomiska skillnaderna mellan personer som kan finansiera energisparrenoveringar och på så sätt få lägre energikostnader och det växande antal människor som på grund av att de inte har råd att renovera måste acceptera högre och högre kostnader.
- För ekonomin, välståndet och sysselsättningen på lokal nivå.

15. Kommittén understryker att dessa frågor är brådskande, och uppmanar därför rådet och parlamentet att fatta snabba och ambitiösa beslut. Vi uppmanar också medlemsstaterna att undvika en uppreppning av de förseningar i införlivande och genomförande som kunde konstateras i fråga om den första versionen av direktivet.

(1) CdR 161/2008 fin.

16. För att underlätta genomförandet av energideklarationer bör kommissionen införa ett program för utbyte mellan medlemsstaterna och deras lokala och regionala myndigheter av framgångsrik praxis och användning av tekniska lösningar samt användning av offentlig upphandling för utveckling av energieffektivitet.

17. ReK påminner om den viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i genomförandet av detta direktiv genom

- förvaltningen av de egna byggnaderna,
- sina befogenheter i fråga om markanvändning och byggnadstillståndsgivning samt genom användning av isoleringsmaterial och högkvalitativt material vid byggnads- eller renoveringsarbeten,
- insamling och återanvändning av returråvaror för att öka tillgången till energiresurser (för el- och värmeframställning),
- närheten till medborgarna.

Många initiativ har tagits av regionala och lokala myndigheter i Europa på frivillig basis i fråga om byggnaders energiprestanda, t.ex. åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen i offentliga bostäder och byggnader eller i samband med förnyelse av stadsområden. Medlemsstaterna bör fullt ut involvera de regionala och lokala myndigheterna och aktörerna som strategiska partner i genomförandet av detta direktiv, sträva efter att dra nytta av deras erfarenhet och se till att god praxis främjas och sprids. De lokala och regionala myndigheterna bör därför involveras i utformningen av de nationella handlingsplanerna.

18. ReK anser att den föreslagna omarbetningen av direktivet innebär en förstärkning i flera avseenden. Kommittén välkomnar särskilt följande:

- Förslagen om att gradvis sänka eller ta bort tröskelvärdet på 1 000 m²: Kommittén välkomnar det bibehållna tröskelvärdet på 250 m² i artikel 12.1 (omarbetningen).
- Förbättringen i systemet för energicertifiering (särskilt kravet på omnämmande i alla annonser om uthyrning eller försäljning).

19. ReK vill betona vikten av att utveckla direktivet baserat på faktiska erfarenheter av tillämpningen, som noga bör analyseras och utvärderas. Betydelsen av energicertifikat och hur de ska utformas bör bland annat utvärderas. En flexibel strategi kan bidra till att lösa eventuella problem som orsakas av brist på kompetens.

20. Kommittén anser att den föreslagna jämförande metoden för att beräkna kostnadsoptimala nivåer för minimikrav på energiprestanda kan utgöra ett effektivt jämförelseinstrument på europeisk nivå. ReK uppmanar dock kommissionen att beakta alla externa effekter när denna metod tas i bruk, bl.a. vad det kostar att inte vidta några åtgärder (försämring av miljö, folkhälsa, konkurrenskraft osv. på grund av otillräckliga investeringar i energieffektivitet) samt de positiva effekterna av investeringar i energieffektivitet (ökad sysselsättning, ökat välstånd, stöd till forskning, oberoende på energiområdet, kvalitet och hållbarhet i de byggnader som uppförs osv.).

21. Det är även viktigt att ta tillvara den energieffektivisering i byggnader som kan göras utan investeringar, exempelvis genom drifoptimering och brukarmedverkan. Det finns många regionala och lokala myndigheter som arbetar framgångsrikt med detta.

22. Regionkommittén understryker behovet av att ge allmänheten fullständig information om de parametrar som används för beräkningen av lönsamheten i de rekommendationer som energicertifikaten innehåller, i syfte att tydliggöra beräkningen och ge EU-medborgarna möjlighet att ompröva lönsamheten i energieffektivitetsåtgärder mot bakgrund av nya faktorer (energiprisutvecklingen, offentliga bidrag, utrustningens livslängd osv.).

23. Bland de nya åtgärder som föreslås vill kommittén framhålla värdet i de rapporter som medlemsstaterna ska utarbeta (enligt bl.a. artiklarna 5.2 och 9.3). För att säkerställa nyttan av dessa rapporter bör direktivet innehålla krav på deltagande från de lokala och regionala myndigheternas sida i utarbetandet.

24. ReK påminner om sitt yttrande om "Främjande av förnybara energikällor" ⁽¹⁾ och välkomnar mot den bakgrunden samordningen mellan detta direktiv och andra viktiga europeiska rättsakter på området, t.ex. direktiv 2006/32/EG om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster liksom existerande och framtida förslag till miljöanpassad offentlig upphandling i EU. Denna samordning stärker den övergripande enhetligheten och minskar bördan för medlemsstaterna genom att samla de olika rapporter som de uppmanas lämna.

25. Kommittén välkomnar målet att öka antalet byggnader som kombinerar låga koldioxidutsläpp med låg eller ingen primärenergiförbrukning samt den roll som den offentliga sektorn ska spela i detta avseende.

26. Kommittén påminner emellertid om att grundtanken i direktivet är energibesparingar i syfte att minimera miljöpåverkan. En definition av "byggnader där både koldioxidutsläppen och primärenergiförbrukningen är låga eller lika med noll" får alltså inte gynna byggnader med låga koldioxidutsläpp framför byggnader med låg energiförbrukning. Den totala miljöpåverkan bör alltid gå före ett enskilt kriterium om koldioxidutsläpp.

⁽¹⁾ CdR 160/2008 fin.

27. Kommittén vill också peka på värdet av och svårigheterna med kravet på kvalitetskontroll för certifikaten om byggnaders energiprestanda och inspektionsrapporterna. Denna åtgärd kommer att vara av största betydelse för en verklig förbättring av kvaliteten på byggnaderna i Europa.

28. Regionkommittén vill understryka att frågan om tidpunkten för arbetet kommer att få en icke försumbar effekt på de totala konsekvenserna av direktivet. Kommittén

- välkomnar därför direktivets förslag om en koppling av offentligt stöd för nybyggnation och ombyggnation till att normerna för energiprestanda uppfylls – denna koppling bör genomföras så snart som möjligt men det vore bättre om en sådan koppling skulle införas genom de särskilda nationella och lokala programmen,
- föreslår att man överväger en mekanism genom vilken det fastställs en tidpunkt under byggnadernas livscykel då det är obligatoriskt att se till att fastigheten uppfyller normerna för energieffektivitet. Avsikten med ett sådant system är att främja snabba kvalitetsförbättringar i det befintliga fastighetsbeståndet genom att införa ett lämpligt tillfälle för energisparrenovering.

29. Regionkommittén vill understryka att ett genomförande av direktivet kräver avsevärda utbildningssatsningar. Man bör därför infoga bestämmelser om

- krav på medlemsländerna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att på ett adekvat sätt bedöma och uppfylla behoven på området, framför allt tillhandahållandet av tillräckliga medel för att säkerställa tillgången till kompetent personal,
- krav på att ta upp frågan i de nationella handlingsplanerna för energieffektivitet.

30. I fråga om yrkesutbildning vill kommittén peka på de framgångsrika initiativ som genomförts på regional och lokal nivå med inriktning på byggnadsproduktionskedjan – man har inrättat diskussionsgrupper med företrädare för olika yrkesgrupper (rörmokare, snickare, elektriker osv.) i syfte att diskutera samspelet mellan dem i byggprocessen. Dessa försök har visat sig vara kvalitetsfrämjande för byggprocessen i allmänhet och därmed också för själva byggnaderna. I de grupper där energieffektivitet har lyfts fram som ett mål som ska uppnås fann man effektiva och nyskapande lösningar tack vare samspelet mellan olika yrkesgrupper.

31. Regionkommittén understryker behovet av att noggrant utvärdera de faktiska förhandskostnader som direktivet skulle medföra, i syfte att tillhandahålla lämpliga finansieringsinstrument som kan stödja och påskynda genomförandet av direktivet. Mot den bakgrunden vill kommittén framföra följande:

- a. Regionkommittén välkomnar att man i den plan för att stimulera ekonomin som kommissionen lade fram i december 2008 erkänner investeringar i energieffektivitet som en möjlighet för den europeiska ekonomin.

- b. Kommittén beklagar emellertid djupt att det kompromissförslag för "finansieringen av de infrastrukturprojekt som kommissionen lagt fram som en del av den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa" från mars 2009, och som godkänts av rådet inte innehåller några som helst investeringar i projekt som syftar till att förbättra energieffektiviteten.

Projekt som exempelvis kampanjen för energismarta byggnader (Energy Smart Buildings Campaign) som utarbetats av Europeiska rådet för förnybar energi (EREC) på grundval av konkreta erfarenheter från sektorn för förnybar energi, kräver endast begränsade investeringar i förhållande till återhämtningsplanen (300 miljoner euro) och skulle få stor betydelse för energin och miljön, men även för skapandet av nya arbetstillfällen (uppskattningsvis 150 000 nya arbetstillfällen), vilket mycket snabbt skulle resultera i ekonomisk aktivitet (med förväntade resultat från och med 2010) och med en betydande multiplikatoreffekt (varje euro som investeras i kampanjen kommer att generera investeringar på upp till 33 euro i mer energieffektiva byggnader).

Projektet "Energy Smart Buildings Campaign" bygger på tre nära förbundna kampanjer i syfte att främja energismarta byggnader, vilka riktar sig till 1) ägarna, 2) strukturer som har en multiplikatoreffekt, samt 3) fackfolk (däribland utbildningsverksamhet).

- c. ReK understryker betydelsen av att påskynda användningen av strukturfonderna för investeringar i byggnaders energieffektivitet. Mot den bakgrunden vill kommittén framföra följande:

- ReK välkomnar kommissionens initiativ att ändra bestämmelserna för Europeiska regionala utvecklingsfonden i syfte att främja investeringar i energieffektivitet (1).

- Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att noga överväga en översyn av vissa delar av sina operativa program i syfte att lyfta fram byggnaders energieffektivitet, särskilt vad avser offentligt subventionerade bostäder.

- d. Kommittén stöder kommissionens initiativ i syfte att under överskådlig framtid tillåta lägre mervärdesskattesatser inom bostadssektorn, inbegripet renoveringsarbeten (2).

- e. Kommittén stöder kommissionens satsning på att utveckla finansiella instrument till stöd för förbättrad energieffektivitet, i partnerskap med EIB och EBRD. Vi påminner om att en av de viktiga frågorna i samband med att dessa finansieringsinstrument skapas är att se till att de blivit tillgängliga för de lokala och regionala myndigheterna i syfte att stödja dessa i deras roll som centrala aktörer i genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda.

- f. Kommittén betonar behovet av att samordna öronmärkta medel på EU-nivå och nationell nivå.

(1) KOM(2008) 838/3 slutlig.

(2) KOM(2008) 428 slutlig.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

Artikel 5.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Kommissionen ska senast den 31 december 2010 fastställa en jämförande metod för beräkning av kostnadsoptimala nivåer för minimikrav avseende energiprestanda för byggnader eller delar av dessa. Den jämförande metoden ska göra åtskillnad mellan nya och befintliga byggnader och mellan olika kategorier av byggnader. Sådana åtgärder, som har till syfte att ändra icke-väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas enligt det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 19.	1. Kommissionen ska senast den 31 december 2010 fastställa en jämförande metod för beräkning av kostnadsoptimala nivåer för minimikrav avseende energiprestanda för byggnader eller delar av dessa. Den jämförande metoden ska göra åtskillnad mellan nya och befintliga byggnader och mellan olika kategorier av byggnader. Sådana åtgärder, som har till syfte att ändra icke-väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas enligt det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 1921.2.

Motivering

Teknisk ändring för att rätta till ett uppenbart fel i en hänvisning inom dokumentet.

Ändringsförslag 2

Artikel 5.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Medlemsstater ska beräkna kostnadsoptimala nivåer för minimikrav avseende energiprestanda med hjälp av den jämförande metod som fastställts i enlighet med punkt 1 och relevanta parametrar, exempelvis klimatförhållanden, och jämföra resultaten av denna beräkning med de minimikrav för energiprestanda som de har fastställt. De ska rapportera till kommissionen alla indata och antaganden som använts för dessa beräkningar samt alla beräkningsresultat. Rapporten får inkluderas i de handlingsplaner för energieffektivitet som avses i artikel 14.2 i direktiv 2006/32/EG. Medlemsstaterna ska överlämna dessa rapporter till kommissionen vart tredje år. Den första rapporten ska överlämnas senast den 30 juni 2011.	2. Medlemsstater ska beräkna kostnadsoptimala nivåer för minimikrav avseende energiprestanda med hjälp av den jämförande metod som fastställts i enlighet med punkt 1 och relevanta parametrar, exempelvis klimatförhållanden, och jämföra resultaten av denna beräkning med de minimikrav för energiprestanda som de har fastställt. De ska rapportera till kommissionen alla indata och antaganden som använts för dessa beräkningar samt alla beräkningsresultat. Rapporten ska utarbetas i nära samarbete med <u>regionala och lokala myndigheter och aktörer, och får inkluderas i de handlingsplaner för energieffektivitet som avses i artikel 14.2 i direktiv 2006/32/EG</u>. Medlemsstaterna ska överlämna dessa rapporter till kommissionen vart tredje år. Den första rapporten ska överlämnas senast den 30 juni 2011.

Motivering

För att säkerställa relevansen i de rapporter som medlemsstaterna ska utarbeta inom ramen för det här direktivet, är viktigt att rapporterna utarbetas i samarbete med regionala och lokala myndigheter och aktörer.

Ändringsförslag 3

Artikel 9.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. Medlemsstaterna ska överlämna de nationella planer som avses i punkt 1 till kommissionen senast den 30 juni 2011 och ska rapportera till kommissionen vart tredje år om genomförandeläget för dessa nationella planer. De nationella planerna och lägesrapporterna får inkluderas i de handlingsplaner för energieffektivitet som avses i artikel 14.2 i direktiv 2006/32/EG.	3. Medlemsstaterna ska <u>överlämna utarbeta</u> de nationella planer som avses i punkt 1 i <u>nära samarbete med regionala och lokala myndigheter och aktörer, och överlämna dem till kommissionen</u> senast den 30 juni 2011 och ska rapportera till kommissionen vart tredje år om genomförandeläget för dessa nationella planer. De nationella planerna och lägesrapporterna får inkluderas i de handlingsplaner för energieffektivitet som avses i artikel 14.2 i direktiv 2006/32/EG.

Motivering

För att säkerställa relevansen i de rapporter som medlemsstaterna ska utarbeta inom ramen för det här direktivet, är viktigt att rapporterna utarbetas i samarbete med regionala och lokala myndigheter och aktörer.

Ändringsförslag 4

Artikel 10.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. De rekommendationer som ingår i energicertifikatet ska vara tekniskt genomförbara för byggnaden i fråga och ska ge tydlig information om kostnadseffektiviteten i rekommendationerna. Utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska grundas på en uppsättning standardvillkor, exempelvis bedömningen av energibesparingar och underliggande energipriser och räntesatser för investeringar som är nödvändiga för att genomföra rekommendationerna.	3. De rekommendationer som ingår i energicertifikatet ska vara tekniskt genomförbara för byggnaden i fråga och ska ge tydlig information om kostnadseffektiviteten och uppskattad återbetalningstid (exklusive ekonomiska stimulansåtgärder eller stödprogram) i rekommendationerna. Utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska grundas på en uppsättning standardvillkor, exempelvis bedömningen av energibesparingar och underliggande energipriser och räntesatser för investeringar som är nödvändiga för att genomföra rekommendationerna. De uppgifter, värden och beräkningsmetoder som används i utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska tydligt redovisas på energicertifikatet.

Motivering

Energicertifikaten bör ge allmänheten tydliga och lättbegripliga rekommendationer, och göra det möjligt att när som helst jämföra teoretiska lönsamhetsbedömningar baserade på de beräkningar som gjordes vid utfärdandet av energicertifikatet med konkreta förhållanden – och med hänsyn till förändringar i omvärlden (energiprisutvecklingen, räntesatser, kostnad för utrustning osv.) eller nya faktorer (offentliga bidrag, förväntad utnyttjandeperiod osv.).

Ändringsförslag 5

Artikel 12.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att se till att energicertifikatet visas på en framträdande plats som är klart synlig för allmänheten om en total användbar golvyta på över 250 m² i en byggnad, för vilken ett energicertifikat har utfärdats i enlighet med artikel 11.1, ofta besöks av allmänheten.	2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att se till att energicertifikatet visas på en framträdande plats som är klart synlig för allmänheten om en total användbar golvyta på över 250 m² i en byggnad, för vilken ett energicertifikat har utfärdats i enlighet med artikel 11.1, ofta besöks av allmänheten.

Motivering

Att energicertifikaten anslås i alla byggnader som allmänheten ofta besöker skulle få stor betydelse för att höja medvetenheten bland medborgarna om vikten av byggnaders energiprestanda.

Ändringsförslag 6

Artikel 15.2 b

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2 b. Rekommendationer om kostnadseffektiv förbättring av energiprestanda för systemet i byggnaden eller i delar av byggnaden. De rekommendationer som avses i b ska vara specifika för systemet och ska ge tydlig information om kostnadseffektiviteten i rekommendationerna. Utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska grundas på en uppsättning standardvillkor, exempelvis bedömningen av energibesparingar och underliggande energipriser och räntesatser för investeringar.	2 b. Rekommendationer om kostnadseffektiv förbättring av energiprestanda för systemet i byggnaden eller i delar av byggnaden. De rekommendationer som avses i b ska vara specifika för systemet och ska ge tydlig information om kostnadseffektiviteten och uppskattad återbetalningstid (exklusive ekonomiska stimulansåtgärder eller stödprogram) i rekommendationerna. Utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska grundas på en uppsättning standardvillkor, exempelvis bedömningen av energibesparingar och underliggande energipriser och räntesatser för investeringar. De uppgifter, värden och beräkningsmetoder som används i utvärderingen av kostnadseffektiviteten ska tydligt redovisas i inspektionsrapporten.

Motivering

Inspektionsrapporterna bör ge allmänheten tydliga och lättbegripliga rekommendationer, och göra det möjligt att när som helst jämföra teoretiska lönsamhetsbedömningar baserade på de beräkningar som gjordes vid upprättandet av inspektionsrapporten med konkreta förhållanden – och med hänsyn tagen till förändringar i omvärlden (energiprisutvecklingen, räntesatser, kostnad för utrustning osv.) eller nya faktorer (offentliga bidrag, förväntad utnyttjandeperiod osv.).

Ändringsförslag 7

Ny artikel 17a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	17a <u>Utbildning</u> 1. <u>Medlemsstaterna bör, i samordning med regionala och lokala myndigheter och aktörer, vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa utbildning av alla som arbetar inom byggsektorn i fråga om ny teknik, nya metoder och material som gör det möjligt att förbättra energiprestandan i nya och befintliga byggnader. I det sammanhanget ska medlemsstaterna säkerställa ett lämpligt fortbildningsutbud, öppet för alla redan aktiva yrkesverksamma. Medlemsstaterna ska också se till att kursplanerna för utbildning av blivande yrkesverksamma ska ses över och regelbundet uppdateras i detta avseende. Medlemsstaterna ska, i samordning med regionala och lokala myndigheter och aktörer, också säkerställa ett utbildningsutbud som är tillgängligt för alla och har tillräcklig kapacitet för att klara utbildning av ett lämpligt antal sakkunniga, auktoriserade för utfärdande av energicertifikat och för inspektion av tekniska system i enlighet med artiklarna 13 och 14 i det här direktivet.</u> 2. <u>Medlemsstaterna ska rapportera om de initiativ som har tagits och de resultat som har uppnåtts på utbildningsområdet i enlighet med punkt 1 i den här artikeln, samt om nya åtgärder som de planerar att vidta vid behov. För rapporten ska medlemsstaterna i samarbete med regionala och lokala myndigheter och aktörer undersöka vilka utbildningsbehov som behöver tillgodoses för att uppfylla bestämmelserna i det här direktivet. Medlemsstaterna ska jämföra sina egna beslutade eller planerade initiativ och resultaten av dessa, med beaktande av slutsatserna från undersökningen.</u> 3. <u>Medlemsstaterna ska i nära samarbete med regionala och lokala myndigheter och aktörer utarbeta de rapporter som åsyftas i punkt 2 i den här artikeln, och lämna in dem senast den 30 juni 2011. Därefter ska en ny rapport inlämnas vart tredje år. Den rapporten kan ingå i de nationella handlingsplaner för energieffektivitet som föreskrivs i artikel 14.2 i direktiv 2006/32/EG. Kommissionen ska offentliggöra en rapport om medlemsstaternas framsteg på yrkesutbildningsområdet. Den rapporten ska innehålla en jämförelse av de nationella undersökningarna av utbildningsbehoven. Vid behov ska den också innehålla rekommendationer och riktlinjer för yrkesutbildningsområdet i linje med det här direktivet.</u>

Motivering

Möjligheterna till ett framgångsrikt genomförande av det här direktivet kräver avsevärda utbildningssatsningar. Dessa bör definieras och göras obligatoriska genom direktivet, inbegripet definition av mål och rapporteringsplikt.

Ändringsförslag 8

Artikel 19

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att informera ägare av eller hyresgäster i byggnader eller delar av dessa om de olika metoder som bidrar till förbättrad energiprestanda. I synnerhet ska medlemsstaterna ge ägarna av eller hyresgästerna i byggnader information om energicertifikat och inspektionsrapporter, om deras syfte och mål, om kostnads-effektiva sätt att förbättra byggnadens energiprestanda och om finansiella konsekvenser på medellång och lång sikt om ingen åtgärd vidtas för att förbättra byggnadens energiprestanda.	Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att informera ägare av eller hyresgäster i byggnader eller delar av dessa om de olika metoder som bidrar till förbättrad energiprestanda. I synnerhet ska medlemsstaterna ge ägarna av eller hyresgästerna i byggnader information om energicertifikat och inspektionsrapporter, om deras syfte och mål, om kostnads-effektiva sätt att förbättra byggnadens energiprestanda och om finansiella konsekvenser på medellång och lång sikt om ingen åtgärd vidtas för att förbättra byggnadens energiprestanda. <u>Det ska finnas krav på att medlemsstaterna i ett tidigt skede involverar de lokala myndigheterna och samråder med dessa i syfte att utveckla program för information och ökad medvetenhet.</u>

Motivering

Bestämmelserna i det omarbetade direktivet påverkar de lokala myndigheterna på många sätt eftersom dessa ansvarar för planering samt äger och förvaltar ett stort antal byggnader av olika slag, inklusive subventionerade bostäder. De lokala myndigheternas närhet till medborgarna ger dem också en viktig roll när det gäller att tillhandahålla information och incitament för att uppmuntra hyresgäster och ägare att förbättra byggnadernas energiprestanda och ändra sitt energikonsumtionsmönster. De lokala myndigheterna har stor erfarenhet och sakkunskap.

Bryssel den 21 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”förslag till beslut om inrättande av programmet media mundus”

(2009/C 200/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ till att inrätta programmet Media Mundus.
- ReK anser att införandet och genomförandet av ett program för utvidgat internationellt samarbete inom den audiovisuella sektorn, som syftar till att stärka både de kulturella och de kommersiella förbindelserna mellan EU:s och tredjeländers filmindustri, är den bästa lösningen mot bakgrund av dagens utmaningar. Dessa utmaningar hör samman med förändringarna på det internationella audiovisuella området.
- Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll i främjandet av lokala och regionala audiovisuella verk, genom att väsentligen stärka den audiovisuella produktionen och aktivt medverka till att främja den kulturella mångfalden och den interkulturella dialogen.
- ReK understryker att den audiovisuella sektorn, såsom framgår av ovanstående, inte endast är en bransch med stor betydelse för utvecklingen, konkurrenskraften och sysselsättningen, utan även en nyckelsektor som bevarar och främjar den lokala och regionala kulturella identiteten och mångfalden. Denna särart gör att den är en av de främsta faktorerna för utvecklingen av europeiska samhällsvärderingar och fungerande demokratiska samhällen, eftersom de audiovisuella verken kan spela en betydande roll för formandet av den europeiska identiteten.

Föredragande: Ioannis Sgouros (EL-PSE), prefekt i departementet Aten

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av ett program för audiovisuellt samarbete med yrkesverksamma från tredjeländer (Media Mundus)

KOM(2008) 892 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. ReK välkomnar Europeiska kommissionens initiativ till att inrätta programmet Media Mundus.
2. Kommittén välkomnar följaktligen kommissionens förslag "till ett stödprogram för att främja ett samarbete mellan yrkesverksamma inom den europeiska audiovisuella industrin och deras motsvarigheter i tredjeländer till ömsesidig nytta för alla deltagare".
3. ReK anser att införandet och genomförandet av ett program för utvidgat internationellt samarbete inom den audiovisuella sektorn, som syftar till att stärka både de kulturella och de kommersiella förbindelserna mellan EU:s och tredjeländers filmindustri, är den bästa lösningen mot bakgrund av dagens utmaningar. Dessa utmaningar hör samman med förändringarna på det internationella audiovisuella området och beror framför allt på den tekniska utvecklingen samt på de strukturella brister som påverkar spridningen av europeiska audiovisuella verk till marknader i tredjeländer och hindrar den europeiska audiovisuella sektorn att dra nytta av internationella möjligheter, vilket gör att dess konkurrenskraft hotas.
4. ReK understryker att det behövs internationellt samarbete inom den audiovisuella sektorn. Det behövs även skydd och främjande av den kulturella mångfalden och de kulturella uttrycken, i enlighet med den Unesco-konvention som Europeiska gemenskapen och tretton medlemsstater ratificerade den 18 december 2006.
5. ReK menar att kommissionens beslut är särskilt viktigt eftersom EU:s befintliga stödprogram för den audiovisuella sektorn (Media 2007, Euromed Audiovisual II eller filmprogrammet inom ramen för EU-AVS) inte kan hantera alla de utmaningar som följer av den snabba internationaliseringen av den audiovisuella sektorn (vilket beror på att de inrättats för att främja ett samarbete inom Europeiska unionen eller på att de fyller ett utvecklingspolitiskt snarare än ett näringspolitiskt behov).
6. Kommittén anser dessutom att de yrkesverksammans stora gensvar på det öppna samråd via internet som hölls mellan den 10 april och den 25 juni 2008, är ett tecken på att programmet Media Mundus verkligen behövs.
7. ReK anser det också betydelsefullt att de insatser som visade sig vara högst prioriterade efter det öppna samrådet var utbildning, underlättande av samproduktioner och spridning av audiovisuella verk samt filmkompetens.
8. Kommittén instämmer i slutsatsen från konsekvensanalysen, dvs. "att skapandet av ett nytt instrument är det effektivaste och bästa sättet för att uppfylla de allmänna och särskilda målen och för att svara på de utmaningar som uppstår genom internationaliseringen av audiovisuella marknader".

De viktigaste målen för Media Mundus-programmet

9. ReK håller med om att Media Mundus kommer att medverka till att främja den europeiska audiovisuella sektorns konkurrenskraft på världsmarknaden och att programmet dessutom kommer att stärka EU:s kulturella och politiska roll internationellt. Kommittén anser att programmet i hög grad kommer att underlätta spridningen av audiovisuella verk internationellt och på detta sätt öka konsumenternas valmöjligheter, men även att det i stor utsträckning kommer att främja den kulturella mångfalden.
10. Kommittén tror att utbytet av marknadsinformation och tekniska kunskaper dessutom kommer att stärka konkurrenskraften hos både EU:s och tredjeländernas audiovisuella sektorer samt att allmänheten i högre grad kommer att efterfråga kulturell mångfald.
11. ReK understryker den särskilda betydelse som målet om att underlätta samproduktioner har, något som också de yrkesverksamma angav som en prioritering under det öppna samrådet.
12. ReK understryker dessutom att man bör tillämpa principen om positiv särbehandling för medlemsstater med ringa audiovisuell produktion. Kommittén anser alltså att man bör lägga särskild vikt vid de länder som inte har en hög andel producerade audiovisuella verk och som möter större hinder på grund av sin geografiska och språkliga särart.
13. Vi vill understryka att Media Mundus-programmet är ett medel för att främja den kulturella mångfalden och den interkulturella dialogen på europeisk och internationell nivå. ReK vill av denna anledning fästa uppmärksamheten på skillnaden mellan Media Mundus och andra EU-program för den audiovisuella sektorn som har liknande mål, men är koncentrerade på internationellt samarbete i syfte att främja den audiovisuella sektorns konkurrenskraft över världen.

14. Vi anser att programmets funktionssätt är positivt eftersom det grundas på principen om ömsesidig nytta, dvs. på gemensamma förslag på insatser i samarbete med yrkesverksamma från tredjeländer.

15. Vi anser att villkoret att endast finansiera verk som härrör från samarbetsprojekt är bra, eftersom man på detta sätt säkrar att internationella nätverk byggs upp.

16. Kommittén ställer sig dock tveksam till bestämmelsen om att "varje projekt måste ha minst tre partner".

17. När det gäller finansieringen av projekten vill kommittén understryka att de byråkratiska förfarandena och formaliteterna för inlämningen av förslag, uppbyggandet av nätverkssamarbete, genomförande och rapportering bör begränsas till ett minimum.

18. När det gäller förfarandet för att välja ut vilka projekt som ska få finansiering betonar ReK även att man måste garantera fullständig öppenhet och insyn och följaktligen mer i detalj fastställa urvalskriterierna.

Allmänna kommentarer om Media Mundus-programmets mål

19. Regionkommittén understryker att Media Mundus är ett viktigt redskap för att hantera problemet med fragmenteringen av den europeiska audiovisuella industrin, genom att programmet främjar initiativ till nätverksarbete och samarbete för alla som är verksamma inom den audiovisuella sektorn. Vi anser därför att programmet även är ett bra tillfälle att stärka de små och medelstora företagens ställning.

20. Vi bedömer följaktligen att man bör lägga vikt både vid att skapa specialiserade arbetstillfällen och vid en mer omfattande utbildning för yrkesverksamma när det gäller planering, sändningsteknik, spridning, internationell försäljning och främjande av audiovisuella verk.

21. ReK anser vidare att främjandet av utbyte av information och tekniska kunskaper mellan yrkesverksamma i betydande grad underlättar skapandet av nätverkssamarbete och tillgången till utländska marknader, men även att det leder till långvariga samarbetsrelationer och på detta sätt stärker både den europeiska audiovisuella industrins konkurrenskraft och EU:s kulturella och politiska roll internationellt.

22. Kommittén tror att Media Mundus på ett avgörande sätt kommer att medverka till att förbättra spridningen av audiovisuella verk internationellt, men även till att öka den allmänna efterfrågan på större kulturell mångfald när det gäller det audiovisuella innehållet.

23. Kommittén understryker i anslutning till ovanstående vilken positiv betydelse det har om ett audiovisuellt verk visas fler gånger eller visas på exklusiva förhandsvisningar.

24. Vi anser alltså att Media Mundus kan fungera som en uppmaning för biografägare både i Europa och i tredjeländer, så att de på varsitt håll förbättrar planeringen och visningsförhållandena, t.ex. längre visningstid, mer filmreklam och fler exklusiva förhandsvisningar av audiovisuella verk.

25. ReK anser att man på motsvarande sätt kan komma att få en ökning av sändningarna och en förbättring av förhållandena för tv-utsändning av europeiska audiovisuella verk på kanaler i tredjeländer, och tvärtom, för audiovisuella verk från tredjeländer i europeiska kanaler.

26. Vi uppskattar även att kommissionen prioriterar de unga eftersom de utgör framtiden för den europeiska audiovisuella sektorn. Genom att stödja verk av unga begåvade europeiska film- och tv-skapare säkerställer Media Mundus på detta sätt att man hittar nya talanger, ungdomars rörlighet och förvärvande av kunskaper om europeisk och internationell marknad, samtidigt som man genom programmet tillämpar kunskapsekonomin och den interkulturella dialogen i praktiken.

27. Kommittén understryker att det genom den roll som nya filmskapare spelar åter står klart att det vore bra om Media Mundus både fungerade som utbildningsprogram och medverkade till att locka en ännu större yngre publik till visningarna av audiovisuella verk.

28. Vi anser vidare att den audiovisuella sektorn i hög grad medverkar till den europeiska kreativa kunskapsbaserade ekonomin och att den spelar en viktig roll för att främja den kulturella mångfalden och pluralismen.

29. ReK understryker att kultursektorn utan tvivel i stor utsträckning medverkar till att uppnå Lissabonmålen och att den sålunda inte bör behandlas endast som en ekonomisk tillgång. Lika viktigt är kulturens betydelse för att skapa en dynamisk och livskraftig miljö, vilket är en förutsättning för människans välfärd och utveckling ⁽¹⁾.

Lokala och regionala myndigheters roll

30. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll i främjandet av lokala och regionala audiovisuella verk, genom att väsentligen stärka den audiovisuella produktionen och aktivt medverka till att främja den kulturella mångfalden och den interkulturella dialogen.

⁽¹⁾ Yttrande från Regionkommittén om "En europeisk agenda för en kultur i en alltmer globaliserad värld", meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en europeisk agenda för kultur i en alltmer globaliserad värld, KOM(2007) 242 slutlig, Cdr 172/2007 fin, s. 1. Finns på: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:053:0025:0028:SV:PDF>.

31. Genom att stödja lokala och regionala producenter av audiovisuella verk skulle de lokala och regionala myndigheterna dessutom, i kombination med den nationella produktionen, kunna medverka till att balansera massproduktionen av filmer från tredjeländer.

32. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna även kan spela en avgörande roll inom utbildningen när det gäller ekonomiskt stöd till kulturorganisationer och kulturarbetare.

33. ReK understryker vidare att de lokala och regionala myndigheterna på detta sätt även kan medverka till att stärka de små och medelstora företagen, genom att höja den fragmenterade europeiska audiovisuella sektorns konkurrenskraft och samtidigt säkerställa livskraften hos dessa företag.

34. Vi tror även att de lokala och regionala myndigheterna kan spela en viktig roll både för att utbilda unga filmskapare och för att locka en större yngre publik till visningar av audiovisuella verk som främjar den kulturella mångfalden och den interkulturella dialogen.

35. Kommittén anser sålunda att de lokala och regionala myndigheterna på ett avgörande sätt kan medverka både till produktion av audiovisuella verk på lokal och regional nivå och till skapandet av en stark europeisk identitet, i synnerhet bland ungdomar.

36. Vi anser att de lokala och regionala myndigheterna genom att anordna festivaler, temaföreställningar och utbildningsseminarier kan ta betydelsefulla initiativ och spela en viktig roll när det gäller att göra den audiovisuella sektorn till en faktor av yppersta betydelse för kulturskapandet, framväxandet av en mångkulturell europeisk identitet och stödet till filmutbildningen, i synnerhet för den unga publiken.

37. Kommittén bedömer att det i ett bredare perspektiv gynnar Media Mundus att det i artikel 7 läggs till en särskild hänvisning till den roll som de lokala och regionala myndigheterna uppmanas att spela genom särskilda program och insatser som syftar till att stärka EU-marknadens konkurrenskraft. I detta sammanhang anser vi det dessutom vara till nytta och särskilt användbart att stärka och förnya de Media-kontor som finns på regional nivå och som är en grundläggande källa till information för EU-medborgarna när det gäller utvecklingen inom den audiovisuella sektorn.

38. ReK understryker samtidigt att det i direkt anslutning till ovanstående också skulle vara till nytta att i högre grad inbegripa de lokala och regionala myndigheterna i strävan efter samarbete med de olika nätverken inom den audiovisuella industrin, samt att stärka de regionala konsortier, i synnerhet vad gäller utbildning, produktion och distribution av audiovisuella verk.

39. ReK understryker att den audiovisuella sektorn, såsom framgår av ovanstående, inte endast är en bransch med stor betydelse för utvecklingen, konkurrenskraften och sysselsättningen, utan även en nyckelsektor som bevarar och främjar den lokala och regionala kulturella identiteten och mångfalden. Denna särart gör att den är en av de främsta faktorerna för utvecklingen av europeiska samhällsvärderingar och fungerande demokratiska samhällen, eftersom de audiovisuella verken kan spela en betydande roll för forandet av den europeiska identiteten.

Särskilda kommentarer och förslag

40. ReK anser att Media Mundus-programmet är särskilt betydelsefullt eftersom det binder samman främjandet av kulturen med stärkandet av konkurrenskraften, dvs. det kommersiella och ekonomiska värdet, i den europeiska audiovisuella sektorn. Samtidigt fastställs det att den europeiska audiovisuella industrin har en internationell dimension, på ett mycket mer effektivt och målinriktat sätt än vad som skedde i Media International-programmet, som kan anses vara en föregångare till Media Mundus.

41. ReK konstaterar att programmet börjar som ett program med kort löptid (2011–2013) och med en begränsad budget (15 miljoner euro, varav 13,5 miljoner avsätts till insatser). Detta innebär att varken tiden eller pengarna tillåter att många initiativ tas eller att ett stort antal insatser genomförs.

42. Vi tror och hoppas dock att resultaten kommer att vara vägledande och att de kommer att uppskattas på ett positivt sätt, inte bara i syfte att fortsätta programmet, utan också för dess kommande finansiering.

43. Kommittén understryker att det är nödvändigt att lägga vikt vid programmets kommunikationsstrategi och anser att en viktig roll kan spelas av både lokala och regionala myndigheter när det gäller att sprida kunskap om det. I detta sammanhang anser vi att samarbetet mellan Media-kontoren och sammanslutningar och organ för yrkesverksamma inom den audiovisuella sektorn är av stor betydelse, men även samarbetet med ACE (sammanslutningen för europeiska filmarkiv), FIAF (det internationella förbundet för filmarkiv) och de nationella filmarkiven.

44. Vi vill även understryka att man bör lägga särskild vikt vid utbildningsdimensionen i Media Mundus, om inte nu direkt, så i programmets kommande fas. Denna bör vara mer omfattande än att bara röra utbildning av yrkesverksamma och även riktas till unga studenter. Detta mål kan uppnås både i samarbete med andra Media-program och med Media-kontoren, som har utvecklat liknande verksamhet för andra program, samt med universitet, institutionerna för filmstudier och filmarkiven som kommer i kontakt med studenter, forskare och yrkesverksamma inom sektorn. För övrigt kan utbildningsinsatser och tematiska workshop bli en betydande källa till information, men även vara ett värdefullt tillfälle till att möta och lära känna yrkesverksamma från EU och tredjeländer.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag I

Artikel 3.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(3) <i>uropeiskt verk</i> : audiovisuella verk med ursprung i de länder som avses i artikel 2.1–2.3.	(3) <i>uropeiskt verk</i> : audiovisuella verk med ursprung i de länder som avses i artikel 2.1–2.3, <u>med särskild vikt lagd vid lokala och regionala audiovisuella produktioner.</u>

Motivering

ReK bör fästa uppmärksamheten på att lokala och regionala tillhandahållare av medietjänster precis som public service-aktörer har ett tydligt socialt och kulturellt ansvar och ett åtagande att erbjuda tjänster till medborgarna. När det gäller att främja den europeiska audiovisuella industrin, kan de med sin vanligen mer omfattande egenproduktion lämna ett direkt bidrag till sektorns utveckling och konkurrenskraft.

Ändringsförslag II

Artikel 5.2 b

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Att förbättra audiovisuella verks konkurrenskraft och gränsöverskridande distribution över hela världen.	Att förbättra audiovisuella verks konkurrenskraft och gränsöverskridande distribution över hela världen <u>genom stimulansåtgärder för att främja samarbete mellan företag som verkar på den audiovisuella marknaden både i Europa och i övriga världen.</u>

Motivering

Som framgått av särskilda studier och rådande förhållanden utgör bristerna i distributionssystemet det största hindret för europeiska filmers spridning på den internationella marknaden.

Ändringsförslag III

Artikel 5.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	d) <u>Särskild vikt bör läggas vid främjande av språklig mångfald, i synnerhet för mindre talade språk.</u>

Motivering

De nuvarande utmaningarna bör inte bara tas upp av EU och medlemsstaterna, utan också av lokala och regionala myndigheter. De berörs när det handlar om att hantera det kulturella och språkliga arvet, främja nya affärsmodeller i lokala kreativa branscher och media samt främja kreativt arbete som (del)finansieras av lokala kulturella eller medieinriktade institut eller organisationer.

Ändringsförslag IV

Artikel 6.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Att stärka kunskaperna hos yrkesverksamma i Europa och andra yrkesverksamma från de länder som avses i artikel 2.4 i syfte att förbättra deras förståelse av i synnerhet verksamhetsvillkoren, rättsliga ramar, finansieringssystem och samarbetsmöjligheter på deras respektive audiovisuella marknader för att, särskilt genom stipendier, på så sätt främja ett nätverkssamarbete och en utveckling av långsiktiga affärskontakter och att öka informations- och kunskapsnivån på de audiovisuella marknaderna i syfte att säkerställa och främja ett audiovisuellt samarbete mellan yrkesverksamma.	Att stärka kunskaperna hos yrkesverksamma i Europa och andra yrkesverksamma från de länder som avses i artikel 2.4 i syfte att förbättra deras förståelse av i synnerhet verksamhetsvillkoren, rättsliga ramar, finansieringssystem och samarbetsmöjligheter på deras respektive audiovisuella marknader för att, särskilt genom stipendier, på så sätt främja ett nätverkssamarbete och en utveckling av långsiktiga affärskontakter och att öka informations- och kunskapsnivån på de audiovisuella marknaderna i syfte att säkerställa och främja ett audiovisuellt samarbete mellan yrkesverksamma. I stipendierna bör behovet av att öka den fragmenterade europeiska audiovisuella sektorns konkurrenskraft på världsmarknaden ingå, men även behovet av att stärka produktionsstrukturen hos de små och medelstora företagen inom EU, som i praktiken utgör den europeiska marknadens ryggrad.

Motivering

Programmet Media Mundus har en stor potential för att skapa ekonomisk tillväxt och det ger tillfälle till att skapa högt kvalificerade arbetstillfällen inom den audiovisuella industrin. Små och medelstora företag bör vara involverade till fullo.

Ändringsförslag V

Artikel 7.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Att främja sökandet efter utländska partner för europeiska audiovisuella verk. Programmet ska stödja anordnandet av samproduktionsmarknader och evenemang för partnersökande (s.k. pitching) som syftar till att föra samma möjliga partner (manusförfattare, regissörer, producenter och distributörer).	Att främja sökandet efter utländska partner för europeiska audiovisuella verk. Programmet ska stödja anordnandet av samproduktionsmarknader och evenemang för partnersökande (s.k. pitching) som syftar till att föra samma möjliga partner (manusförfattare, regissörer, producenter och distributörer samt lokala och regionala aktörer inom den audiovisuella industrin).

Motivering

På det särskilda området audiovisuellt skapande kan regioner över hela Europa, med lämpligt stöd, bli en drivande kraft för originellt skapande och bevarande av den kulturella mångfalden samt bidra till den europeiska marknadens konkurrenskraft.

Ändringsförslag VI

Artikel 8.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Att främja anordnandet av evenemang och filmkompetensinitiativ, som särskilt riktar sig till unga tittare, som syftar till att marknadsföra mångfalden av audiovisuella verk och öka tittarnas efterfrågan på ett kulturellt varierat audiovisuellt innehåll över hela världen.	Att främja anordnandet av evenemang och filmkompetensinitiativ, som särskilt riktar sig till unga tittare, som syftar till att marknadsföra mångfalden av audiovisuella verk och öka tittarnas efterfrågan på ett kulturellt varierat audiovisuellt innehåll över hela världen. Finansiellt stöd bör uttryckligen ges till främjandet av lokala och regionala audiovisuella festivaler, som spelar sin egen viktiga roll genom att främja den interkulturella dialogen och den kulturella mångfalden.

*Ändringsförslag VII***Artikel 12.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Kommissionen skall biträdas av en kommitté, som består av företrädare för medlemsstaterna med en företrädare för kommissionen som ordförande.	Kommissionen skall biträdas av en kommitté som består av företrädare för medlemsstaterna <u>samt för lokala och regionala myndigheter</u> , och som har en företrädare för kommissionen som ordförande.

Bryssel den 21 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”lösningar för att uppnå interoperabilitet mellan offentliga förvaltningar i EU (ISA)”

(2009/C 200/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ att föra vidare de tidigare programmen genom ett program för lösningar för att uppnå interoperabilitet mellan offentliga förvaltningar (ISA).
- ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna bör delta i ett brett samarbete för att förbättra interoperabiliteten i offentlig förvaltning och effektiviteten i tillhandahållandet av offentliga tjänster.
- Kommittén betonar att programmet inte får isolera EU:s offentliga förvaltningar från omvärlden, och föreslår därför att interoperabilitetsnormer utvecklas på grundval av ett omfattande internationellt samarbete.
- ReK noterar att utbyte av goda metoder mellan regioner och lokala myndigheter inte bara skulle vara värdefullt, utan borde utgöra en central del av ISA-programmet.

Föredragande: Veronica Ioniță (RO-PPE), borgmästare i Gorgota

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om lösningar för att uppnå interoperabilitet mellan offentliga förvaltningar i EU (ISA)

KOM(2008) 583 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ att föra vidare det tidigare programmet för elektroniskt datautbyte mellan förvaltningar (IDA-programmet) och programmet om driftskompatibla alleuropeiska e-förvaltningstjänster för offentliga förvaltningar, företag och medborgare (IDABC) genom ett program för lösningar för att uppnå interoperabilitet mellan offentliga förvaltningar (ISA). De två ursprungliga programmen har gett ett tydligt mervärde till informationsutbytet mellan förvaltningar, och det nya programmet kommer absolut att bidra till den lokala och regionala utvecklingen genom att underlätta utbyte av idéer och erfarenheter på olika områden som sysselsättning, fiskeri, jordbruk, hälsovård, konsumentskydd samt rättsliga och inrikes frågor.

2. Kommittén vill understryka de lokala och regionala förvaltningarnas betydelse, i linje med i2010-strategin för ett europeiskt informationssamhälle för tillväxt och sysselsättning, eftersom dessa förvaltningar utgör en motor för ekonomisk tillväxt på lokal nivå.

3. ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna inte bara bör betraktas som användare av alleuropeiska e-tjänster, utan också som viktiga tillhandahållare av tjänster på områden som behandlas i förslaget.

4. Kommittén anser emellertid att kommissionen borde fokusera mer på nätverksprocesserna mellan europeiska offentliga förvaltningar på alla nivåer, något som borde erkännas på nationell nivå av medlemsstaterna med tanke på de svårigheter som uppstått tidigare på grund av skillnader i kultur och politiska arbetsätt, språkliga hinder eller budgetfrågor.

5. ReK anser därför att de lokala och regionala myndigheterna bör delta i ett brett samarbete för att förbättra interoperabiliteten i offentlig förvaltning och effektiviteten i tillhandahållandet av offentliga tjänster.

6. Kommittén betonar att programmet inte får isolera EU:s offentliga förvaltningar från omvärlden, och föreslår därför att interoperabilitetsnormer utvecklas på grundval av ett omfattande internationellt samarbete.

7. Regionkommittén vill påpeka att olika gemenskapsprogram (IST, eTen och eContent) har varit kopplade till tidiga versioner av IDABC. Samarbete med nu aktuella program (sjunde ramprogrammet, ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation, strukturfonderna) kan bidra med värdefulla resurser.

8. ReK noterar att utbyte av goda metoder mellan regioner och lokala myndigheter inte bara skulle vara värdefullt, utan borde utgöra en central del av ISA-programmet.

9. Kommittén uppmanar kommissionen att på ett bättre sätt utvärdera hur relevanta ISA-programmets mål och åtgärder är för de lokala och regionala myndigheterna.

10. Regionkommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öronmärka resurser till de nationella, lokala och regionala myndigheter som ansvarar för att genomföra ISA-programmet, vilket även innefattar anslag till fortbildning av tjänstemän inom den offentliga förvaltningen. Detta kommer att ge programmet bättre möjligheter att tillgodose EU-medborgarnas behov.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

Skäl 11

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
ISA-programmet bör baseras på erfarenheterna från IDA- och IDABC-programmen, vilka har visat att ett samordnat tillvägagångssätt kan bidra till snabbare resultat som håller högre kvalitet och uppfyller verksamhetskraven, genom att gemensamma lösningar inrättas och tas i drift i samarbete med medlemsstaterna. Dessa verksamheter har redan bidragit avsevärt till att säkra interoperabiliteten till stöd för elektroniskt utbyte av information mellan offentliga förvaltningar i EU och fortsätter att göra det.	ISA-programmet bör baseras på erfarenheterna från IDA- och IDABC-programmen, <u>vilka. Resultaten från halvtidsöversynen av genomförandet av IDABC-programmet, där man granskade programmets relevans, genomslagskraft, effektivitet, nytta och enhetlighet, bör också beaktas. Särskild tonvikt bör läggas vid behoven hos dem som använder programmet.</u> Erfarenheterna har visat att ett samordnat tillvägagångssätt kan bidra till snabbare resultat som håller högre kvalitet och uppfyller verksamhetskraven, genom att gemensamma lösningar inrättas och tas i drift i samarbete med medlemsstaterna. Dessa verksamheter har redan bidragit avsevärt till att säkra interoperabiliteten till stöd för elektroniskt utbyte av information mellan offentliga förvaltningar i EU och fortsätter att göra det.

Motivering

Eftersom ISA-programmet är en uppföljning av det tidigare IDA-programmet och det nuvarande IDABC, som löper till slutet av år 2009, skulle det vara till nytta om man kunde beakta resultaten av de båda programmen för att skapa en grundval för det framtida genomförandet av ISA. Kommittén rekommenderar att så sker. Kommissionens utvärderings- och genomföranderapporter bör därför göras tillgängliga för bedömning.

Ändringsförslag 2

Skäl 27a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>Det vore lämpligt att ytterligare utforska förenligheten med strukturfonderna och möjligheterna till samfinansiering från dessa fonder så att en gemensam ram och allmänna verktyg som inrättats eller förbättrats i anslutning till ISA-programmet kan användas.</u>

Motivering

Inrättande och förbättringar av gemensamma ramar och allmänna verktyg ska finansieras genom ISA-programmet, medan användningen av sådana ramar och verktyg ska finansieras av användarna. Möjligheterna att använda samfinansiering från strukturfonderna bör därför utforskas ytterligare.

Ändringsförslag 3

Artikel 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2) Syftet med ISA-programmet är att stödja samarbetet mellan offentliga förvaltningar i EU genom att underlätta en effektiv gräns- och sektorsöverskridande elektronisk kommunikation mellan sådana förvaltningar för att kunna tillhandahålla elektroniska offentliga tjänster som stöder genomförandet av gemenskapens politik och verksamheter.	2) Syftet med ISA-programmet är att stödja samarbetet mellan offentliga förvaltningar i EU, <u>inbegripet lokala och regionala förvaltningar</u> , genom att underlätta en effektiv gräns- och sektorsöverskridande elektronisk kommunikation mellan sådana förvaltningar för att kunna tillhandahålla elektroniska offentliga tjänster som stöder genomförandet av gemenskapens politik och verksamheter.

Motivering

Enligt Lissabonstrategin är det ett centralt mål att främja ett informationssamhälle där alla är delaktiga, som är regionalt och socialt rättvist och som utnyttjar IKT för att öka konkurrenskraften och förbättra de offentliga tjänsterna, och detta uppnås bäst genom de lokala och regionala myndigheterna. Vi anser därför att det är viktigt att betona de lokala och regionala förvaltningarnas deltagande.

Ändringsförslag 4

Artikel 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	h) <u>Europeiska offentliga förvaltningar</u> : alla offentliga organ på central, regional och lokal nivå som erkänns i den nationella lagstiftningen i EU:s medlemsstater.

Motivering

Utöver de definitioner som redan finns i artikel 2 anser vi att det vore lämpligt att införa en ny definition av *Europeiska offentliga förvaltningar*, med tanke på den roll den offentliga förvaltningen får genom föreliggande beslut.

Ändringsförslag 5

Artikel 3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	d) <u>ett flerdimensionellt tillvägagångssätt som omfattar tekniska aspekter som ger förvaltningarna möjlighet att genomföra denna förbättring.</u>

Motivering

Utöver den verksamhet som föreslås vore det lämpligt att standardisera de tekniska aspekterna om vi tar hänsyn till de olika tjänster som förvaltningarna tillhandahåller.

Ändringsförslag 6

Artikel 8

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4) För att undvika dubbelarbete och påskynda inrättandet av lösningar ska resultat som uppnåtts inom ramen för andra relevanta initiativ på gemenskaps- och medlemsstatsnivå beaktas där så är tillämpligt. För att uppnå största möjliga synergier och se till att relevanta insatser kombineras och kompletterar varandra ska åtgärderna där så är tillämpligt samordnas med andra relevanta gemenskapsinitiativ.	4) För att undvika dubbelarbete och påskynda inrättandet av lösningar ska resultat som uppnåtts inom ramen för andra relevanta initiativ på gemenskaps- och medlemsstatsnivå beaktas där så är tillämpligt. För att uppnå största möjliga synergier och se till att relevanta insatser kombineras och kompletterar varandra ska åtgärderna där så är tillämpligt samordnas med andra relevanta gemenskapsinitiativ. <u>Utbyte av goda metoder mellan offentliga förvaltningar bör uppmuntras på alla sätt.</u>

Motivering

För att uppnå bästa möjliga resultat och kunna tillhandahålla effektiva myndighetstjänster skulle lokala och regionala myndigheter kunna lära sig av varandra genom att dela med sig av goda erfarenheter och samtidigt förbättra samordningsmekanismerna och arbeta med gränsöverskridande interoperabilitetsfrågor.

Ändringsförslag 7

Artikel 12

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1) Kommissionen ska biträdas av en kommitté med benämningen kommittén för gränsöverskridande interoperabilitet (committee on Cross-border InterOperability, nedan kallad CIO-kommittén) som ska bestå av företrädare för medlemsstaterna och ledas av kommissionen.	1) Kommissionen ska biträdas av en kommitté med benämningen kommittén för gränsöverskridande interoperabilitet (committee on Cross-border InterOperability, nedan kallad CIO-kommittén) som ska bestå av företrädare för medlemsstaterna, <u>inbegripet en företrädare för regionala myndigheter och en från lokala myndigheter</u> , och ledas av kommissionen.

Motivering

Deltagande från regionala och lokala myndigheter i kommittén skulle främja genomförandet av de mål som anges i artikel 1 eftersom offentliga tjänster i Europa i huvudsak tillhandahålls av regionala och lokala myndigheter, och det är dessa tjänster som är viktiga i det dagliga livet och för företagens och de enskildas fria rörlighet.

Ändringsförslag 8

Artikel 14

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2) Samarbete med andra tredjeländer och internationella organisationer ska uppmuntras, särskilt inom ramen för Europa-Medelhavspartnerskapet och med grannländer, särskilt länderna på västra Balkan. Kostnaderna för detta ska inte täckas av ISA-programmet.	2) Samarbete med andra tredjeländer och internationella organisationer ska uppmuntras, särskilt inom ramen för Europa-Medelhavspartnerskapet och med grannländer, särskilt länderna på västra Balkan <u>och länderna i Svartahavs- och Östersjöregionerna</u> . Kostnaderna för detta ska inte täckas av ISA-programmet.

Motivering

Det bör inte finnas några strikta begränsningar vad avser samarbetet med partner utanför EU, men kostnaderna för deras deltagande ska täckas av egna resurser.

Bryssel den 21 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”patientsäkerhet”

(2009/C 200/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- En bättre definition av de lokala och regionala myndigheternas roll inom de föreslagna insatserna som överensstämmer med deras roll inom nationell lagstiftning om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster.
- En bättre definition av medborgarnas och deras sammanslutningars deltagande i de planerings- och beslutsprocesser som rör riskhanteringen.
- Tillfogande av en hänvisning till processer, indikatorer och standarder för riskhantering och patientsäkerhet i systemen för godkännande, ackreditering och certifiering av hälso- och sjukvårdsinstitutioner.
- Fastställande av särskilda kanaler för rättslig och lagstiftningsmässig säkerhet som främjar vårdpersonalens rapportering av misstag, avvikande händelser och tillbud.
- Införande av riskhantering och patientsäkerhet i (hög)skolornas läroplaner och inom fortbildningen för läkarstuderande och annan vårdpersonal.
- Infogande av tilläggsrekommendationer som kan stärka det arbete som redan pågår inom vissa vetenskapliga kommittéer med att kartlägga lagstiftningsinstrument och förfaranden som särskilt avser säker användning av läkemedel.

Föredragande: Piero Marrazzo (IT–PSE), Regionpresident i Latium

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om patientsäkerhet och förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner

KOM(2008) 836 slutlig

Förslag till rådets rekommendation om patientsäkerhet och förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner

KOM(2008) 837 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänna rekommendationer

1. Regionkommittén framhåller att kommittén själv vid flera tillfällen visat engagemang och intresse för detta ämne och uppmanat kommissionen att lägga fram särskilda förslag genom att hävda att "ett strukturerat och samordnat samarbete på EU-nivå som syftar till erfarenhetsutbyte, utbyte av kunskap samt forskning rörande utvecklingen inom medicinsk teknologi kan medföra ett tydligt mervärde för medlemsstaterna" (se ReK:s yttrande 153/2004 fin).

2. ReK noterar att andra organisationer som WHO, OECD och Europarådet också tagit upp och behandlat frågan om säkerheten inom hälso- och sjukvården.

3. ReK noterar att kommissionens förslag följer samma tankegång och poängterar medlemsstaternas aktiva medverkan i frågan genom att framhålla subsidiariteten som en avgörande faktor för att helt och fullt förstå denna fråga och som det lämpligaste instrumentet för att lösa den.

4. Kommittén anser att kommissionen genom att välja att främja ett ökat samarbete mellan medlemsstaterna genom ett meddelande från kommissionen och en rekommendation från rådet hör samman Regionkommitténs begäran.

5. Vi noterar att kommissionens meddelande och förslaget till rådets rekommendation om patientsäkerhet helt rätt syftar till att uppnå ett politiskt åtagande från samtliga EU-länder, så att medlemsstaterna enskilt eller tillsammans med kommissionens stöd ska tillämpa de föreslagna rekommendationerna och vidta konkreta åtgärder för att förbättra patientsäkerheten.

6. Vi anser att de viktigaste inslagen i förslaget hänger tätt samman med följande:

— Den politiska tyngd och synlighet som patientsäkerheten får tack vare ett specifikt gemenskapsförslag.

— Möjligheten att öka medlemsstaternas kunskap om frågan genom att bygga ut databaser som innehåller uppgifter som samlats in på ett enhetligt sätt och som är gemensamma.

— Möjligheten för de enskilda medlemsstaterna att ömsesidigt utbyta bästa praxis för en ökad och stärkt patientsäkerhet.

7. ReK noterar att initiativet inte fråntar medlemsstaterna någon som helst befogenhet på hälso- och sjukvårdsområdet, eftersom rådets rekommendation är ett rättsligt instrument som lämnar medlemsstaterna tillräcklig frihet att som i dag bygga upp sina egna sjukvårdssystem på nationell, regional och lokal nivå.

Allmänna kommentarer till förslaget och rekommendationen

8. Av flera rapporter framgår att EU-medborgarna i stor utsträckning ser säkerheten vad gäller diagnoser och vård och risken att drabbas av en vårdskada som en av de viktigaste frågorna, inte bara när det gäller deras egen eller deras närståendes hälsa, utan också säkerheten i allmänhet.

9. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna i många statliga regelverk är direkt ansvariga för tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster och därför är särskilt intresserade av en förbättring av systemen för säkerhet och kvalitet i hälso- och sjukvården.

10. Vi anser att de negativa konsekvenserna av vårdskador direkt återverkar på allmänhetens uppfattning om kvaliteten och säkerheten hos de erbjudna tjänsterna, som i många medlemsstater är ett av de viktigaste kriterierna för hur medborgarna bedömer de lokala och regionala myndigheternas effektivitet.

11. För de myndigheter som är direkt ansvariga för tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster utgör de allt fler vårdskadorna och det ökande antalet rättstvister ett problem som inte bara är etiskt, socialt och hälsorelaterat utan också ekonomiskt, eftersom försäkringspremierna stiger och kostnaderna för skadesättning till de drabbade tenderar att öka.

12. Även om det redan finns sektorsspecifika initiativ (säkerheten för läkemedel och medicinsk apparatur, resistens mot antimikrobiella medel m.m.) är det inom flera sektorer för patientsäkerhet och förebyggande av risker i vården värdefullt med ett initiativ som det som presenteras i förslaget och rekommendationen, som syftar till att fastställa en integrerad strategi som kan minska de många potentiella orsakerna till vårdskador.

13. ReK anser att de förslag och principer som förslaget och rekommendationen innehåller uppfyller de krav som Regionkommittén tidigare lagt fram på hälso- och sjukvårdsområdet, dvs. främjande av utbyte av bästa praxis på patientsäkerhetens område med iakttagande av subsidiaritetsprincipen och minskning av olikheterna i fråga om tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster samt deras kvalitet.

14. Kommittén anser att nedanstående ändringsförslag och tillägg till rekommendationen kan utgöra ett värdefullt komplement till genomförandet, eftersom de understryker och stärker några aspekter som är av särskilt intresse för Regionkommittén. Vi **efterlyser särskilt följande:**

- En bättre definition av de lokala och regionala myndigheternas roll inom de föreslagna insatserna som överensstämmer

med deras roll inom nationell lagstiftning om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster.

- En bättre definition av medborgarnas och deras sammanslutningars deltagande i de planerings- och beslutsprocesser som rör riskhanteringen.
- Tillfogande av en hänvisning till processer, indikatorer och standarder för riskhantering och patientsäkerhet i systemen för godkännande, ackreditering och certifiering av hälso- och sjukvårdsinstitutioner.
- Fastställande av särskilda kanaler för rättslig och lagstiftningsmässig säkerhet som främjar vårdpersonalens rapportering av misstag, avvikande händelser och tillbud.
- Införande av riskhantering och patientsäkerhet i (hög)skolornas läroplaner och inom fortbildningen för läkarstuderande och annan vårdpersonal.
- Infogande av tilläggsrekommendationer som kan stärka det arbete som redan pågår inom vissa vetenskapliga kommittéer med att kartlägga lagstiftningsinstrument och förfaranden som särskilt avser säker användning av läkemedel.
- Komplettering av bilaga 2 – stödåtgärder – med ytterligare specifika åtgärder som följer av att de rekommendationer och ändringsförslag som läggs fram här eventuellt antas.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

Skäl 15

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
15) Det saknas tillräcklig information om vårdrelaterade infektioner för att man ska kunna göra meningsfulla jämförelser mellan vårdinrättningarna genom övervakningsnätverk, övervaka de vårdrelaterade patogenernas epidemiologi samt utvärdera och styra strategier för förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner. Övervakningssystem bör därför upprättas eller stärkas vid vårdinrättningarna samt på regional och nationell nivå.	15) Det saknas tillräcklig information om vårdrelaterade infektioner för att man ska kunna göra meningsfulla jämförelser mellan vårdinrättningarna genom övervakningsnätverk, övervaka de vårdrelaterade patogenernas epidemiologi samt utvärdera och styra strategier för förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner. Övervakningssystem Registrerings- och utvärderingssystem bör därför upprättas eller stärkas vid vårdinrättningarna samt på regional och nationell nivå.

Motivering

"Övervakningsnätverk" tillför inget, utan verkar i stället förvirrande.

Ändringsförslag 2

Del I, avdelning II, punkt 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1) Medlemsstaterna bör stödja upprättande och utveckling av nationella strategier och program genom följande: (a) Utse en eller flera behöriga myndigheter för patientsäkerhet inom sina territorier. (b) Bygga in patientsäkerhet som en prioriterad fråga i hälsopolitik och hälsoprogram såväl på nationell som på regional och lokal nivå. (c) Stödja utformning av säkrare system, processer och redskap, inklusive användning av informations- och kommunikationsteknik.	1) Medlemsstaterna bör stödja upprättande och utveckling av nationella strategier och program genom följande: (a) Utse en eller flera behöriga myndigheter för patientsäkerhet inom sina territorier <u>bland annat på regional och lokal nivå.</u> (b) Bygga in patientsäkerhet som en prioriterad fråga i hälsopolitik och hälsoprogram såväl på nationell som på regional och lokal nivå. (c) Stödja utformning av säkrare system, processer och redskap, inklusive användning av informations- och kommunikationsteknik, <u>bland annat genom att fastställa särskilda standarder för informationsteknik och dataöverföringsprotokoll.</u> (d) <u>Inkludera patientsäkerhet och tillhörande processer, indikatorer och standarder i de statliga kriterierna för godkännande, ackreditering och certifiering av hälso- och sjukvårdsinstitutioner.</u>

Motivering

- (a) En bättre definition av de lokala och regionala myndigheternas roll inom de föreslagna insatserna som överensstämmer med deras roll inom nationell lagstiftning om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster.
- (c) Enhetliga tekniska bestämmelser för insamling och överföring av data.
- (d) Om man i processerna för godkännande, ackreditering och certifiering skulle lägga till faktorer som inte endast rör de strukturella standarderna eller den tekniska utrustningen, utan också de delar i processen som syftar till krav på tillämpning av bästa praxis, skulle patientsäkerheten garanteras på ett konkret sätt.

Ändringsförslag 3

Del I, avdelning II, punkt 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2) Medlemsstaterna bör informera och stärka medborgarnas och patienternas ställning genom följande: (a) Involvera patientorganisationer och patientföreträdare i utformningen av strategier och program för patientsäkerhet på alla nivåer. (b) Sprida information till patienter om risker och om den säkerhet och de åtgärder som tillämpas för att minska eller förebygga misstag samt se till att patienter informeras innan de ger sitt samtycke till behandling så att de lättare kan välja och fatta beslut.	2) Medlemsstaterna bör informera och stärka medborgarnas och patienternas ställning genom följande: (a) Involvera patientorganisationer och patientföreträdare i utformningen av strategier och program för patientsäkerhet på alla nivåer, <u>samt också se till att medborgarna och deras sammanslutningar deltar i de rådgivande organ som ska inrättas, inklusive dem som anges i punkt (1) (a).</u> (b) Sprida information till patienter om risker och om den säkerhet och de åtgärder som tillämpas för att minska eller förebygga misstag samt se till att patienter informeras innan de ger sitt samtycke till behandling så att de lättare kan välja och fatta beslut. <u>På statlig, lokal eller regional nivå slå fast de minimikrav vad gäller innehåll och form som ska gälla för de uppgifter som ges till patienterna för att de ska garanteras de rättigheter och det skydd som föreskrivs här.</u>

Motivering

- (a) Medborgarnas och deras sammanslutningars deltagande blir tvingande.
- (b) Man bör styra och harmonisera bestämmelserna för information till patienterna när man begär deras informerade samtycke, i överensstämmelse med bestämmelserna för information om användning av läkemedel.

Ändringsförslag 4

Del I, avdelning II, punkt 4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4) Medlemsstaterna bör främja utbildning och fortbildning i patientsäkerhet för vårdpersonal genom följande: (a) Uppmuntra multidisciplinär utbildning och fortbildning i patientsäkerhet för all hälso- och sjukvårdspersonal och annan vårdpersonal samt relevant ledningspersonal och administrativ personal i olika vårdmiljöer. (b) Samarbeta med organisationer som medverkar i utbildning inom vården för att se till att patientsäkerhet ges tillräcklig uppmärksamhet i den högre utbildningen och i den löpande utbildningen och fortbildningen för hälso- och sjukvårdspersonal.	4) Medlemsstaterna bör främja utbildning och fortbildning i patientsäkerhet för vårdpersonal genom följande: (a) Uppmuntra multidisciplinär utbildning och fortbildning i patientsäkerhet för all hälso- och sjukvårdspersonal och annan vårdpersonal samt relevant ledningspersonal och administrativ personal i olika vårdmiljöer. (b) Samarbeta med organisationer som medverkar i utbildning inom vården för att se till att patientsäkerhet ges tillräcklig uppmärksamhet i den högre utbildningen och i den löpande utbildningen och fortbildningen för hälso- och sjukvårdspersonal. (c) <u>Införa särskild undervisning i patientsäkerhet och riskhantering inom vården i (hög)skolornas läroplaner och i anslutning till fortbildning för läkarstuderande och annan vårdpersonal.</u>

Motivering

- (c) Spridning av kunskap och praxis vad gäller riskhanteringsteknik bör systematiskt ingå i universitetens läroplaner som en viktig faktor för att öka medvetenheten och kompetensen vad gäller patientsäkerhet.

Ändringsförslag 5

Del I, avdelning III, punkt 1 c

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1) Medlemsstaterna bör utarbeta nationella strategier för förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner genom följande: (c) Upprätta eller förstärka aktiva övervakningssystem i medlemsstaterna och vid vårdinrättningarna.	1) Medlemsstaterna bör utarbeta nationella strategier för förebyggande och kontroll av vårdrelaterade infektioner genom följande: (c) Upprätta eller förstärka aktiva <u>övervakningssystem registrerings-, uppföljnings- och utvärderingssystem</u> i medlemsstaterna och vid vårdinrättningarna.

Motivering

Det är angeläget för medlemsstaterna att registrera och följa upp andelen vårdrelaterade infektioner för att utifrån resultatet arbeta med förbättringar. Ordvalet "övervaka" leder inte i samma utsträckning in på förbättringsarbete. Om verkliga förbättringar ska kunna uppnås måste även "utvärdering" finnas med.

Ändringsförslag 6

Del I, avdelning III, punkt 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2) Medlemsstaterna bör överväga möjligheten att inom ett år efter antagandet av denna rekommendation införa en sektorsövergripande mekanism för ett samordnat genomförande av den nationella strategin och för informationsutbytet och samordningen med kommissionen, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar och övriga medlemsstater.	2) Medlemsstaterna bör överväga möjligheten att inom ett år efter antagandet av denna rekommendation införa en sektorsövergripande mekanism för ett samordnat genomförande av den nationella strategin och för informationsutbytet och samordningen med kommissionen, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar och övriga medlemsstater, bland annat genom att direkt involvera de regionala och lokala institutioner som har specifik kompetens på hälso- och sjukvårdsområdet.

Motivering

- 2) En bättre definition av de lokala och regionala myndigheternas roll inom de föreslagna insatserna som överensstämmer med deras roll inom nationell lagstiftning om tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster.

Ändringsförslag 7

Del I, avdelning IV, punkt 3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3) Medlemsstaterna bör rapportera till kommissionen om genomförandet av denna rekommendation inom två år efter det att den har antagits, och därefter på kommissionens begäran, i syfte att bidra till uppföljningen av rekommendationen på EU-nivå.	3) Medlemsstaterna bör rapportera till kommissionen om genomförandet av denna rekommendation inom två år efter det att den har antagits, och därefter på kommissionens begäran, i syfte att bidra till uppföljningen av rekommendationen på EU-nivå. <u>Man bör i det sammanhanget i möjligaste mån använda redan befintliga uppgifter.</u>

Motivering

- 3) Med tanke på att frågan är så viktig borde EU sätta in snabbare insatser för att lösa den.

Ändringsförslag 8

Bilaga 2 – Punkt 2.1 c

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(c) Upprätta eller stärka aktiva övervakningssystem genom följande:	(c) Upprätta eller stärka aktiva <u>övervakningssystem registrerings-, uppföljnings- och utvärderingssystem</u> genom följande:

Motivering

Det är angeläget för medlemsstaterna att registrera och följa upp andelen vårdrelaterade infektioner för att utifrån resultatet arbeta med förbättringar. Ordvalet "övervaka" leder inte i samma utsträckning in på förbättringsarbete. Om verkliga förbättringar ska kunna uppnås måste även "utvärdering" finnas med.

Bryssel den 21 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”upprättande av europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter”

(2009/C 200/13)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta med lokala och regionala myndigheter och andra berörda aktörer samt att alltid beakta subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna vid användningen av Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter (EGF).
- Kommittén är medveten om att de ekonomiska kriserna återkommer periodiskt och föreslår därför att den tidsmässiga begränsningen anpassas till den fleråriga finansieringsramen i syfte att öka planeringssäkerheten.
- Kommittén noterar att många åtgärder som är berättigade till stöd från EGF också kan få stöd från Europeiska socialfonden (ESF) som har en samfinansieringsnivå på 85 %. För många städer, regioner samt lokala och regionala myndigheter finns det med andra ord ingen orsak att utnyttja EGF vars samfinansieringsnivå är 50 % eller 75 %. Kommittén föreslår därför att nivån för samfinansiering vid stöd från EGF höjs till minst 85 %.
- Kommittén konstaterar att det i artikel 28 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 17 maj 2006 om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning ⁽¹⁾ föreskrivs att EGF inte får överskrida ett högsta årligt belopp på 500 miljoner euro. ReK välkomnar att kommissionen i meddelandet om en ekonomisk återhämtningsplan för Europa tillkännager att den kommer att granska de budgetmedel som är tillgängliga för EGF mot bakgrund av genomförandet av de ändrade reglerna.

⁽¹⁾ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

Föredragande: Uno Silberg (EE-UEN-AE), kommunfullmäktiges ordförande i Kose

Referensdokument

Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, KOM(2008) 867 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

I egenskap av den EU-institution som på grundval av EU-fördraget representerar lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna vill Regionkommittén lämna följande rekommendationer:

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallad EGF), och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta med lokala och regionala myndigheter och andra berörda aktörer samt att alltid beakta subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna vid användningen av EGF.

2. Kommittén konstaterar att de planerade åtgärderna syftar till att ändra EGF-förordningen och därigenom visa solidaritet med arbetstagare som har förlorat sina arbeten till följd av betydande förändringar som orsakats av globaliseringen samt att införa en tillfällig bestämmelse för att stödja arbetstagare som har blivit uppsagda till följd av den globala finansiella och ekonomiska krisen. Kommittén är medveten om att de ekonomiska kriserna återkommer periodiskt och föreslår därför att den tidsmässiga begränsningen anpassas till den fleråriga finansieringsramen i syfte att öka planeringssäkerheten.

3. ReK påminner om att man i sitt yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter" (EUT C 51, 6.3.2007, s. 1) framhåller att de lokala och regionala myndigheterna spelar en aktiv roll när det gäller att reagera på följderna av omfattande uppsägningar och att följande redan föreslagits: Fondens årliga utgifter får uppgå till högst 1 000 miljoner euro, såvida detta är förenligt med budgetplanen för 2007–2013. Fonden bör inte inkräkta på medlemsstaternas ansvar för att hitta egna lösningar på ekonomiska strukturförändringar. Anslag ur fonden bör beviljas när minst 500 arbetstagare sägs upp på ett företag i en region där arbetslösheten, mätt på NUTS III-nivå, är högre än genomsnittet i medlemsstaten i fråga, eller när minst 500 arbetstagare sägs upp under en tolv månadersperiod på ett eller flera företag inom en sektor som, mätt på NACE 2-nivå, motsvarar minst 1 % av den regionala sysselsättningen eller där den regionala sysselsättningen mätt på NUTS II-nivå har minskat med minst 10 % under samma period.

4. Kommittén framhåller att EGF började utnyttjas åren 2007 och 2008 och att detta skedde mycket långsamt (endast 7,3 % av de tillgängliga anslagen utnyttjades), vilket tydligt visar att de villkor som för närvarande gäller för att lämna in ansökningar begränsar utnyttjandet av anslagen.

5. ReK stöder kommissionens avsikt att ändra bestämmelserna för EGF så att fonden kan ingripa snabbare i nyckelsektorer, t.ex. genom att samfinansiera utbildning och förmedling av platser för personer som sägs upp till följd av den ekonomiska krisen.

6. Kommittén tror att de problem som har uppstått till följd av den pågående finansiella och ekonomiska krisen håller på att växa till en social kris och en förtroendekris, och att det oundvikliga är de lokala och regionala myndigheterna som får tackla många av krisens följder och bära ansvaret för att de åtgärdas. Därför är EGF, dess nya mål och de lokala och regionala myndigheternas medverkan viktigare än någonsin.

7. ReK betonar att målen för EGF måste uppnås på ett sätt som tydligt bidrar till att uppnå Lissabonstrategins mål om tillväxt och skapande av arbetstillfällen, dvs. att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten och passiviteten, förbättra arbetets kvalitet och produktivitet liksom arbetstillfällenas attraktionskraft och stärka den sociala och territoriella sammanhållningen.

8. Kommittén anser att de små och medelstora företagen ur sysselsättningspolitisk synvinkel utgör en outnyttjad potential när det gäller att skapa och bevara arbetstillfällen. Kommittén tror också att EGF kan erbjuda nya möjligheter och stärka förtroendet för Europas företagssektor.

9. Kommittén oroar sig för att de yttersta randområdena och ekonomiskt svagare regioner och länder under den globala ekonomiska och finansiella krisen inte kommer att kunna uppfylla villkoren för att få tillgång till EGF, i synnerhet kravet på en samfinansiering på 50 %, och att risken därför finns att användningen av EGF ytterligare kommer att öka skillnaderna mellan centrala och perifera områden.

10. Kommittén noterar att många åtgärder som är berättigade till stöd från EGF också kan få stöd från Europeiska socialfonden (ESF) som har en samfinansieringsnivå på 85 %. Denna fond finansierar huvudsakligen aktiva arbetsmarknadsåtgärder under ESF (inklusive projekt för att hantera följderna av uppsägningar). För många städer, regioner samt lokala och regionala myndigheter finns det med andra ord ingen orsak att utnyttja EGF, vars samfinansieringsnivå är 50 % eller 75 %. Kommittén föreslår därför att nivån för samfinansiering vid stöd från EGF höjs till minst 85 %.

11. ReK stöder kommissionens åsikt att den globala finanskrisen redan har gett – och inom den närmaste framtiden kommer att fortsätta att ge – upphov till omfattande uppsägningar i ett ökande antal sektorer eftersom de påverkas av den minskade tillgången på krediter och medborgarnas minskade köpkraft. Kommittén stöder kommissionens avsikt att vidta åtgärder som gör EGF bättre lämpad att möta dessa problem.

12. Kommittén konstaterar att det i artikel 28 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 17 maj 2006 om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning ⁽¹⁾ föreskrivs att EGF inte får överskrida ett högsta årligt belopp på 500 miljoner euro. ReK välkomnar att kommissionen i meddelandet om en ekonomisk återhämtningsplan för Europa tillkännager att den kommer att granska de budgetmedel som är tillgängliga för EGF mot bakgrund av genomförandet av de ändrade reglerna.

13. Kommittén betonar globaliseringens allmänt positiva effekter på tillväxten i EU och framhåller därför att en fond för att lindra de negativa följderna av globaliseringen bör förses med lämpliga resurser för detta.

14. Kommittén är oroad över att det i många länder är de lokala och regionala myndigheterna som ansvarar för samfinansieringen av EU-programmen, inklusive Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, samtidigt som de står inför budgetnedskärningar.

Särskilda kommentarer till förslaget

15. Kommittén håller med om att man måste minska antalet uppsägningar som berättigar till stöd från 1 000 till 500 och på

så sätt ta itu med frågorna om interventionskriterierna samt att man bör införa en på rättspraxis grundad definition av den händelse som betecknas som uppsägning. Kommittén anser att en noggrannare definition behövs och att denna bör tillämpas enhetligt i alla medlemsstater ⁽²⁾.

16. ReK stöder förslaget som syftar till att säkerställa opartisk och icke-diskriminerande behandling av de arbetstagare vars uppsägningar ägde rum före eller efter referensperioden på fyra månader när det är tydligt att den händelse som leder till uppsägningarna är samma som i referensperioden.

17. Kommittén välkomnar de föreslagna ändringarna som förtydligar grunden för att beräkna det belopp som är tillgängligt för tekniskt stöd och de verksamheter som kan finansieras i enlighet med artikel 13.

18. ReK stöder den föreslagna ändringen som förlänger genomförandeperioden för ett EGF-bidrag från 12 till 24 månader, och tror att detta kan hjälpa arbetstagare som förlorat sina arbeten att fullfölja omskolningsprogram – vilket i det rådande ekonomiska klimatet troligen kommer att ta längre tid – samt att skaffa sig nya kvalifikationer.

19. Kommittén stöder åsikten att Europaparlamentet och rådet, på grundval av den utvärdering efter halva tiden som föreskrivs i artikel 17.1 a och på förslag från kommissionen, ska få granska denna förordning – inbegripet det tillfälliga undantaget i artikel 1.1a.

II. SPECIFIKA FÖRSLAG TILL FÖRBÄTTRINGAR

Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(5) För att säkerställa att interventionskriterierna tillämpas på ett öppet sätt bör det införas en definition av dessa för uppsägningen avgörande händelsen. För att ge medlemsstaterna ökad flexibilitet för att ansöka om stöd och för att uppfylla solidaritetsmålet på ett bättre sätt bör tröskeln för uppsägningar sänkas.	(5) För att säkerställa att interventionskriterierna tillämpas på ett öppet sätt bör det införas en <u>mer detaljerad definition</u> av dessa för uppsägningen avgörande händelsen, <u>och tillämpningen i medlemsstaterna bör vara entydig</u> . För att ge medlemsstaterna ökad flexibilitet för att ansöka om stöd och för att uppfylla solidaritetsmålet på ett bättre sätt bör tröskeln för uppsägningar sänkas.

Motivering

Målsättningen bör vara att harmonisera begreppet uppsägning och dess tillämpning i medlemsstaterna.

⁽¹⁾ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ ReK anser att det också är viktigt att Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter tar hänsyn till den allmänna minskningen av den totala lönekostnaden per arbetsmarknadsregion i de sektorer som är hårdast drabbade av krisen.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 1</i> Förordning (EG) nr 1927/2006 ska ändras på följande sätt: 1. I artikel 1 ska en ny punkt 1 a införas: ”1a. Genom undantag från punkt 1 ska EGF också tillhandahålla stöd till arbetstagare som har blivit uppsagda till följd av den globala finansiella och ekonomiska krisen, under förutsättning ansökningarna överensstämmer med de kriterier som fastställs i artikel 2 a, b eller c. Detta undantag ska tillämpas på alla ansökningar som lämnats in före den 31 december 2010.”	<i>Artikel 1</i> Förordning (EG) nr 1927/2006 ska ändras på följande sätt: 1. I artikel 1 ska en ny punkt 1 a införas: ”1a. Genom undantag från punkt 1 ska EGF också tillhandahålla stöd till arbetstagare som har blivit uppsagda till följd av den globala finansiella och ekonomiska krisen, under förutsättning ansökningarna överensstämmer med de kriterier som fastställs i artikel 2 a, b eller c. Detta undantag ska tillämpas på alla ansökningar som lämnats in före <u>år 2013</u> den 31 december 2010.”

Motivering

Det förefaller nödvändigt att anpassa tidsbegränsningen till den fleråriga finansieringsramen för att möjliggöra en adekvat planering av EGF.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 2 ska ersättas med följande: ”<i>Artikel 2</i> Interventionskriterier Ekonomiskt stöd ska lämnas från EGF när genomgripande strukturförändringar inom världshandeln leder till en allvarlig ekonomisk störning, i synnerhet en väsentligt ökad import till EU eller snabbt minskade marknadsandelar för EU inom en viss sektor eller en utflyttning av ekonomisk verksamhet till tredjeländer, som får till följd att”	Artikel 2 ska ersättas med följande: ”<i>Artikel 2</i> Interventionskriterier Ekonomiskt stöd ska lämnas från EGF när genomgripande strukturförändringar inom världshandeln leder till en allvarlig ekonomisk störning, i synnerhet en väsentligt ökad import till EU eller snabbt minskade marknadsandelar för EU inom en viss sektor eller en utflyttning av ekonomisk verksamhet till tredjeländer <u>där kostnaderna är lägre</u>, som får till följd att”

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 2 ska ersättas med följande: ”<i>Artikel 2</i> Interventionskriterier b) minst 500 arbetstagare sägs upp under en niomånadersperiod, särskilt på små eller medelstora företag, inom en NACE 2-sektor i en region eller två regioner som gränsar till varandra på NUTS II-nivå, c) på mindre arbetsmarknader eller vid särskilda omständigheter, som vederbörligen ska motiveras av den berörda medlemsstaten, kan en ansökan om bidrag från fonden godtas även om de villkor som fastställts i punkterna a eller b inte till fullo uppfylls, om uppsägningarna har allvarliga följder för sysselsättningen och den lokala ekonomin. Medlemsstaten ska ange att den egna ansökan inte fullt ut uppfyller de interventionskriterier som fastställs i punkt a eller punkt b. Det totala bidragsbelopp som beviljas för särskilda omständigheter får på årsbasis inte överstiga 15 % av EGF:s utgifter.”	Artikel 2 ska ersättas med följande: ”<i>Artikel 2</i> Interventionskriterier b) minst 500 arbetstagare sägs upp under en niomånadersperiod, särskilt på små eller medelstora företag, inom en NACE 2-sektor i en region eller två regioner som gränsar till varandra på NUTS II-nivå, c) på mindre arbetsmarknader eller vid särskilda omständigheter, som vederbörligen ska motiveras av den berörda medlemsstaten, kan en ansökan om bidrag från fonden godtas även om de villkor som fastställts i punkterna a eller b inte till fullo uppfylls, om uppsägningarna har allvarliga följder för sysselsättningen och den lokala ekonomin. Medlemsstaten ska ange att den egna ansökan inte fullt ut uppfyller de interventionskriterier som fastställs i punkt a eller punkt b. Det totala bidragsbelopp som beviljas för särskilda omständigheter får på årsbasis inte överstiga 15 % av EGF:s utgifter.”

Motivering

c) ESF:s planering är långsiktig och systemet är relativt stelt; problemen skulle kunna hanteras mer flexibelt på fall till fall-basis i enlighet med den mer flexibla EGF-modellen.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 5 ska ändras på följande sätt: I punkt 2 ska punkt a ersättas med följande: "a) En väl underbyggd analys av sambandet mellan de planerade uppsägningarna och de genomgripande strukturförändringarna inom världshandeln eller den finansiella och ekonomiska krisen och belägg för antalet uppsagda samt en redovisning av den oförutsägbara karaktären av dessa uppsägningar. Uppsägningar som ägde rum före eller efter den period som anges i artikel 2 a eller i artikel 2 c i de fall en ansökning i enlighet med den senare avviker från de kriterier som fastställs i artikel 2 a får omfattas av samfinansieringsåtgärderna, under förutsättning att uppsägningarna ägde rum efter det allmänna tillkännagivandet om de beräknade uppsägningarna och en tydlig funktionell koppling kan fastställas med den händelse som utlöste uppsägningarna under referensperioden."	Artikel 5 ska ändras på följande sätt: Punkt 1 ska ändras enligt följande: 1. I samråd med berörda lokala och/eller regionala myndigheter och arbetsmarknadsparterna ska medlemsstaterna för kommissionen lägga fram en ansökan om ekonomiskt stöd från EGF inom tio veckor räknat från den dag då de villkor som anges i artikel 2 om intervention via EGF har uppfyllts. Ansökningen kan därefter kompletteras av den berörda medlemsstaten eller de berörda medlemsstaterna. I punkt 2 ska punkt a ersättas med följande: "a) En väl underbyggd analys av sambandet mellan de planerade uppsägningarna och de genomgripande strukturförändringarna inom världshandeln eller den finansiella och ekonomiska krisen och belägg för antalet uppsagda samt en redovisning av den oförutsägbara karaktären av dessa uppsägningar. Uppsägningar som ägde rum före eller efter den period som anges i artikel 2 a eller i artikel 2 c i de fall en ansökning i enlighet med den senare avviker från de kriterier som fastställs i artikel 2 a får omfattas av samfinansieringsåtgärderna, under förutsättning att uppsägningarna ägde rum efter det allmänna tillkännagivandet om de beräknade uppsägningarna och en tydlig funktionell koppling kan fastställas med den händelse som utlöste uppsägningarna under referensperioden."

Motivering

- 1) Kommunerna och regionerna liksom deras invånare kommer att påverkas av konsekvenserna av företagsutlokaliseringar och nedläggningar, och det är viktigt att de involveras i beredningen av olika strategier för att hantera sådana situationer. De bör därför inbegripas i förfarandet för ansökan om medel från fonderna – inte minst för att säkerställa enhetliga åtgärder på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.
- 2) Betydelsen av första meningen i punkt 2 a är oklar.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 10.1 ska ersättas med följande: "1. Kommissionen ska, på grundval av sin bedömning enligt artikel 5.5 med särskilt beaktande av antalet arbetstagare som ska få stöd, förslagen till åtgärder och de beräknade kostnaderna, så snart som möjligt uppskatta och föreslå det eventuella stödbeloppet inom ramen för tillgängliga resurser. Detta belopp får uppgå till högst 75 % av de totala beräknade kostnader som avses i artikel 5.2 d."	Artikel 10.1 ska ersättas med följande: "1. Kommissionen ska, på grundval av sin bedömning enligt artikel 5.5 med särskilt beaktande av antalet arbetstagare som ska få stöd, förslagen till åtgärder och de beräknade kostnaderna, så snart som möjligt uppskatta och föreslå det eventuella stödbeloppet inom ramen för tillgängliga resurser. Detta belopp får uppgå till högst 75 % 85 % av de totala beräknade kostnader som avses i artikel 5.2 d."

Motivering

Om man tittar på antalet uppsägningar mot bakgrund av de nuvarande interventionskriterierna och de som föreslås i kommissionens textförslag, står det klart att ett mindre antal uppsägningar inte i någon avsevärd utsträckning påverkar de perifera regionernas möjligheter att ansöka om ekonomiska resurser från fonden.

Trots att antalet massuppsägningar och antalet uppsagda arbetstagare ökar på grund av den ekonomiska avmattningen, är siffran 500 uppsagda ett mycket högt tröskelvärde i förhållande till de små arbetsmarknaderna i sådana regioner. Av denna anledning tenderar de perifera regionerna att endast ansöka om ESF-finansiering, men det skulle kunna ändras snabbare än beräknat om krisen sprids.

Samtidigt har fattigare perifera regioner inte lika stora möjligheter att tillhandahålla samfinansiering. Följaktligen finns det en fara för att regeringar som försvagats av den ekonomiska krisen inte vill ge regioner och/eller lokala och regionala myndigheter som inte har något större lobbyinflytande den uppmärksamhet de förtjänar.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande
Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”konsumenträttigheter”

(2009/C 200/14)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén stöder det politiska målet att göra den inre marknaden ännu mer enhetlig och att verka för en bättre fungerande inre marknad med avseende på förhållandet mellan näringsidkare, särskilt små och medelstora företag, och konsumenter.
- ReK håller samtidigt fast vid målet att ytterligare stärka och vidareutveckla konsumentskyddet inom EU. Detta är en nödvändig förutsättning för en välfungerande inre marknad.
- Regionkommittén anser att detta förslag till direktiv ännu inte är sådant att det kan stärka konsumenternas förtroende för den gränsöverskridande handeln.
- Regionkommittén vänder sig mot principen om en generell fullständig harmonisering, eftersom den medför en risk för att medlemsstaterna för enhetlighetens skull måste göra avkall på vissa konsumentskyddsbestämmelser.
- Regionkommittén förväntar sig att medlemsstaterna också i framtiden kommer att ha en möjlighet att utfärda bestämmelser som sträcker sig längre än gemenskapens enhetliga normer.
- Regionkommittén förespråkar därför ett differentierat tillvägagångssätt, där man kan godta en fullständig harmonisering i fråga om mer tekniska bestämmelser men i övrigt ger medlemsstaterna spelrum för att utfärda egna bestämmelser.
- Regionkommittén betonar att grundläggande information, som kan tillämpas på alla avtalstyper, borde formuleras mer konkret.
- Regionkommittén anser vidare att det finns ett behov av förtydliganden och anpassning i fråga om distansavtal.

Föredragande: Wolfgang Gibowski (DE–PPE), statssekreterare i Niedersachsens delstatsregering, med ansvar för delstatens representation på federal nivå

Referensdokument

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om konsumenträttigheter

KOM(2008) 614 slutlig – 2008/0196 (COD)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Allmänt

1. Regionkommittén stöder det politiska målet att göra den inre marknaden ännu mer enhetlig och att verka för en bättre fungerande inre marknad med avseende på förhållandet mellan näringsidkare, särskilt små och medelstora företag, och konsumenter.

2. ReK håller samtidigt fast vid målet att ytterligare stärka och vidareutveckla konsumentskyddet inom EU. Detta är en nödvändig förutsättning för en välfungerande inre marknad.

3. Regionkommittén ställer sig därför positiv till förslaget att med hjälp av detta utkast till direktiv sammanföra de befintliga konsumentskyddsdirektiven till ett enda regelverk, som ska tillämpas övergripande på alla de avtal mellan konsumenter och näringsidkare som anges i utkastet.

4. Regionkommittén beklagar samtidigt att inte alla konsumentdirektiv tas med och att kommissionens direktiv begränsar sig till en revidering av fyra direktiv. Kommissionen utnyttjar på så sätt inte till fullo de möjligheter som finns att fastslå en gemensam uppsättning bestämmelser som kan tillämpas på alla konsumenträttigheter på den inre marknaden.

5. Regionkommittén beklagar dessutom att motsägelserna och otydligheterna i de rättsakter som finns endast delvis kunnat undanröjas och att man endast delvis lyckats göra de konsumenträttsliga bestämmelser som finns mer överskådliga.

6. ReK ser med oro på (de ökande) skillnaderna mellan konsumentskyddsreglerna i EU:s medlemsstater och i tredje länder. Kommittén föreslår att kommissionen fäster större uppmärksamhet vid frågan.

Behörighet, subsidiaritet och proportionalitet

7. Regionkommittén betonar att direktiven hittills inneburit en europeisk miniminorm och att medlemsstaterna kunnat ha en högre konsumentskyddsnivå än den som fastlagts i EU. Flera medlemsstater har i stor utsträckning utnyttjat denna möjlighet. ReK hoppas att detta kommer att leda till att konsumentskyddet ökar generellt i alla medlemsstater.

8. Regionkommittén vänder sig mot principen om en generell fullständig harmonisering, eftersom den medför en risk för att medlemsstaterna för enhetlighetens skull måste göra avkall på vissa konsumentskyddsbestämmelser, även om dessa visat sig ge positiva effekter.

9. Regionkommittén anser att man på väsentliga punkter bör bibehålla principen om minimiharmonisering, som visat sig hålla måttet och som ligger i linje med den centrala konsumentskyddsbestämmelsen i artikel 153.5 i EG-fördraget. Medlemsstaterna ska i princip ges flexibilitet att kunna anpassa konsumenträtten till sin nationella rättsordning genom att utöka skyddet.

10. Regionkommittén påpekar att en generell fullständig harmonisering är en nyhet i det europeiska konsumentskyddet och inte verkar helt nödvändig. Endast i enskilda, särskilda tekniska fall, där man kan bevisa att de skillnader som finns mellan olika nationella bestämmelser medför en verklig börda för företag som är aktiva över gränserna eller betydande hinder för genomförande av de fyra friheterna på EU:s inre marknad, bör man punktvis överväga en fullständig harmonisering.

11. Regionkommittén tvivlar på att en generell fullständig harmonisering skulle ligga i linje med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen måste motivera varför den tar på sig all lagstiftande behörighet. Fullständig harmonisering bör därför endast tillämpas inom ett fåtal kärnområden på den inre marknaden.

12. Regionkommittén tror inte heller att en fullständig harmonisering kommer att leda till ett större förtroende hos konsumenterna eller till ökad konkurrens. Konsumenterna har hittills snarare haft problem med att förfarandena för att göra sina rättigheter gällande vid gränsöverskridande handel varit osäkra och komplicerade (språkliga hinder, advokat- och rättegångskostnader m.m.). Direktivet innebär här ingen förbättring.

13. Regionkommittén betonar att man bör fråga sig vad kommissionen har för målsättning med att som i direktivförslaget reglera både den gränsöverskridande handeln och affärstransaktionerna inom medlemsstaterna. Det finns under alla omständigheter inga bevis på att skillnader i bestämmelserna för handeln inom en medlemsstat lägger hinder i vägen för den gränsöverskridande handeln.

14. Regionkommittén påpekar dessutom att det för harmoniseringsbestämmelser alltid behövs en begriplig empirisk motivering och en realistisk konsekvensanalys.

15. Regionkommittén anser framför allt att den Eurobarometerundersökning som legat till grund för direktivförslaget inte är en tillräcklig grund för att anta det. Under alla omständigheter måste kommissionen styrka behovet av att ändra de enskilda bestämmelserna empiriskt samt ge en övertygande motivering. Konsekvensanalysen innehåller för tillfället endast en abstrakt bedömning av effekterna av olika handlingsalternativ.

Enskilda kommentarer

Definitioner

16. Regionkommittén anser inte att direktivet i tillräcklig grad förtydligar de begreppsmässiga otydligheterna i de konsumentdirektiv vi haft hittills, otydligheter som bidragit till stora problem med överskådligheten. De definitioner som föreslås behöver förtydligas ytterligare. Detta gäller till och med för sådana begrepp som "konsument" och "näringsidkare".

Konsumentinformation

17. Regionkommittén anser att bestämmelserna om en allmän informationskyldighet fortfarande är otydliga och kan medföra stora problem med rättssäkerheten. Inskränkningen av informationskyldigheten ("såvida det inte redan framgår av sammanhanget") är inte särskilt exakt och lämpar sig knappast för en avgränsning.

18. Regionkommittén betonar att grundläggande information, som kan tillämpas på alla avtalstyper, borde formuleras mer konkret.

Konsumentinformation och ångerrätt vid distansavtal och avtal utanför fasta affärslokaler

19. Regionkommittén betonar att framför allt mindre företag beklagar sig över att de inte ens i dag kan fullgöra sin informationsplikt utan juridisk rådgivning. Ett standardformulär skulle vara företagare och konsumenter till hjälp. Företag som använder ett formulär som finns i direktivet skulle vara säkra på att de fullgör direktivets krav med de uppgifter som de lämnar. Konsumenter över hela Europa skulle få uppgifterna presenterade på samma sätt. Den blankett som föreslås i bilagan fullgör detta syfte endast i begränsad omfattning.

20. Regionkommittén anser vidare att det finns ett behov av förtydliganden och anpassning i fråga om distansavtal. Utkastet sträcker sig i fråga om distansavtal å ena sidan längre än de gällande nationella bestämmelserna, men tar å andra sidan inte upp det undantag som finns i det gamla distansavtalsdirektivet, nämligen att varor som "på grund av sin beskaffenhet inte kan återlämnas" är undantagna från ångerrätten.

21. Regionkommittén ställer sig kritisk till att hemförsäljning ska omfattas av fullständig harmonisering. I de absolut flesta fallen handlar det vid de hembesök som görs eller de avtal som ingås i offentliga utrymmen om transaktioner inom en medlemsstat.

22. Regionkommittén undrar varför ångerrätt inte ska vara tillåten i fråga om prenumerationer på tidskrifter och hasardspel. Vi ställer oss samma fråga rörande privata internetauktioner, som i vissa medlemsstater (åtminstone i Tyskland) betraktas som normala köpeavtal. Även här borde det finnas en möjlighet för medlemsstaterna att avvika från bestämmelserna.

Andra konsumenträttigheter i köpeavtal

23. Regionkommittén ställer sig positiv till förslagen rörande försäljning av konsumentvaror, eftersom dessa framstår som "säljarvänliga" (fullgörande i efterhand, ansvarsfrist).

24. Kommittén ställer sig dock kritisk till förslagen i fråga om felaktiga varor, framför allt fristen för att göra sådana fel gällande.

Konsumenträttigheter avseende avtalsvillkor

25. Regionkommittén ställer sig kritisk till förslagen rörande allmänna avtalsvillkor, eftersom delar av de föreslagna bestämmelserna skulle innebära att konsumenträttigheterna kringskars. Lagstiftningen i medlemsstaterna får inte undergrävas ytterligare.

Slutsatser

26. Regionkommittén anser att detta förslag till direktiv ännu inte är sådant att det kan stärka konsumenternas förtroende för den gränsöverskridande handeln. Tvärtom, om förslaget innebär en anpassning av den nationella lagstiftningen till en lägre nivå för att överensstamma med EU:s riktlinjer skulle det till och med kunna innebära en fortsatt försvagning av konsumentefterfrågan, eftersom lägre konsumentskyddsnormer skulle kunna leda till att konsumenterna blir mer återhållsamma och osäkra.

27. Regionkommittén motsätter sig med eftertryck en generell fullständig harmonisering och förväntar sig att medlemsstaterna också i framtiden kommer att ha en möjlighet att utfärda bestämmelser som sträcker sig längre än gemenskapens enhetliga normer.

28. Regionkommittén förespråkar därför ett differentierat tillvägagångssätt, där man kan godta en fullständig harmonisering i fråga om mer tekniska bestämmelser men i övrigt ger medlemsstaterna spelrum för att utfärda egna bestämmelser. Detta skulle också ge dem en möjlighet att reagera snabbare på avvikelser än vad den europeiska lagstiftaren kan.

29. Regionkommittén anser att man bör följa ett integrerat tillvägagångssätt med definitioner och bestämmelser som sträcker sig längre än till de delområden som täcks av direktivförslaget och också kan bidra till att förbättra konsumentskyddslagstiftningen i övrigt.

30. I det nuvarande förhandlingsläget utgår Regionkommittén från att det fortfarande finns ett behov av förtydligande och samråd. I de förestående förhandlingarna måste man värna om en balans mellan en hög konsumentskyddsnivå och företagets konkurrenskraft. Man bör också se till att framför allt medelstora företag inte utsätts för orimliga bördor och att den mycket höga konsumentskyddsnivå som redan finns i vissa medlemsstater inte försämras. Förhandlingarna bör också användas för att på ett enhetligt sätt göra informationen till konsumenterna enklare och mer lättförståelig.

31. Regionkommittén ser med stort intresse fram emot den fortsatta diskussionen och kommer att bidra till denna på ett positivt sätt.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

PRENUMERATIONSPRISER 2009 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

Europeiska unionens officiella tidning, L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 000 euro per år (*)
Europeiska unionens officiella tidning, L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	100 euro per månad (*)
Europeiska unionens officiella tidning, L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
Europeiska unionens officiella tidning, L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	700 euro per år
Europeiska unionens officiella tidning, L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	70 euro per månad
Europeiska unionens officiella tidning, C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	400 euro per år
Europeiska unionens officiella tidning, C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	40 euro per månad
Europeiska unionens officiella tidning, L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	500 euro per år
Tillägg till Europeiska unionens officiella tidning (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, cd-rom, 2 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	360 euro per år (= 30 euro per månad)
Europeiska unionens officiella tidning, C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

(*) Lösnummerpris: 1-32 sidor: 6 euro
33-64 sidor: 12 euro
Mer än 64 sidor: Priset varierar

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig cd-rom med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i Europeiska unionens officiella tidning.

Försäljning och prenumeration

Publikationsbyrån ger ut publikationer för försäljning som kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i Europeiska unionens officiella tidning samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

